

Molitva

prof. Dr O. Hallesby

Sadržaj

Šta je molitva.....	2
Poteškoće molitve.....	12
Molitva kao rad.....	22
Molitva kao borba.....	32
Loša upotreba molitve.....	44
Smisao molitve.....	46
Različiti oblici molitve.....	49
Nekoliko problema u vezi s molitvom.....	55
U školi molitve.....	58
Duh molitve.....	61

Šta je molitva

”Evo stojim na vratima i kucam: ako ko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njime, i on sa mnom” (Otkrivenje 3,20).

Koliko znam, u čitavoj Bibliji nema teksta koji bi bacao više svetla na pitanje molitve od ovog. Čini mi se da je to ključ koji otvara vrata i omogućuje pristup u to blagosloveno i sveto područje. Moliti se znači: dozvoliti Isusu da uđe u naše srce.

Da bude jasno: naše molitve nisu uzrok da On deluje. Naprotiv, On je taj koji nas poziva na molitvu, On kuca i tako izražava svoju želju da uđe i ostane kod nas. Naše molitve, konačno nisu drugo, nego odgovor na Njegovo traženje.

Potpuno je opravdana stara biblijska izreka: ”I prije nego poviču ja ću se odazvati; još će govoriti a ja ću uslišiti.” (Isaija 65,24). Pre nego smo zvali, Bog nam u svojoj dobroti objavljuje svoje namere prema nama. On kuca da bi u molitvi otvorili svoje srce kao odgovor na njegov poziv i primili dar koji nam je namenio. Odavno je rečeno, a ponavljano više puta, da je molitva disanje duše. Ovo poređenje je izvrsno. Naše telo je sa svih strana okruženo vazduhom koji nam je potreban za život. Sam vazduh vrši izvesni pritisak na naš organizam i teži da prodre u telo. Svaki od nas zna da je teže zadržati disanje nego udahnuti vazduh. Disanje je veština koju treba da znamo da upotrebljavamo ako želimo da vazduh, koji ulazi u pluća, izvrši u čitavom telu svoju oživljavajuću delatnost.

Vazduh potreban našim dušama okružuje nas neprestano i sa svih strana. Bog nas u Hristu stalno obavija svojom mnogovrsnom milosti, milosti koja nam je potpuno na raspolaganju. Sve što treba da činimo je to da Mu otvorimo srce. Molitva, disanje duše, sredstvo je kojim se Bog služi da od našeg osušenog i uvenulog srca učini dostojnim stan za svoga Sina.

”Ako ko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu.” Brižljivo izvagajmo svaku ovu reč. Naše molitve ne privlače Isusa u naše srce. On želi samo da se otvore vrata. Onda ulazi sam jer je to Njegova želja, a ulazi svuda gde Mu to nije uskraćeno. Kao što vazduh disanjem nečujno prodire u pluća i tamo obavlja svoj zadatak, tako isto Isus blago zauzima naše srce da tamo izvrši svoj blagoslovljeni rad.

To On naziva ”večerati sa mnom”. Ovaj obični obrok, u biblijskom jeziku znači zajednicu, poverenje, radost, on predstavlja iskrene i dragocene odnose koje Bog želi uspostaviti s nama.

Primećujete li s koliko pažnje Gospod predočava molitvu? Moliti, znači jednostavno obavestiti Isusa o našim potrebama i dozvoliti Mu da koristi svoju moć radi olakšanja naših teškoća. Moliti, znači dati mogućnost Isusu da proslavi svoje ime usred naše nevolje. Uslišenje, dakle, ne zavisi ni u kom slučaju od sposobnosti onoga koji se moli. Jaka volja, živi osjećaji, pravo shvatanje onoga za što se moli ne utiču na uslišenje. Ne, Bogu hvala! Rezultati ne zavise od toga.

Moliti, znači jednostavno otvoriti vrata i dozvoliti Isusu da se približi našim potrebama; dozvoliti Mu da se zauzme, pokazujući svoju moć.

Onaj, koji nam daje priliku da Ga molimo, savršeno nas poznaje. On je izmerio našu slabost, seća se da smo prah. Zato je učinio od molitve vrlo jednostavnu stvar na dohvat i najslabijem Njegovom detetu. Otvoriti vrata Isusu ne zahteva mnogo snage. Dovoljno je samo hteti. Želimo li zaista da On uđe i deluje? Ovo pitanje je najvažnije u odnosu na molitvu.

Kad su Izrailjci u pustinji sagrešili Bogu, On je poslao protiv njih ognjene zmije. U nevolji se narod ponizio i povikao Gospodu. On se smilovao buntovnom narodu, ali zmije nije udaljio. Naredio je Mojsiju da načini zmiju od bronzine i da je stavi posred okola, da bi je svaki mogao videti. U svojoj obilnoj milosti odredio je da svi koji budu ugrizeni od otrovne zmije, uprave svoje poglede na bronzanu zmiju i time onemogućavaju delovanje smrtonosnog otrova.

Kako je to milosrdan postupak. Svaki je dakle mogao biti spašen, ako je hteo. Pretpostavimo da je Bog naredio svakom umirućem da se dovuče do zmije i da je dotakne, malo bi bilo spašenih. Otrovi djeluje gotovo neposredno, te bi oni mogli učiniti samo nekoliko koraka. Sve što je Bog tražio od njih bilo je da okrenu glavu i pogledaju zmiju, te da tako budu spašeni.

Gospod u svojoj milosti na isti način spašava Izrailj Novog Zaveta, kojeg je tako zmija ugrizla. "I kao što Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba sin čovječiji da se podigne. Da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni." (Jovan 3,14-15). Ma kakve prirode da su naše nevolje fizičke ili duhovne, treba da pogledamo na Onoga koji je uvek kraj nas i čija sila ozdravljenja može odmah pobediti u našem telu i duši smrtni otrov greha sa svim bolnim posledicama.

Moliti, dakle, znači podignuti oči prema Spasitelju koji stoji na vratima i kuca, koji kuca zato da podeli s nama našu nevolju, da večera s nama i da se tako proslavi Njegovo ime.

Razmotrimo na trenutak tuberkuloznog bolesnika. Po naredbi lekara mora da leži na svežem vazduhu zimi i leti kako bi vratio zdravlje. Lečenje ne zavisi od toga kako pacijent prima delovanje sunčanih zraka na svoje telo. Njegovo ozdravljenje ne zavisi ni od onoga što oseća za vreme lečenja, ni od volje koju ulaže u ozdravljenje. Naprotiv, što je bolesnik mirniji i spokojniji, što se manje napreže, tim će lečenje biti uspešnije. Ozdravljenje je posao sunca. Sve što pacijent treba da učini jeste da se izloži suncu. Slično je i u pogledu molitve.

Svi smo zaraženi bakterijom greha, svi smo dakle kao jadni tuberkulozni bolesnici, osuđeni na smrt. "Ali Sunce Pravde podiglo se i ispod Njegovih krila je ozdravljenje". Sve što se od nas traži je to, da živimo od tog sunca milosti, da izložimo našu moralnu i telesnu bedu tim zracima koji donose zdravlje i koji su dovoljno snažni da ubiju bakterije greha. Čovek ili žena molitve, to je onaj koji, koristeći Sunce, dozvoljava da ono neprestano prodire do dna i da pokaže svoju neobičnu snagu, a sve na korist dotičnog. Biti hrišćanin znači zauzeti mesto na suncu.

Dozvolite mi da na još jednoj ilustraciji pokažem kako je Gospod učinio molitvu jednom sasvim jednostavnom funkcijom.

Oduzeti čovek, o kom se govori u drugoj glavi Jevanđelja po Marku, imao je nekoliko odanih prijatelja. Bili su uvereni da bi Isus mogao pomoći, te su ga doneli do kuće gde je bio Gospod. No zbog mnoštva ljudi nisu mogli ući. Ne dajući se zbuniti, ovi neustrašivi ljudi podigli su bolesnika do krova, zatim otkrili deo krova i spustili oduzetog do Spasiteljevih nogu.

Sigurno su se ovi dobri ljudi nadali da će Učitelj kazati reč punog autoriteta po kojoj će bolesnik ozdraviti. Ali, čudnovato, izgovorio je sasvim druge reči, s istim autoritetom: "Dete moje, opraštaju ti se tvoji gresi".

To je bio odgovor na jednu drugu molitvu tj. molitvu za oprostjenje greha, koju je oduzeti nemo izgovorio ležeći mirno na svom krevetu. Lako je zamisliti, kako je oči podigao na Isusa ne skidajući pogled. Isus je čuo ovu nemu molbu iz teskobnog srca i ta je molitva bila prva uslišena. On je zatim uslišio i drugu i oduzeti je zadobio moć na svojim udovima.

Ovaj nam opis pomaže da prodremo dublje u tanu molitvu. Ona zadire dublje od same reči. Molitva se nalazi u duši mnogo pre nego što se izriče rečima a ostaje tamo i nakon što su poslednje reči prešle preko usta. Molitva je unutrašnji stav, po kome Bog odmah prepoznaje naš zov upućen

Njegovu srcu. Njemu je manje važno da li je ta molitva jasno izražena ili nije. Mi međutim pridajemo tome važnost.

Kakvo stanje i stav srca Bog smatra molitvom? Navesću dve stvari.

1. Bespomoćnost

Prva i najsigurnija karakteristika srca koje se moli je bespomoćnost. Koliko mogu o tome prosuditi, čini mi se da je molitva učinjena za one koji su bespomoćni. Ona je njihov poslednji izlaz, zaista poslednji. Obično najpre sve pokušamo, pre nego se odlučimo na molitvu.

To se ne odnosi samo na neobraćene. Tokom našeg hrišćanskog života desi se da i mi upotrebimo molitvu kao poslednji izlaz. Znam da izgovaramo javno i privatno mnogobrojne i lepe molitve čija duboka pobuda nije osećaj naše nemoći; i ja ne bih mogao potvrditi da su to prave molitve.

Slabost i molitva nerazdvojno su vezane jedna uz drugu. Samo onaj zna moliti koji stvarno vidi svoju nemoć.

Slušaj dobro ti koji se osećaš beznadežno slabim, koji se ne znaš ni moliti ni boriti. Tvoj duh je pun nečistih misli, zaokupljen si onim što Biblija zove svet. Bog, svete i večne stvari, toliko ti se čine dalekim, čudnim, da imaš utisak da dodaješ greh na greh, ako se u takvom stanju približavaš Gospodu. Postavi sebi pitanje: "li zaista želim da budem oslobođen ove duhovne mlakosti i ove naklonosti ka svetovnosti? Nije li moj hrišćanski život razdvojen iz jednostavnog razloga što u dnu svog srca ne želim promenu?"

Duša koja je dovoljno iskrena da uvidi svoj nedostatak ispravnost, ući će u borbu sa samim sobom. Ona se oseća tako potpuno izgubljenom da njene molitve ostaju sleđene na ustima.

Slušaj prijatelju. Tvoja nemoć je najbolja molitva koju možeš ponuditi Bogu. Direktni poziv tvoga srca Njegovom srcu bolji je od svih reči i formulisanih molitava. Čim postaneš svestan svoje slabosti, Bog te čuje i žuri se tebi u pomoć. On shvata danas kako što je i nekad shvatio nemu molbu oduzetog.

Majke će lako shvatiti ovaj vid molitve. Malo dete je nesposobno da izrazi najmanju molbu, a ipak mu uspe da ga se razume, služeći se jednim sredstvom kojim raspolaže: ono viče. Majka odmah shvata šta ta vika znači. Dete često ne treba ni da plače - dovoljno je da pogleda majku; to biće potpuno zavisno od nje, dira je do dna duše. Sama slabost njenog deteta postaje molitva, dirljivija molitva od prodornog plača. Onaj koji je Otac svih porodica na nebu i zemlji (efescima 3,15) deluje jednako prema svojim. Njegovo srce se gane kad vidi našu slabost; On ne prestano zabavljen time da osluškuje naše molbe i da se odaziva našim potrebama. Brižljivost Njegove ljubavi ne umara se ni danju ni noću mada mi to ne uviđamo niti Mu kažemo hvala.

Jesi li majka? Ako jesi onda ćeš ovo shvatiti bolje nego bilo ko drugi. Dete koje neguješ dan i noć nije svesno toga šta činiš, žrtvuješ i trpiš za njega. Ono ti ne kaže hvala, ponekad je čak loše volje, pa te prisiljava na još veći trud. Ali ti se ne daš smesti. Tvoje majčinsko srce je uvek spremno da sluša i da odgovori na nerazgovetnu molbu tvog slabog deteta.

Bog ne postupa drugačije: On savršeno ostvaruje ono, što ljudska ljubav čini samo nepotpuno. Prava majka posvećuje se čitava svojoj deci, isto tako večni Bog, u svojoj beskrajnoj dobroti posvećuje se bez rezerve na dobro svojih.

A Bog je isti za sve. I prema tebi, neobraćeni čitače. Verovatno misliš da te Bog ne ljubi. Dolazi ti čak misao da te ne opaža. Katkad čak zamišljaš da te progona svojom osvetom, da upotrebljava represalije, kao da traži da osujeti tvoje planove i uništi tvoju sreću. Slušaj, reći ću ti ko je Bog:

”Vaš Otac... zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima” (Matej 5,45). Isus je na krstu upotrebio svoje zadnje snage da se moli za svoje neprijatelje: ”Oče! oprosti im; jer ne znadu šta čine” (Luka 23,34). Kad se poslednji put približavao Jerusalimu, nemajući više nikakve mogućnosti da spasi bezbožni i buntovni grad, Isus se zaustavio na Maslinskoj Gori i plakao je nad njim. U proročkoj viziji video je strašnu sudbinu koja ga je čekala i kojoj nije mogao izbeći.

Eto, to je Bog. On ljubi svoje neprijatelje. Kad On vidi grešnika u njegovim ispraznim radostima, u tuži, razočaranjima, trpljenjima, brigama, kad vidi kako je neodoljivo nošen nemilosrdnim tokomživota prema večnoj mucu, krik njegove nemoći penje se do Njega. Bog čuje, On se naginje prema nesretnom stvorenju da mu ponudi svoju pomoć.

Neobraćeni rado prihvata pomoć kad se radi o prolaznim dobrima. Ali ako mu Bog nudi duhovnu pomoć, odmah se okreće i beži zastrašen, daleko od Njega. I neće da se obrati.

Molitva je za bespomoćne, za grešnika, koji više ne izbegava suočenje s Bogom; prosvetljen svetlošću odozgo, priseća se malo po malo svih svojih greha, shvata da je njegovo srce provalija pokvarenosti, spoznaje svoju nepokajanost i hladnoću, svoju ravnodušnost, svoju pobunu protiv Boga, odbojnost koju oseća prema čitanju Biblije i molitvi, svoju slabu volju prema stalnoj privlačnosti greha.

Što sada da radi? Kao svi, i on više Bogu u svojoj nevolji. I to čini više ili manje grčevito, više ili manje često i redovno. Ali odgovor ne dobija. Oseća se napuštenim, kao brodolomac, koji se grčevito drži za krmu izvrnute lađe, nošene širinom uzburkanog mora. On zove iz sve snage, ne prestaje zvati, mada niko nije na dohvat da čuje njegov glas.

Ova jadna napuštena duša sigurno kaže: ”Bog mi ne odgovara, jer ne znam da se molim. Zaslužuju li moje molitve uopšte to ime? Jesu li one nešto drugo, osim praznih reči bez smisla? Dopiru li one dalje od plafona? Treba da unesem u molitvu višežara, više određenosti, inače Bog neće čuti”.

Prijatelju, koji se smatraš ostavljenim, tvoja slabost je najrečitiji zagovornik kojeg možeš poslati Božjem očinskom srcu. Od časa kad si Mu iskreno izložio svoje potrebe, čuo je tvoju molitvu; noć i dan On saginje svoje uho prema sinovima čovečjim da vidi da li se koji od njih Njemu obraća u nevolji.

Slušaj još ovo: nije tvoja molitva ono sredstvo koje je nagovorilo Boga da te spasi. Naprotiv, Isus je kucao na vrata tvog srca, On ti je razjasnio svojuželju da ti treba Njega da upoznaš s tvojim potrebama, tek onda si počeo da Ga molš. Misliš da vrata ostaju zatvorena, jer se ne znaš moliti, međutim, prijatelju, shvati jednom za uvek, da je osećaj tvoje nemoći najbolji kvalitet tvoje molitve.

”Ali zašto mi onda ne odgovara”? pitaš zbunjen.

On je već odgovorio. Ušao je u tvojživot kroz vrata koja Mu je tvoja slabost otvorila. On stanuje u tvom srcu i već radi. Još nisi shvatio Njegov odgovor i u tome nalikuješ na sve one koji se mole. Molimo se i naše molitve budu uslišane, ali samo uslišenje vidimo puno kasnije. Zamišljao si da će Bog dati odgovor u skladu s tvojim mislima, da će odjednom tvoja duša zadobiti mir, radost, sigurnost, a budući da nisi primio što si tražio, pomislio si da te Bog nije čuo. Isus ima mnogo toga da nam kaže i da izvrši u nama čitavo delo, koje mi nismo sposobni da shvatimo u trenutku. Nestrpljivi smo, smatramo da bi On trebalo da govori i radi drugačije nego što čini, kao ono Petar, kad je Gospod prao noge svojim učenicima (Jovan 13,1-10). Ali Isus se ne da zbuniti našim nestrpljenjem. On smireno nastavlja posao, govoreći: ”Što ja činim, ti sad ne znaš, ali ćeš poslije doznati” (Jovan 13,7).

Ne budi suviše zaokupljen svojom slabosti i ne daj da postane zapreka u tvomživotu molitve. Ona je

u isto vreme i tajna i okrepa. Radije zahvali Bogu što te je upozorio na nju; to je jedan od najvećih darova, koje je učinio čoveku jer, osećajući našu potpunu nesposobnost, otvaramo srce Isusu i prihvatamo Njegovu milosrdnu pomoć.

Stvari se pokazuju drugačijima, već prema perspektivi iz koje ih posmatramo; gledajući s neba ,naše molitve bi nam se činile sasvim drugačijim.

Evo primera: na molitvenom sastanku mole se po redu, jedan za drugim. Oni, koji imaju običaj da se mole glasno pred braćom, započinju. Mole se dobro, na način koji izgrađuje, a kad završe, prisutni pokazuju svoje odobravanje i slaganje pridružujući diskretno svoj "amin". Na takvom sastanku mogao bi se naći neki vernik koji bi voleo takođe da se moli glasno. On oseća potrebu za tim možda više od bilo koga, jedino što on nije u tome vešt i njegovi pokušaji do sada nisu bili uspešni. Njegove misli su nezgrapne, sporo govori, konačno izgubi nit svojih misli i zaboravlja čak kazati "amin". Na izlasku jedva se usuđuje pogledati druge, toliko se stidi svoje loše molitve.

Siguran sam ipak da su u istom času sveti koji su u slavi započeli pevati novu pesmu hvale, jer se jedan čovek, podstaknut svojom bedom i ne znajući šta drugo da počne, usudio pozvati Boga. To su molitve koje stižu do neba.

Još jednu reč o našoj slabosti u molitvi.

Ona se pokazuje na različite načine i reakcije naše osetljivosti su neobično raznolike. Uopšteno, ovaj nedostatak snage trpimo na početku našeg hrišćanskog života, pri čemu je izričito iskušana naša osećajna strana. Dok nas Bog ponizuje, umrtvljuje naše srce (Isaija 57,15), lomi naš ponos i našu ludu uobraženost, osećamo jaki unutrašnji nemir, ne zbog toga što nam se čini sve tako novo i čudno, nego što nam je sve neshvatljivo. Takav Bog, ko bi Ga ikada mogao shvatiti? On je tako veliki da ni jedno od njegovih stvorenja neće stići da otkrije sve Njegove misli. Niko ih ne može pogoditi, a da ne bude odmah svestan da ih nikada neće moći savršeno istražiti.

Već smo to rekli, da ne treba mnogo vremena nekoj duši koja se budi na duhovni život da uvidi, da izvesni Božji putevi nadilaze njen um. "Zašto nema radosti, mira, ni sigurnosti? Zašto mi Bog ne pomogne da izađem iz svoje bede, koja mi postaje svakim danom sve teža? Zašto me pušta da padnem u večnu propast, kad vidi da iskreno želim da budem spašen? Zašto ne utiša jednom rečju moju uznemirenu molbu?"

Kušanje, kojemu znamo razlog, čini nam se relativno podnošljivim, gledamo ga sa smirenim duhom, čim nam se cilj kušnje pokazuje jasno, dok ono što nam se čini da je bez smisla, izaziva nas i buni. Ova nedokučiva Božja osobina je za nas kamen spoticanja i potseća nas na one poznate reči Isusove: "Blago onome koji se ne sablazni o mene" (Matej 11,6).

Ova odlika Božjeg karaktera ubija našu taštinu i našu uobraženost, više nego bilo šta drugo. Prvi put kad nam se to desi, nalazimo se u ćorsokaku - vratiti se u stari život nemoguće je, a naći put koji vodi k Bogu, opet je nemoguće. Dok ne upoznamo tajnu prepuštanja u ruke Onoga čije su namere nedokučive, čitavo se naše biće buni. Ono što je tajanstveno umrtvljuje i straši.

Ali ako, usprkos svojih strepnji, čovjek ne pobegne daleko od Boga i svoje savesti i ostane u prisutnosti Onoga koji mu se još nije potpuno otkrio, onda će doživeti čudo: njegova uobraženost i samosigurnost pobeđeni su, njegova duša, još u potpunoj zbrci, prodire do sjedinjenja s Bogom neshvatljivim putevima a da sama ne zna kako. Sam Bog ga kroz Hrista osposobljava kad se ponizi pred tajnom Božje ličnosti, da je prizna i pouzda se u nju.

U životu takvog grešnika odigralo se je delo od naročite važnosti. On je prihvatio sada i nedokučivost Svemogućeg Boga i svoju sopstvenu bespomoćnost, i on koji je do sada bio buntovnik i nespokojan, zna sada da je njegova slabost najbolji zastupnik pred Bogom.

Iskustvo, a ne razmišljanje, pokazalo mu je na siguran način da malo dete nije u većoj zavisnosti od svoje majke, nego on sam o Bogu. Njegova nemoć se pokazuje na svim područjima, bilo da se radi o oprostjenju njegovih greha, ili pobeđi nad zlom, ili o novom životu, uzrastu u milosti i vernosti prema Bogu i ljudima u svom svakodnevnom životu.

Njegova slabost je postala novi faktor u njegovom životu molitve. Pre ga je prisiljavala da šalje očajničke pozive, ili mu je pak zatvarala usta tako da nije bio sposoban da nađe jednu reč da izloži svoje potrebe. Sada je ona mirna snaga koja hrani njegov život molitve. Njegovo ponizno i skrušeno srce dobro zna da nema nikakve zasluge kod Boga i da je važno pre svega da spozna svoju nemoć i prepusti svemogućem Bogu da vodi brigu o njemu, kao što se dete predaje u majčinske ruke.

Moliti, znači svaki dan priznavati Bogu svoju slabost u ovom ili onom području. Božji Duh, koji je duh molitve, potiče nas da se molimo svaki put sa svesti o našoj slabosti, tako da uviđamo koliko smo po prirodi nesposobni da verujemo, ljubimo, služimo, da se žrtvujemo, da trpimo, da čitamo Bibliju, da se molimo i borimo protiv naših zlih želja.

Često se dešava da napuštamo ovaj radostni položaj zavisnosti od Boga. Naša stara uobraženost i naša stara nadutost ponovo se učvršćuju; posledica toga je nova nesposobnost da shvatimo pravo značenje naše slabosti, pa ponovo postajemo plenom nesigurnosti i zbunjenosti. Sve postaje komplikovano, više nismo sigurni u oprostjenje greha, mir iščezava iz našeg srca; svet, nemarnost, nedostatak interesa za duhovne stvari prete da uguše život odozgo; svaki dan greh pobeđuje, a duh nepokornosti javlja se čak do područja naše službe Bogu. Ovo stanje se nastavlja sve dok naše srce ne bude iznova slomljeno, poniženo i dok ponovo ne prihvatimo istinu, da nismo drugo nego slabi grešnici, nesposobni da učinimo bilo šta sami po sebi, osim da dozvolimo Bogu da se smiluje nad nama, da nas ljubi i preuzme brigu za nas.

Kad ovo spoznamo, naša slabost vraća nas u pravi odnos prema Bogu i ljudima, i iznad svega, stavlja nas u položaj koji jedino odgovara molitvi. Ovo izrazito liči raspoloženju nekog nemoćnog ili oduzetog čoveka. Kako mora biti bolno, da ne kažemo nepodnošljivo, kad ne možemo svojim ustima prineti kašiku, ili oterati dosadnu muvu! I kako je lako shvatiti ogorčenje i jad onoga koji je na sličan način uskraćen na svom telu. On još činižestoke napore da se posluži svojim udovima kao pre, ali uzalud.

No pogledajte ovog nesretnika neko vreme iza toga, kad se već privikao i prepustio svojoj sudbini. On ostaje nemoćan, to je jasno, ali njegova slabost ga ne muči kao pre. Ona je postala deo njega samoga i promenila sve njegove pokrete i ponašanje.

Njemu stalno treba pomoć i to ga duboko ponižava. Ovo ponižavanje ostavilo je takođe traga. Kad blago, mirno moli za pomoć, on to čini kao ispričavajući se. A kako je zahvalan za najmanju učinjenu uslugu!

Sve njegove misli i svi planovi uslovljeni su njegovom fizičkom nemoć, jer je u svemu zavistan od svoje okoline. Ovo stanje zavisnosti stvara između njega i onih koji ga neguju najdublje veze, koje sjedinjuju dva ljudska bića.

Prema tome, moralna nesposobnost trebala bi nas privezati uz Boga i učiniti nas tako zavisnim od Njega, da bi rečima bilo nemoguće opisati ovu sjedinjenost. Setite se Isusovih reči: "Bez mene ne možete ništa" (Jovan 15,5). U jednoj jedinjoj rečenici sazeo je zadatak čitavog jednog života, zadatak koga još nismo potpuno naučili, sve dok ne dodirnemo prag večnosti.

Ne umaram se objašnjavajući naše stanje slabosti, jer je to jedan od bitnih elemenata našeg života molitve i naših odnosa i s Bogom. Dokle god smo svesni toga, nećemo biti pobeđivani poteškoćama, niti prestrašeni najmanjom preprekom, ili mučeni bilo čim, što bi nas moglo

ražalostiti. Donećemo to sve Gospodu, ne očekujući ništa od sebe, nego sve od Njega. To znači otvoriti Njemu vrata, dozvoljavajući Mu da upotrebi svoju čudesnu moć.

2. Vera

Dolazim sada do drugog vida ovog stava koji je, kako smo videli, bitni element života molitve tj. ono stanje srca koje Bog prihvata kao molitvu bilo da je izrečena ili nije.

Napisano je da "bez vere nije moguće ugoditi Bogu" (Jevrejima 11,6). Nema molitve bez vere, pa ma kako velika bila naša slabost. Vera sjedinjena sa slabosti rađa molitvu. Bez nje, naš vapaj biti će uzaludni poziv koji se gubi u noći.

Jedva da je potrebno to spominjati, jer svaki čovek ili žena molitve znaju da ovde dotičemo jedan od problema kojeg su najviše svesni. Biblija sadrži mnogobrojna mesta, koja označavaju kako treba postupati u pogledu molitve vere.

"Ako imate veru i ne sumnjate, ne samo da ćete učiniti to što se desilo ovoj smokvi, nego ćete reći ovoj gori: 'Digni se i baci se u more' i to će biti. Sve što molite s verom u molitvi, dobićete" (Matej 21,21-22).

"Ne rekoh li ti, ako veruješ videćeš slavu Božju?" (Jovan 11,40).

"Neka ti bude po tvojoj veri" (Matej 8,13).

"Neka moli (mudrosti) s verom i neka ne sumnja, jer onaj koji sumnja sličan je valovima morskim koje vetar goni s jedne strane na drugu. Takav čovek neka ne misli da će primiti nešto od Gospoda, to je neodlučan čovek, nepostojan u svim svojim putevima" (Jakov 1,6-8).

Ove reči bacile su u očajanje više hrišćana i tako su ih obeshrabrile da im je bilo nemoguće nastaviti s molitvom. To bi bilo svetogrđe zvati Ga, a ne verovati da može uslišiti molitve koje Mu se upućuju.

Kad se čovek iskreno ispituje u svetlu Pisma, utvrdiće da mu upravo vera nedostaje. Onaj koji moli ne bi smeo sumnjati, a on čini baš suprotno, sumnja pre molitve, za vreme molitve i posle molitve. On je kao na pomahnitalom moru, bacan ovamo i onamo vetrom sumnje; takav je kao što Biblija naziva: "Čovek neodlučan i nepostojan na svim svojim putevima."

On trpi, a ipak je nesposoban da sam po sebi izađe iz svojih poteškoća. Moli se, ali nije uslišen, iako su njegove molitve za sebe i za one koje ljubi, gorljive i ustrajne. Ipak nakon molitve vri u njegovoj duši tajnaželja: "Možda će me Bog čuti ovaj put", i očekuje napeto odgovor koji ne dolazi.

Svestan je da je Bog doneo sud o njegovoj molitvi. Ako nije uslišena molitva, to je nesumnjivo zato što se nije molio s verom. Moli se, ali sumnja. (Nažalost, to nam se dešava često). To uznemirava čoveka i on se boji molitve, boji se da ne uvredi Boga, moleći se na takav način.

Prijatelju, koji sumnjaš, tvoj slučaj nije tako očajan, kako ti misliš. Ti imaš više vere nego što misliš, imaš je dovoljno za molitvu i dovoljno da budeš uslišen. Vera je nešto čudnovato, ona se sakriva tako da ju je teško videti ili naći. Ali ona ipak postoji, ona se prepoznaje po očitim znakovima. Ispitajmo ih kratko.

Prava vera obraća se direktno Hristu. To je prvi, poslednji i najsigurniji znak žive vere. Grešnik nema drugo osim svog greha i svog trpljenja, kako mu to Božji Duh jasno otkriva. Umesto da beži od Boga i svoje sopstvene odgovornosti, kao što je to činio pre, sada on dolazi Isusu sa svim svojim teretom greha i nevolja, određeno pokazujući da ima vere.

U Pismu stoji: "Neću izbaciti napolje onoga koji dolazi k meni" (Jovan 6,37). "Ako priznajemo svoje grehe, veran je i pravedan da nam oprost i očisti nas od svakog bezakonja" (1. Jovanova 1,9). Upravo to čine oni koji se približavaju Spasitelju da Ga mole za milost nad njihovom fizičkom ili moralnom bedom ili pak za oboje istovremeno a to je već dovoljno da bi čuli, još pre nego se vrata kući, one dragocene reči: "Vera tvoja ti je pomogla".

Njihov korak je bio izraz jednostavne i žive vere. Takva vera je svesna svojih potreba, spoznaje svoju slabost i ide direktno Isusu, predajući se Njemu za sve, pošto je spoznala da bi bez Njega pošlo sve lošim putem.

Sada dolazimo do spoznaje da za molitvu nije potrebna velika vera. Imamo je dovoljno kad nas tera osećaj slabosti Isusu. Prava molitva nije drugo nego sjedinjenje vere i slabosti. Eto, to znači verovati.

Rekli smo da moliti znači otvoriti vrata Isusu kad On kuca i dozvoliti Mu da dođe do dna naše bede, i da bi tamo pokazao svoju moć.

To ne znači da naša vera pruža bilo kakvu pomoć Isusu. Da bi odgovorio na naše molitve Njemu nije potrebna pomoć; sve što On zahteva su otvorena vrata. A još manje bi mogli reći da će naša vera privući Njegovu pažnju, da će probuditi Njegov interes ili skrb za nas. On se već odavno brine za nas! Onželi doći u dodir s našom nevoljom da bi je mogao olakšati. Ali kako će doći do toga, ako Mu ne otvorimo vrata ili ako Mu moleći se, ne damo prilike da interveniše?

Stanje sumnje i unutrašnje neizvesnosti u kojoj se često nalazite u času molitve, smatrajte kao nedostatak vere. Nažalost, ovo gledište je vrlo rašireno i može izazvati zbrku i postati štetno za naš molitveni život. Nemojte zameniti neveru i sunju. Nevera je delo volje, koje se sastoji u odbacivanju verovanja tj. u odbacivanju priznanja svojih potreba, spoznaje svoje slabosti i dolaženja Isusu, te sasvim jednostavnog ispovedanja svog greha i svoje bede.

Sumnja je nasuprot isto što i muka, trpljenje i slabost koje često osujećuje veru. Mogli bismo je nazvati nevoljom, mukom i jadom vere. Ova "bolest" vere, kao i sve bolesti, može biti manje ili više bolna i trajati duže ili kraće vreme. Ali, ako dospemo do toga da je smatramo kao nametnuto trpljenje, one će izgubiti od svoje gorčine.

Svako Božje ispitivanje kušnjom trebalo bi biti za naše dobro, pa i u vezi vere. Ono nije toliko opasno kako mi to mislimo. Ono nije štetno ni za veru, ni za molitvu, ako nas čini još i slabijim, to je samo za dobro. Pa ma kako to čudnovato bilo, ova slabost je upravo pokretač koji nas tera na ozbiljnu molitvu.

Ove misli mogu izgledati u protivrečnosti s pre navedenim mestima iz Pisma, jer se tamo izričito naglašava da onaj koji sumnja u molitvi ne treba da očekuje uslišenje.

Ova mesta ne treba uzeti nezavisno od ostalog teksta. Uporedimo ih s drugim koja se odnose na isti predmet. Pogledaj npr. živi opis ozdravljenja mladića iz Jevandelja po Marku 9,14-30. Isus sa svoja tri učenika odlazi na goru, gde se pred njima preobrazio. Dole, u ravnici, neki čovek dovodi ostalim učenicima svoje jadro opsednuto zlim duhom. Tu dolazi do izražaja potpuna nemoć učenika i duboko razočaranje oca. U času kad se Isus pojavljuje, čovek podstaknut novom nadom, žuri da Njemu dovede svoje dete. On iznosi vrlo tužnu sliku o trpljenju svoga sina, koje ga prati još od detinjstva, pa u svojoj nevolji poviče: "Ako možeš što, pomози nam!" "Ako možeš" odgovara Isus. "Sve je moguće onome koji veruje". Čini se da je čovek shvatio težinu ovih reči, jer odmah odgovara: "Verujem, pomози mom neverovanju".

Ovde imamo tipičan primer vere koja sumnja. Sumnja u ovom slučaju, kao i uvek ide u dva pravca: jedan koji se odnosi na Boga, drugi na veru. Čovek ne sakriva svoja osećanja. "Ako što možeš

pomoći!” On nije potpuno siguran da Isus može pomoći.

Kad Isus dokazuje njegovu neveru i odgovara onim odlučnim tonom: ”Ako možeš verovati; sve je moguće onome koji veruje”, čovek popušta, oseća da Isus govori pravo, ali u isto vreme spoznaje da njegova vera nedostaje. U tom času ozdravljenje njegovog deteta dolazi u pitanje, ono postaje predmetom strašne borbe u njegovoj duši: vera i sumnja bore se za pobedu. U ovoj zbrci otac ne može drugo, nego muca: ”Verujem, pomози mom neverovanju.”

Ovde ima nešto vrlo karakteristično. Čovek se služi izrazom nevere, govoreći o sumnji. Iskrena vera ne postupa drugačije; ona je kruta, stroga, bez milosti u svojim sudovima.

A kakav je Isusov sud? U Njegovim očima su ove muke, neizvesnost, sumnje - vera. A dokaz za to je, da je iscelio dete. Da je sumnja oca stvarno poticala iz neverovanja, Isus ne bi mogao učiniti čudo. Stih 23. to jasno pokazuje, kao što to potvrđuje i Marko 6 glava, 5-6 stih, gde je rečeno, da ”Isus nije mogao učiniti nikakvog čuda... i On se je čudio njihovom neverstvu”.

Ovde vidimo koliko vera može biti slaba, nesigurna i neizvesna. Pogledajte oca u času, kad upućuje molbu Isusu, on se optužuje zbog nevere, a ipak ima dovoljno vere da dozvoli Gospodu da izvrši jedno od svih najvećih čuda.

Učenici su pokušali i promašili.

Zašto je ta tako nesigurna vera mogla biti uslišena? Budući da je imala sve karakteristike žive vere obratila se na Isusa, iznela svoju nevolju pred Njega, i spoznala da je to sve pre učinila u sumnji.

Sad kad smo prodrli u pravi karakter molitve i vere, naš život molitve biće pojednostavljen i olakšan. Shvatili smo, najpre, da molitva ne zavisi ni od naših osećanja, ni od raspoloženja duha u kome se nalazimo za vreme i posle molitve. Uverljiv je primer ovog oca, zaronjenog u duboku žalost. Njegovi osećaji mu nisu pružali nikakav siguran temelj za njegovu molitvu, slučaj njegovog sina bio je beznadan, učenici su sve pokušali, ali nisu uspeli. Onda se pojavljuje Isus, koji ukazuje na ulogu vere. Kad nesrećni otac viče: ”Verujem, pomози mom neverovanju”, pitam se da li je govoreći to, mislio da je svaka nada izgubljena?

Što se tiče njegovih razmišljanja, ona nisu više ohrabrujuća od njegovih osećanja. On malo otkriva pozadinu svojih misli kad kaže Isusu: ”Ako možeš.” On nije bio potpuno siguran da će Učitelj moći bolje uspeti od učenika. A kad mu Isus objašnjava da ozdravljenje njegovog deteta donekle zavisi od njega i njegove vere, on postaje još očajniji, bacan između sumnje i vere.

Ima ovde nešto o čemu treba razmišljati, kad doživljavamo ista iskustva dok se molimo. Oklevamo, jer nismo sigurni da smo na dobrom putu i stalno se pitamo da li su naše molitve po Božjoj volji. I čak kad nam je dana sigurnost, još se bojimo, jer nam nedostaje govornosti i iskrenosti. Čini nam se da bi to značilo uvrediti Boga, ako bismo Mu se približili u takvom stanju duha.

Kako je dragoceno govoriti sam sebi u tom času da imamo dovoljno vere da donesemo Isusu sve brige i da Mu dozvolimo da ih On ponese! Neka nas naše sumnje ne spreče da učinimo to što je učinio otac onog jasnog bolesnika: ispovedati ih Gospodu. Kroz to će put molitve biti olakšan.

Čemu od sada činiti napore za verom, ili za odbacivanjem sumnje? Sve je to nekorisno, jer smo počeli shvatati da, ma kakve bile naše teškoće, sve ih možemo doneti Isusu. Neka slabost naše vere ne bude za nas predmet uzbune. Budući da smo dozvolili Isusu da uđe u naše srce, On će dati ono što želimo.

Poteškoće molitve

"Imamo kod Njega tu sigurnost, da ako to molimo po Njegovoj volji, usliši nas" (1. Jovanova 5,14)

Kako smo rekli, moliti znači otvoriti srce Isusu, a Isus je potpuno dovoljan grešnicima kao što smo mi, sada i u večnosti. "Hrist nam postade Božjom mudrošću i pravednošću, posvećenjem i otkupljenjem." (1. Korinćanima 1,30)

Na tom mestu izloženo je biblijsko gledište molitve: njen cilj, mesto, značenje u području milosti.

Nije li Isus rekao: "Bez MENE ne možete činiti ništa" (Jovan 15,5). Znao je, izgovarajući ove reči - ako ih se uzme u najdoslovnijem smislu - da će one ostati za uvek istinite, jer smo bez Njega potpuno nesposobni da išta činimo. Ali On je takođe rekao: "Tražite i daće vam se" - sve što trebate i više od toga.

Gospod se nikada ne umara pozivati, hrabriti, opomenuti na molitvu. On čak naređuje da to činimo. Mnogobrojne su opomene u Božjoj reči pouka. One ukazuju na to da kao što srce podržava fizički život, isto tako molitva daje snagu iskupljenom.

Između mnogo drugih evo nekoliko opomena koje Gospod ušućuje svojoj deci:

"Molite i daće vam se! Jer svako ko moli prima, ko traži nalazi, i ko kuca otvara mu se. Ili ima li neko među vama, ko bi svome sinu, ako ga zamoli za hleb, pružio kamen, ili ako ga zamoli za ribu, pružio zmiyu? Dakle: ako vi, premda ste zli, možete davati svojoj deci darove, koliko će više vaš nebeski Otac dati dobra onima, koji Ga mole?" (Matej 7,7-11)

"Ako ostanete u Meni, i ako moja nauka ostane u vama, tražite sebi što god hoćete i dobićete." (Jovan 15,7) "Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša." (Filipljanima 4,6)

Čini mi se da ova tri citata vrlo jasno označavaju ulogu molitve uživotu hrišćanina, kao što je to Isuszeleo.

Ako bi me neko pitao da to izrazim svojim sopstvenim rečima, rekao bih otprilike ovo: "Isus se približava čoveku - grešniku; On budi u njemu svest njegovog greha, obraća ga, oprašta mu njegove krivice, čini od njega svoje dete. On uzima u svoje probodene ruke slabu ruku svog iskupljenika: "Dođi", kaže mu, "biću s tobom čitav dugi život i vodiću te celim putem do te sigurne luke, do kuće Mog Oca. Ako te ikada stignu poteškoće na putu, reci ih Meni. Daću ti svaki dan sve što ti treba i još više a da te nikada Nećuprekoravati radi toga."

Ne veruješ li prijatelju, da je to bila misao Gospoda kad nam je ostavio molitvu? Morali bismo je ovako upotrebljavati, jer je jedina Njegova želja da nam iskaže svoju naklonost u potpunom uslišenju. Molitva treba da bude kanal kroz koji primam u svako doba ono što mi je potrebno. Zato ću stalno pribegavati njoj, tražiti u njoj utehu i dnevno naći obilnu i nepresušnu radost.

Iz toga proizlazi da, ako zanemarujem molitvu, žalostim Gospoda više nego bilo čim drugim. Prekidam veze koje me sjedinjuju s Njim, moj unutrašnji život vene, postaje šepav (a to nam se većinom dešava) - on može čak završiti neosetljivim umiranjem.

Verujem da čujem kao jeku tužne muzike koja se diže iz srca samog Boga, kad je prisiljen da nam kae: "Nemate, jer ne ištete". (Jakov 4,2)

Sve naše dhovne snage su u Njemu i On ništa više neželi, nego da ih podeli s nama, ali mi ne

tražimo, kažemo da nemamo za to vremena, ili pak zaboravimo da molimo. Rezultat? Kreće se po kući i u crkvi kao siromašni, sakati ljudi, patuljci u duhovnom smislu, mršava stvorenja, izgladnela, s upravo toliko snage da se držimo na svojim nogama, ali nedovoljno, da bi se borili protiv greha i služili Gospodu.

Od mog obraćenja, vrlo sam često grešio nebeskom Ocu, vređao Ga na mnogo načina, ali najveća krivica koju sam učinio i koja Ga je rastužila više od ostalih je, da sam često zanemarivao molitvu. Ovo kažnjivo zanemarivanje je početak mnogih drugih greha popuštanja i neizvršavanja.

Što više prodirem u posvećeno područje molitve, sve to više se osećam opterećen mišlju propusta mnogobrojnih prilika za molitvu. Koliko uslišenja bi mi Bog dao, samo da sam molio!

Zašto većina hrišćana ne uspeva na ovom području? Često sam postavljao ovo pitanje otkada sam, po Božjoj milosti, molitvi dao mnogo mesta u svom životu. Svi se slažemo u tome da je molitva teška stvar. U samom delu počiva poteškoća. Doći do molitve, stvarno se moliti, traži napor, koji skoro nadilazi naše snage. Da je napor suviše veliki za telesnog čoveka, može se lako razumeti: "Telesni čovek ne prima stvari od Božjeg Duha jer su one ludost za njega" (1. Korinćanima 2,14) "Jer je mudrost tela neprijateljstvo Bogu". (Rimljanima 8,7)

Međutim telesni čovek pokazuje katkad potrebu da se moli, kad se nalazi u nekoj opasnosti, ili u momentalno podstaknutom duhu prema religioznim stvarima. Ali on se neće nikada podvrgnuti dnevnoj i redovitoj disciplini. Smatra da Bog ne može pridavati toliko važnosti ovom pitanju.

On raspolaze svim vrstama dobrih razloga da se ne moli tako često, kako to preporučuju propovednici. kaže sam sebi "Gospod ne očekuje od zdravih i sposobnih ljudi za rad da gube svoje vreme na molitvi, kad nas modernizovani život tako zaokuplja. osim toga, način sklapanja ruku za svašta, nije li preteran? Ne daje li Gospod prednost radnim umesto skopljenim rukama?"

Molitva je težak zadatak za telesnog čoveka tako da ljudi iz sveta odbijaju da nose ovaj teret. Ima ih pak koji dnevno kažu neku malu molitvicu. Ova vežba ih sigurno nešto košta, ali se tome podvrgavaju, jer misle da je Bog dao vrlo jasna uputstva u tom pogledu. S tog stanovišta telesni čovek gleda na molitvu i to ne treba da nas čudi. Čudnije je kad sretnemo mnoge vernike koji dele isto mišljenje. Kod našeg obraćenja bili smo dovedeni doživog i redovnog života molitve, vreme koje smo proveli u tom vežbi najsretnije je od čitavog dana. Ali nakon izvesnog vremena, dužeg ili kraćeg, pojavljuju se neke poteškoće i molitva postaje pravi teret. Ona nije više tako slobodan, radosni izraz našeg jedinstva s Bogom, nego dužnost koju izvršavamo s više ili manje tačnosti, prema sili svoje volje i raspoloženja.

Ukoliko nam molitva postaje sve veći napor utoliko je lakše zanemarujemo. Iz toga proizlazi fatalno jenjavanje našeg duhovnog života, pad, više ili manje naglašen, više ili manje brz, već prema pojedinom slučaju. Najpre se naše misli okreću ponovno k stvarima sveta, odvajamo se od Boga, nemamo ništa da Mu kažemo. Naš loše raspoloženi duh nalazi bez iznimke ispriku da se ne moli i opravdanja za ovu nemarnost. naš unutrašnji život postaje slabokrvan. Greh nas više ne muči kao pre, pošto smo izgubili naviku da ga pošteno ispovedamo Bogu. Iz toga proizlazi da se naša vizija pomutila, ne uspevamo više razlikovati dobro od zla. Postupamo kao ljudi iz sveta, koji suzbijaju one grehe čije bi im posledice mogle biti kobne.

Ipak držimo do našeg hrišćanskog glasa, te pokušavamo da sakrijemo što je moguće duže našu povezanost sa stvarima sveta. U razgovoru, na molitvenim sastancima dolazimo u iskušenje da upotrebimo jezik, koji nije više u skladu sa našim novim duhovnim stanjem. Posledica toga je otrcanosti i pretvaranje u našim razgovorima, a neki retki podsticaji, koji bi nas podigli na molitvu, bivaju brzo potisnuti. Sve ovo, pa i više od toga, rezultat je popuštanja uživotu molitve, što je karakteristika tolikih hrišćana.

Tužna iskustva koja smo ja i neki drugi stekli u području molitve, navela su me na ozbiljno razmišljanje. Pre nego što pođem dalje hteo bih da privučem vašu pažnju na neke misli do kojih sam došao.

Pitao sam, ne potiče li većina teškoća koje susrećemo od toga što se loše molimo? Molitva je fini, nežni instrument, s kojim treba upravljati s najvećom pažnjom. To je čak umetnost, možda najplemenitija od svih umetnosti.

Umetnost zahteva pre svega prirodni dar, zatim mnogo znanja i novaca za plaćanje duhig i skupih studija. Na sreću, to nije slučaj u pogledu umetnosti molitve, koja ne zahteva neki naročiti dar, a ni mnogo znanja, ni mnogo novaca. Najmanje obdaren čovek, najveća nezalica i najsiromašniji, može je negovati s uspehom.

Ipak treba ispuniti neke uslove da bi se postalo majstorom umeća molitve. Dva glavna uslova su praksa i istrajnost. Bez prakse, nikakav hrišćanin neće postati čovek molitve, a praksa se stiče samo kroz istrajnost.

Tako bolna i tako varljiva iskustva o kojima sam maločas govorio neophodna su za većinu od nas. One su neizbežne etape koje treba proći ako želimo postati "vešti" u molitvi. Sigurno će koristiti našem kasnijem razvoju i zato ne treba dažalimo naše ponižavajuće neuspehe. Korisnija su nego što to mislimo onda kada zbog njih proživljavamo mučne časove.

Ako hoćemo da nam to koristi treba pre svega da budemo iskreni sa samim sobom. Čemu pokušavati da varamo druge i samog sebe, tražeći opravdanje našoj maloj revnosti za molitvu? Dopuštajući slabost uživotu molitve, dopuštamo istodobno da nas taj problem porazi, te ga nećemo moći više nikada rešiti svojim sopstvenim naporima.

Da bi nam molitva postala prirodna, da bi svakog dana bili raspoloženi za nju sa radošću, zahvalnošću i poštovanjem, Bog treba svakog dana da učini čudo, jer takva molitva nadilazi sve ljudske izvore i mogućnosti. Ovo čudo je dar Duha molitve. Onželi da bude naš učitelj. Poslužićemo se Biblijom i dnevnim vežbanjem. Naučiće nas zakonimaživotu molitve, prodrećemo u njen unutrašnji, božanski smisao, postaćemo ljudi izene koji će znati da se mole.

Sveto Pismo će nas malo po malo uveriti, pod Njegovim upravljanjem, o zabludama koje činimo pri molitvi. Ono će nam pokazati da je baš zbog tih zabluda molitva postala tako teška i po malo ćemo sve bolje shvatiti pravo značenje molitve i na koji način treba da je upotrebljavamo. Molitva je poput nekog instrumenta. Vladati nekim oružjem teško je, dok se ne shvati kako ono deluje. Zamišljam čoveka kji prvi put drži u ruci neko oružje i pokušava da se njime služi, ali ga krivo koristi. nakon nekoliko neuspelih pokušaja baca ga i kaže: "Čudnovato oružje. Nisam s njim ništa mogao, iako sam uložio toliko muke". Priskaćemo mu u pomoć i pokazujemo mu ispravno rukovanje. Nakon novog pokušaja kaže trijumfujući: "Sada je to sasvim lako, trebalo je da to i sam vidim".

Sveživo se pokorava zakonima. Kad se ti zakoni poštuju, život je ugodan, temelj mu je čvrst, a plod obilan. Tako je isto uživotu molitve. Ako pogazimo ove zakone, molićemo se na sasvim suprotan način od ideje i suštine molitve i ona će postati teret i neophodna vežba; ako poštujuemo zakone, naš će život molitve normalno funkcionisati i plod koji će doneti podstićeće nas sve više na molitvu.

Radi toga što ne znamo da se molimo ulažemo takav napor kakav nije u skladu s dobijenim rezultatima. Nije potrebno drugde tražiti razlog zanemarivanja tolikih ljudi na tom području. Oni kažu: "Čemu? Molitva nije nikada ništa promenila u mom unutrašnjemživotu. Znam po Svetom Pismu da je moguće biti hrišćanin bez molitve i zato istrajavam u tome, ali za tren, jer ne vidim da molitva služi ićemu".

Oni koji su dovoljno poštteni da priznaju da su izgubili molitveni život, mogu biti spremni da dobiju pouku koju Sveti Duh želi da im da u vezi ove tako velike i teške umetnosti. Dozvolite mi da nabrojim najčešće greške koje činimo u molitvi a koje su zabeležene u Bibliji.

1. Mislimo da Bog treba našu pomoć da bi uslišio naše molitve.

Nikada to nije bila Njegova misao. naše je da molimo, a Bog uslišava. On ne treba našu pomoć. "To dobro znamo", reći će neki od naših čitalaca. Da li ste potpuno sigurni? Nismo ni svesni koliko stojimo pod uplivom ideje da naše molitve mogu u izvesnoj meri pomoći bogu da na njih odgovori. Ili barem verujemo da Mu možemo nametnuti način kako treba da nas usliši. ne izražavamo to na tako nedostojan način, nesumnjivo, ali mislimo o tome ovako: "Znam da je to što sada molim teška stvar, ali ako učiniš na ovaj ili onaj način, ipak ćeš to morati uslišiti." Neko će sigurno poviknuti, slušajući me kako se izražavam suviše familijarno: "Nikome ne dolazi na pamet da se obraća Bogu takvim tonom." Oni koji su naučili da ispituju svoja srca i misli priznaće da ne preterujem ni malo. Upravo je ta skrivena namera ono što čini molitvu tako teškom i rađa osećaj stalnog umora.

Uzmimo primer iz svakodnevnog života. Molimo se za dve osobe. Nikakve poteškoće nemamo dok se molimo za prvu, ali kad se molimo za drugu, to već nije tako lako. Zašto? Evo zašto: karakter, odgoj jedne osobe sasvim prirodno naginje k obraćenju. Ili, rečeno drugim rečima: kad vidimo mogućnost kojom Bog raspolaže da bi uslišio našu molitvu, onda nam je lako i ugodno da se molimo. Druga osoba je, naprotiv, po svojoj naravi, odgoju i temperamentu suprotna Božjim stvarima. Kako će ta osoba doći do toga da se dovoljno ponizi pred Bogom, da Mu ispovedi sve svoje grehe, da temeljno raskine sa grehom i da nosi sramotu Hristovu s malim stadom vernika koje svet prezire? I kako ne vidimo na koji će način Bog započeti da pobeđuje teškoće, molimo se bez mnogo uverenja. Da li će uslišenje biti lako ili teško? Duh molitve bi hteo da ostavimo to pitanje po strani. Naše mišljenje nema tu šta da traži. Ne samo da to nije ni od kakve važnosti, nego nekorisno trošimo snage na nešto što nas se ne tiče i što Gospod nikada nije tražio od nas da se time opteretimo. Zbog toga je naš molitveni život znatno sputan.

Unazad mnogo godina otkrio sam tajnu molitve razmišljajući o divnom opisu svadbe u Kani Galilejskoj (Jovan 2,1-11).

Isus, Njegova majka i učenici pozvani su na svadbu. Čini se da je porodica mladenaca bila u rodu s Isusovom porodicom ili barem da je održavala dobre veze s njom. Zapazite da gosti izražavaju svoju zabunu Mariji, kad je nestalo vina. Marija se u toj prilici pokazuje kao žena značajne molitve. Prvo, ona ide ravno Isusu da Ga obavesti o zbivanju. Drugo, ona izgovara samo nekoliko reči: "Nemaju vina." Moliti, dakle, znači sasvim jednostavno reći Hristu šta nam nedostaje, zastupati druge - reći Mu šta njima nedostaje. treće, Marijina intervencija se tu zaustavlja. Od časa kada je upoznala Sina sa potrebama svojih prijatelja, ona nema čime da se bavi. Ona zna da nije njena stvar da Mu sugeriše kako to treba sprovesti. Ona dovoljno poznaje svog Sina da može pa zna da su stravi u dobrim rukama i da On zna šta treba da se učini. Hoće li ona učiniti pritisak na Njega da bi pomogao gostima? To bi bila uzaludna muka; ta niko nije spremniji od Njega da pomogne.

Napokon uočavamo i to da je majka Isusova, predavši svoju molbu, učinila svoj deo i više nije odgovorna za ovu zbunjujuću situaciju. Njen Sin od sada snosi odgovornost. Na Njemu je da pronađe način kako će izvesti goste i prijatelje iz ove nevolje.

Međutim Marija još nikada nije videla Isusa da pretvara vodu u vino ali ona se čak ni ne pita kako će se desiti ovo čudo. Verujem da se to pitanje uopšte nije postavilo u njenoj duši. Ona poznaje svog Sina i zna da Ga nikakva okolnost ne može iznenaditi. Možda je Njegov način katkada iznenađuje ali nije njena stvar da se time bavi jer je se ta stvar više ne tiče.

Evo, napokon nekoga ko se ispravno moli. Svi bi se mogli složiti u tome da priznamo da bi naš

molitveni život bio drugačiji kada bismo sledili primer Isusove majke.

Molitva nam postaje teška, ali nismo shvatili da se ona sastoji u potpuno jednostavnom izlaganju naših potreba ili potreba drugih ljudi za koje molimo. Mislimo da to nije dovoljno, da nije moguće da je molitva tako jednostavna stvar, te često ustajemo sa teškim srcem. Da li se čula naša molitva? Hoće li Bog uslišiti moju poniznu molitvu? Na koji će je način uslišiti? Čini mi se da sam molio nešto nemoguće. Napeto očekivanje se produžuje i nama se čini da moramo još nešto uraditi a da bi nas Bog mogao uslišiti. Ovo nešto - šta bi to moglo biti? Ta neizvesnost uzrokuje veliku unutrašnju teskobu koja se onda izražava u našim molitvama naročito ako se radi o našoj nevolji ili nevolji nekog od naših.

Kako bi to bilo drugačije kada bismo poznavali Isusa, kao što Ga je poznavala Marija. Kad bismo se rasteretili svih naših briga predavši ih Njemu, ne bismo imali više nikakav strah. Pre svega drugog, potrebno je da Ga poznajemo. Sveti Duh, čiji se zadatak sastoji u tome da uzme od Njega i nama javi, hteo bi da nas tome nauči. (Jovan 16,13)

Što više napredujemo u poznavanju Gospoda, tim više će naše molitve odisati tišinom, poverenjem, imaćemo s našim najboljim Prijateljem intimne susrete, reći ćemo Mu sve što nas zaokuplja, naše lične potrebe i potrebe naše okoline. Iskusićemo mir i savršeni spokoj, predajući sve u ruke Onoga koji se ne brine samo za naše dobro, nego za naše najbolje.

Tako će naš molitveni život konačno znati za odmor. Budimo uvereni da ćemo se rešiti svake odgovornosti ako smo predali sve naše odgovornosti Isusu. Tada ćemo biti oslobođeni straha i unutrašnjeg nemira, koji nas napada svaki put, kad polazimo na kolena. Vratićemo se našim dužnostima srcem ispunjenim do sada nepoznatom radosti, sigurni kao Isusova majka, da će On uslišiti naše molbe, jer smo ih sve predali u Njegove ruke.

Činimo kao što to često čine deca: znatiželjni su da vide na koji način će poteškoće biti savladane. "Kako će nadvladati?" - pitajmo se u radosnom iščekivanju uslišenja.

2. Druga zabluda se sastoji u davanju naloga Bogu.

To je teška i, na nesreću, vrlo česta mana i Bog sigurno nije ustanovio molitvu u tu svrhu. Nije naše da zapovedamo. Ako nam je data privilegija da Ga molimo i ako je On dao za molitvu tako velika obećanja onda to nije zato da ih zloupotrebimo na taj način da Ga primoramo da sluša naše želje.

Vratimo se svadbi u Kani i sledimo tok događaja. Majka Isusova nam opet ukazuje trag kojim da idemo. Kao što smo već videli, ona se približava svom Sinu i kaže Mu jednostavno: "Nemaju vina". Odgovor koji dobija je krut i, po našem mišljenju, izbegavajući: "Ženo, što je meni do tebe? Moj čas još nije došao."

Što bi mi učinili da je nama bio upućen takav odgovor? Rekli bismo, kao što to često i činimo: "Čemu se moliti? On i tako ne obraća pažnju na mene." I vratili bismo se obeshrabreni svojim poslovima.

Pogledajte majku Isusovu.

Odgovor koji je dobila bio je krut, čak vrlo krut, ali evo zašto. Verujem da se Isus u tom času nalazio pred velikim iskušenjem a to iskušenje dolazilo je od njegove sopstvene majke. ona Ga je upoznala sa zbunjenošću gostiju, bila je potrebna neposredna akcija, ako se htelo sprečiti da zvanice zapaze nedostatak vina. Tu je bilo iskušenje za Isusa da deluje pre nego što je došao Njegov čas.

On je živeo sa svojim Ocem u odnosu poslušnosti i zavisnosti tako da nije "činio ništa sam od sebe" (Jovan 5,19). I On sam, da bi činio Božju volju, morao je da čeka od Oca izabrani čas. Pogledajte na

primer Jevanđelje po Jovanu 7,3-6: "Moje vreme nije još došlo" rekao je svojoj braći "a vaše vreme je uvek tu".

Da udovolji majčinoj molbi i deluje pre časa koji je Otac izabrao - kakvog li iskušenja. Isus je odmah prepoznao kušača, mada Mu se predstavio sakriven iza njegove poštovane majke. zato On kratko seče: "Ženo..." itd. Marija je morala da nauči da odnosi majke i Sina ne mogu biti uzeti u obzir, onda kada se radi o Božjoj volji i izabranom času. Gospod ne postupa drugačije ni s Petrom, kada taj učenik, podstaknut velikom revnošću, dozvoljava sebi da savetuje svog učitelja da ne misli na svoju blizu smrt (Matej 16,23).

Način na koji Marija prima ovaj oštri odgovor, otkriva nam kakva ježena molitve ona bila: prvo, ona se ponizno podvrgava svom Sinu, ne dozvoljava sebi da učini kakav prekor, a ni ne pokazuje zadovoljstvo. Ne znamo da li je shvatila razlog ovakvog Isusovog ponašanja, međutim ne postavlja pitanje. Mada Ga ona uvek ne shvata, zna da je sve što On kaže istina i da je sve što čini dobro.

Drugo, ona ostaje u stavu poverenja uprkos dvosmislenosti odgovora, jer je sigurna da će njena molitva biti uslišena, te ide ravno slugama da im kaže: "Učinite sve što će vam On reći". Možda nije znala da objasni šta će se desiti ali je bila sigurna da će se nešto desiti. Zar nije Isus uzeo stvar u svoje ruke?

Treće, a to je od velike važnosti: ona ne pokušava činiti pritisak na Isusa da promeni ili požuri čas o kom je govorio. Ona Ga suviše dobro poznaje da bi postavila takvo pitanje. a je li onda kada ježivila s Njim u Nazaretu, pokušavala da promeni Njegovo mišljenje? U tome ne bi bilo ničeg iznenađujućeg i Marija bi u tome onda bila slična nama. Malo po malo, ona je sumnjivo shvatila da je nekorisno podsticati Ga da deluje, kad za to nije bio čas. Gospod Isus je imao svoje vreme i niko, čak ni Njegova majka nije mogla to da promeni.

Marija je dakle posedovala tajnu uspeha u molitvi: Bogu sasvim prepustiti izbor časa i način uslišenja. Ili, drugim rečima rečeno: mi ne možemo Bogu nalagati način na koji bi mi voleli da upotrebi, niti možemo samo da odredimo čas odgovora. Tako moliti značilo bi profanirati samu ideju molitve i na očit način pogaziti zakone kojima je podvrgnuta. Ko od nas ne bi trebalo da mnogo nauči u tom području? Po prirodi smo mi svi nestrpljiva stvorenja, a to se ne strpljenje pokazuje i u našim moltvama, posebno ako se radi o nečemu vrlo hitnom. Pozivamo Boga u pomoć i molimo u nadi da će odmah odgovoriti. Ljubav za naše bližnje i brige koje ih muče navode nas na to da se trudimo kod Boga do te mere da postajemo nesnosni. A tek tada smo sigurni da će brzo delovati.

To je pogrešna nestpljivost, koja se pomalo pretvara u bezobraznost. U takvoj situaciji od Boga očekujemo onakav odgovor kakav Mu mi sami predlažemo u uverenju - ako uopšteželi da nam pomogne - da ne može drugačije nego po našoj zamisli i to odmah. Podižemo se iz tog svetog razgovora sa Bogom uvereni da će stići odgovor. Očekujemo ga iz sata u sat. Nažalost, ništa se ne dešava. Bolest, neprijatne okolnosti za koje smo se toliko molili idu svojim tokom, a da ih nikakva milosrdna ruka ne zaustavlja.

Razočaranje, obeshrabrenje,žalosno iskustvo za naš moliveniživot.

Ponovo smo molitvu upotrebili kako ne treba. kad se krše njeni zakoni, ne mogu se ni posledice izbeći. Molitva je postala napor, napor koji počinje da nas umara.

Radi čega nismo postigli cilj? Da li Bog zaista nije čuo? Sigurno je čuo. Dokaz je to što je sklon da nam neposredno odgovori ali pod uslovom da On sam izabere čas uslišenja. U vreme u koje je On odredio došao je odgovor.

Bog nam često čini a da to i ne opažamo, pa prema tome ni ne crpimo koristi, ni radosti, a što je

najvažnije, nismo ni zahvalni za to. Drugim rečima: naš molitveni život, baš zato jer je nepotpun, oduzima nam velike blagoslove i nismo u stanju da vidimo kada Bog odgovara.

Duh molitve ima još mnogo čemu da nas nauči. Kad bismo samo uspeli shvatiti ovu malu, ali tako važnu tajnu, naš bi molitveni život bio promenjen. Ova nesposobnost potiče od nedostatka našeg poverenja u Gospoda. Budući da mislimo da znamo bolje od Njega kako i kada naše molitve treba da budu uslišene, molitva postaje borba. Upotrebljavamo je za to da pokušamo da uverimo Boga da deluje neposredno i na način koji je u skladu s našim planovima.

Ovakva očajna borba uznemiruje i zbunjuje naš duh. Žrtve smo straha da se Bog ne da ganuti i da Ga naše molitve ne zanimaju. Ovo, mislim, najviše otežava molitvu.

Kada ćemo shvatiti pouku Duha u tom pogledu, da je Bog neumoljiv u tome i da sam odlučuje kako i kada će uslišiti naše molitve? Kada to shvatimo, tada će se naš molitveni život odvijati mirno i spokojno. kad, nalazeći se u školi Svetog Duha, steknemo uverenje da ništa ne gubimo ako ostavimo Bogu izbor vremena i način uslišenja, časovi naše molitve postaće prilike pravog oporavka. Videćemo ne samo da Gospod uslišava, nego da je Njegov odgovor po meri svemogućeg mudrog Boga tj. najbolji i najbogatiji odgovor koji dolazi u najpovoljniji čas i u najprikladnijem obliku te proizvodi trajne rezultate.

Uzmimo primere iz svakidašnjeg života. Molimo se za naše drage, posebno za one koji su neobraćeni. Molimo se svaki dan, sedmicu za sedmicom, godinu za godinom. Ne vidimo da dolazi do obraćenja, a ako i dolazi do neke promene, to je na loše. Božji zov ima sve manje odjeka, svet sve više privlači, greh ima sve veću moć nad onima za koje molimo. I pitamo se: "Zašto Bog ne odgovara? Toliko drugim molitava uslišava. Evo npr. u ovoj ili onoj porodici sva su se deca obratila. Tim teže gledam svoju još neobraćenu.

Stoga molitve postaju sve više nasilne; molimo Boga da spasi naše drage, molimo Ga da to odmah učini. No ipak postajemo svesni da se molimo loše. Naša duša ne zna za mir, naše srce nema nikakve sigurnosti ni pre ni posle molitve.

Opet smo bili nepokorni zakonima molitve, a to je razlog da nam je postala opterećenje. Verovali smo da možemo nalagati Bogu čas i način spasenja naših dragih, a teško smo se prevarili. Naučimo jednom zauvek da sve stavimo u Njegove ruke, pa ćemo se onda moliti na sasvim drugačiji način. Imaćemo s Njim bliske razgovore, govorićemo Mu o onima koje ljubimo i za koje Ga molimo tako dugo, a koji ipak ostaju daleko od Njega. U tišini naše sobe desiće se čudesne stvari. Imaćemo viziju našeg vrhovnog sveštenika koji nas zastupa pred Bogom i poziva da kleknemo pred Njega i slušamo kako govori: "Sve ove koje ti ljubiš tako jako, ja ih ljubim još više. Ne samo da sam njihov Stvoritelj, nego sam i umro za njih. Jer ih ljubimo i ti i ja, molimo za njih zajedno dok ne uđu u Nebesko carstvo pa i ako će to trajati duže vreme."

Proveli smo tako blagoslovene časove razgovora sa Isusom o onima koji su nam tako dragi. Ustajemo ojačani, uvereni u pobedu čak ako se oni za koje molimo još uvek opiru Bogu i više vole zadovoljstvo sveta.

3. Zaboravljamo da molimo u Isusovo ime

Vernik koji hodi sa svojim Učiteljem stiče nezaboravna iskustva u svom molitvenom životu. Upoznao je časove kada ga je Bog privlačio do svog srca i govorio njegovoj očaranoj duši neiskazane reči. Nije govorio nešto novo, ne, nego sasvim poznate stare istine iz Svetog Pisma u vezi krsta, prolivene krvi iz bezgranične ljubavi Spasitelja za grešnike. To je Bog govorio. Naše srce je bilo kao preplavljeno neizrecivom radosti. Nikada ne bi mogli pomisliti da je moguće ovde na zemlji doživeti takvo blagosloveno iskustvo.

Nismo mogli a da ne molimo. Naše se srce prelivalo i baš je bilo dobro da smo mogli konačno da govorimo Bogu lično. Osećali smo se tako blizu Njega, da nam se činilo da ga vidimo. Bio je izvanredan osećaj da Mu možemo doneti naše grehe, tuge, brige, naš prikriiveni strah, jednom rečju, sve što smo imali na srcu. Sa lakoćom smo Mu mogli govoriti o onima koje ljubimo. Nikada pre nismo to činili s toliko uverenja da se nalaze u dobrom zaklonu, ako se nalaze u Njegovim rukama.

No nismo se zaustavili na našim bližnjima. Svaka naša misao postala je molitva i predmet zahvalnosti, govorili smo s Njim o našim prijateljima, poznanicima koji veruju i koji ne veruju, o različitim granama hrišćanske delatnosti u svetu. Zanimali smo se za sav svet. Rado bismo to sve predali Bogu, toliko smo bili ispunjeni ljubavlju i brigom za svakoga!

”Moliću sada na sasvim novi način. Do sada nisam shvatao pravo značenje molitve. Kako će sve od sada biti drugačije.” Stvarno, naš molitveni život se promenio ne samo kroz nekoliko dana nego i više sedmica pa čak i više meseci.

Ali onda se nešto desi. Jednog dana, dok smo na molitvi, radost i revnost kojom smo bili do tada ispunjeni iznenada se gube. ”To će se povratiti” mislimo. ”Za danas ću se ograničiti na najpreče stvari, moliću se za druge onda kada opet zadobijem nekadašnu vatru.” Ali ono blagosloveno iskustvo se ne vraća. nemar i nebriga nadvladavaju i nismo više u stanju da obnovimo onu dragocenu zajednicu kojoj smo se toliko radovali. Tako se pomalo vraćamo na stari način molitve.

Kako se to desilo? Sasvim jednostavno, jer nismo naučili da se molimo u ime Isusa. Sama Božja prisutnost, koju smo osetili na izvanredan način i gotovo nebeska sreća, koja je u tom času ispunila naše srce, sprečila je da to shvatimo. Naše molitve bile su potpisane našim sopstvenim imenom ili imenom onih za koje se brinemo. To se kasnije jasno pokazalo. Čim se smanji naš interes za braću, sveta smionost koju smo upoznali u molitvi, iščezava. nije lak zadatak Božjeg Duha da nam objasni suštinu tajne, verovatno najveće tajne koja se odnosi na molitvu u ime Isusa. Osim toga, od svih zadataka kojima nas On uči baš taj najlakše zaboravljamo. Sveto Pismo govori o ”tajni Hristovoj” u Poslanici Efescima 3,4. Ime Isusovo je velika tajna za nebo i zemlju. Na nebu je ta tajna poznata a na zemlji je većina ljudi ne shvata. Nikome nije dato da je potpuno ispita.

Zamislite nekog čoveka koji još nije primio oprostjenje svojih greha, a koji stoji pod uplivom svetla koji mu otkriva Sveti Duh. Što više ostaje u tom svetlu tim više postaje svestan svojih greha, sve više mu se njegov prethodni život čini prljav, misli nečiste, a srce buntovničko. S jedne strane vidi udaljevanje od Boga, a s druge strane privlačnost greha. Zna da treba da se obrati Isusu i da ga niko drugi ne može spasiti. Čim više teži za tim to njegova situacija postaje gora. Uveren je da se Bog ne može zainteresovati za takvo zlo i pokvareno biće kao što je on. Tada mu duh molitve govori: ”Prizovi ime Isusovo. To će tebi kao grešniku otvoriti put prema svetom Bogu.” Čovek negoduje. Nabraja sve razloge koje Bog ne može uvažiti. Ipak, pre ili kasnije, svetlo se rađa u njegovoj duši. Počinje da shvata šta znači ime Isusovo, usuđuje se napokon da prodre u Božju prisutnost, sa svim svojim gresima, sa svojim prljavim srcem koje se do sada još nije pokajalo.

Tada ga Duh upućuje: ”Traži sve što hoćeš. Ime Isus ne samo da ti daje pravo da staneš pred Boga, nego da moliš od Njega sve što ti treba.”

Grešnik ponovo iznosi daljnje prigovore: ”Ne mogu da se molim, nemam dovoljno vere, nedostaje mi ljubav i revnost u duhovnim stvarima.”

Sveti Duh strpljivo sluša sve ove izgovore. ”Sve je istina što kažeš. ne bi mogao da imaš nadu kada bi se molio u sopstveno ime, ali poslušaj ovo: treba da se moliš u ime Isusa i zbog Hristove ljubavi dobićeš što tražiš i moliš.”

Moliti u ime Isusa je dakle od neobično velike važnosti. Ako to propustimo, obmana i

obeshrabrenje će ubiti naš molitveni život ili će biti jednostavna prinuda kojoj se iz dužnosti podvrgavamo.

Kakvo olakšanje za iskrenu dušu, svesnu svoje povezanosti sa svetom, svoje male vere i ljubavi, kad napokon shvati da nije potrebno uzdići se na neki stepen duhovnosti koji neće nikada doseći svojim sopstvenim snagama i naporima. Zašto pokazivati da je naša vera veća nego što u stvari jeste? Zbog čega duvati u hladni ugalj iz ravnodušnog srca s nadom da će oživeti plamen smalaksale revnosti?

Ovakva vrsta duhovne vežbe sasvim je nekorisna.

Važna je jedna jedina stvar: doneti Bogu naše stanje, malu veru, zaokupljenost, svetovnost, ispovediti Mu sve, pa i umor u pogledu molitve a onda Mu izneti naše molbe u ime Isusa. Tada Mu smemo reći: "Znam da nemam pravo da Te molim, jer u meni nema želje za tim. Još manje imam pravo da očekujem uslišenje. Sve što vidiš u mom srcu, Bože, od prirode je takvo da bi Ti mogao zatvoriti svoje srce na sve moje molbe. Ali ako ćeš me poslušati, znam da to neće biti zbog mene ili moje molitve, niti čak zbog moje nevolje, jer je ona posledica mog greha, nego jedino zbog ljubavi prema Isusu."

Tvoje lepo ime utišava i teši,
O, Isuse, moj Iskupiteljju
Uživam u Tvojim reči
Kad glas Tvoj srcu govori mom.
Na pragu se tad odmaram Tvom
Tvoje obećanje mi je podrška,
S Tobom imam sve
I duša Ti moja pripada sva.

Nosim Ti slabost svoju svu,
Bolje je poznaš od mene,
Nosim tugu duboku,
A mir dobijam kod Tebe.
Sve brige moje deliš Ti,
Pogledom me znaš hrabriti,
I lečiš od sve bolesti.

Ne zaboravimo spomenuti ime Isusa u našim molitvama. To je osnovni činilac u našim molitvama koji određuje uslišenje. Duša svesna svoje slabosti upućuje ponizni pogled svom najboljem prijatelju. Iz takvog načina molitve proizaći će divni rezultati, koji baziraju na otvaranju svog srca Isusu dozvoljavajući mu da pomogne našoj slabosti.

Već smo videli da je Isus uvek spreman ući kroz otvorena vrata i pokazati svoju moć u našim potrebama. Nije potrebno da Ga na to prisiljavamo. To bi bilo pogrešno, jer kad Isus čuje i odgovara, On to čini zbog ljubavi spontane i nezasluzene. Svojim trpljenjem i svojom smrću stekao je za nas sve što nam nedostaje i uvek je spreman da nam to daje. On ne očekuje drugo, nego da Mu damo priliku za to. Isus ne želi navaljivati na vrata; na nama je da otvorimo a to je upravo svrha naših molitava.

U nama je duboko ukorenjena i misao da naše molitve mogu uticati na Boga da nam bude sklon, da se zainteresuje za nas i da nam da to što molimo. To se neznabožac u nama diže. Paganski svet molitvama pokušava da zadobije naklonost svojih bogova i da ih podstakne da razdele ljudima višak svog bogatstva.

I kod nas se javlja ova misao dok smo na molitvi. Čini nam se da će nam Bog biti skloniji, ako su naše molitve izrazžive, iskrene i neodoljiveželje. Na taj način molitve postaju naporne.

Sigurno ste primetili da menjamo glas kada se obraćamo Bogu: usvajamo plačljiv, suzan ton. Ako je to kod jednih čisto pretvaranje, kod drugih, a to je većina slučajeva, rezultat je krivog shvatanja molitve. Oni iskreno i naivno zamišljaju da će se Bog dati taknuti brže i bolje shvatiti hitnost njihove molbe ako Mu se mole na taj način.

Kad jednom naučimo moliti u ime Isusa, onda će se naš stav sasvim promeniti. Uslišenje molitve neće više sprečavati naša mala vera,žar i ljubav, jer ti nedostaci otkrivaju našu slabost, koja je, kako smo videli, temelj svake molitve. Nećemo više upadati u istu zbrku kada nas Duh molitve upozorava na popuštanje i ravnodušnost, nego ćemo se moliti uvek više tj. otvorićemo vrata našeg srca širom da bi Isus imao pun pristup do naše nevolje i nemoći.

Tada će se desiti nešto čuderno. Naši časovi molitve pretvoriće se u prave oaze, gde će se naša duša odmarati kod nogu Isusovih. Za vreme ovih tihih časova, oko u oko sa Bogom, rasteretićemo se svake brige, umora i naših mnogobrojnih nedostataka, zbog kojih toliko trpimo. Posvećeno sklonište molitve postaće nam tako dragoceno, da ćemo s radosnom nestrpljivosti očekivati priliku da se molimo.

To će izazvati još jednu drugu primenu. Moleći se, počemo da radimo. Trud molitve postaće radost, a tajna sobica gde se susrećemo sa Bogom - radionica.

Govorimo sada o tome.

Molitva kao rad

"Molite se dakle gospodaru odžetve da izvede radnike na svojužetvu." (Matej 9,38)

Kad se Isus na dan svog uzdignuća na nebo opraštao od jedanaestorice, poverio im je nadčovečansku dužnost. Zapovedio im je da "idu i da od svih naroda učine učenike", počevši od Jerusalima, obližnjeg grada na podnožju Maslinske gore. S onog mesta gde su se u tom času nalazili, učenici su gledali grad u kome je njihov Gospod bio razapet. Ruke onih koji su Ga predali u smrt bile su još crvene od nevine krvi: oni pokvarenjaci bili su spremni da unište sve one koji bi se usudili javno izgovoriti ime Nazarećanina. Kad bi apostoli imali sreću da im izbegnu, kakvu bi zapravo vest imali da jave ljudima? Jednog raspoetg Mesiju, Jevrejima dakle sablazan, Grcima ludost.

Izgledi nisu bili ni malo ohrabrujući, ni onda, kad su preko Sredozemnog mora uputili svoj pogled na Rim, centar tadašnjeg sveta. na kakvu bi prijem naišli u tom stecištu tolikih civilizacija i naroda, u toj metropoli, ponosnoj na svoju umnu nadmoć i veliku kulturu?

Gotovo da je bila ironija poslati na osvajanje ovog moćnog carstva šaćicu galilejskih radnika, njihov jedanaest svega; istina, njihov se broj povećao još jednim saradnikom snabdevenim akademskim obrazovanjem i izvanrednim darovima. Ali i Pavle, bez obzira na to da li su oni kojima je govorio bili obrazovani ili neobrazovani, nije imao šta drugo da propoveda osim Isusa Hrista i to razapetog.

Međutim, onaj koji ih je slao znao je šta radi. On ih je naoružao na dva način: objektivno, On im je dao dar Svetog Duha, Spasiteljev savršeni dar na osnovu koga je ova mala grupa misionara mogla raspolagati svom nadzemaljskom moći (na ovo ćemo pitanje još doći).

Subjektivno, On ime je dao molitvu, sredstvo koje mogu koristiti za proširenje ovih nadnaravnih snaga na vernike pojedinačno i grupno.

Važnost koju Gospod pridaje ovakvoj pripremi i spremi, može se prosuditi iz sledećih izjava:

”Zaista vam kažem: ako se dva od vas slože na zemlji u čemu mu drago, za šta se uzmore, daće im Otac koji je na nebesima.” (Matej 18,19)

”Zaista vam kažem, ako imate vere koliko je zrno gorušičino, reći ćete gori ovoj pređi odavde onamo i preći će i ništa vam neće biti nemoguće.” (Matej 17,20).

Apostol Pavle koji je tokom svog dugogživota, rada izrtvovanja, više puta imao priliku da okuša čvrstoću i pouzdanost ovog oružja, rekao je ”Ne brinite se ni za šta: nego u svemu molitvom, usrdnim moljenjem i zahvaljivanjem upoznajte Boga s vašim potrebama.” (Filipljanima 4,6). Gospod je dobro znao da će s ovakvom opremom njegovi poslanici postati nenadmašivi vojnici: ”Ništa vam neće biti nemoguće”, kazao je On.

Kad se Isus na dan uzdignuća na nebo, telesno odvojio od svojih, On je svoju svemoćnu ruku dovoljno nisko spustio prema zemlji, tako da je mi jadni i neverni grešnici možemo dohvatiti svaki put kad u molitvi sagibamo svoja kolena. Tada nešto od te snage preplavljuje celo naše biće, a kroz nas ta snaga prelazi i na druge.

Ova je čudesna snaga dakle prenosiva. Želimo li da naši bližnji i prijatelji budu takođe ispunjeni tom silom, molimo se Bogu za to i On će je odmah usmeriti tamo gde smoželeli. Sasvim nezavisno od vremena i prostora, ova sila će preći na braću i sestre u Angoli, Madagaskaru, Kini, Indiji, Sudanu itd. i to tačno onog časa kada to molimo. Eto to je baš izvanredan primer bežične telegrafije, koja nadmašuje i najsmelije snove naših izumitelja.

Neprijateljima Gospoda nije moguće da se posluže ovim oružjem, pa je ono Njegovim prijateljima tim dragocenije. A kad bi neprijatelji ovo pokušali i u tome uspeli, istog bi časa od tih neprijatelja postali prijatelji.

Ovde smo se nanovo suočili s naročitom manifestacijom božanske milosti i moći.

Kako bi ovo isto oružje postalo strašno kad bi ga neko mogao upotrebiti u cilju osvete i uništenja. Gospod je u svojoj mudrosti odredio da samo Njegovi prijatelji mogu uspostaviti vezu sa ovim neiscrpnim rezervoarima snage. Ali ako bi se jedan od njegovih prijatelja usudio da koristi ovu snagu za ciljeve koji su protivni volji i želji Učitelja, veza bi se sama od sebe prekinula. Obećanje uslišenja dato je samo onima koji se Njemu podvrgavaju.

Svi oni koji su kroz molitvu okusili silu, trebalo bi da je dalje predaju celom svetu. Taj svet treba da ima ovakvu snagu. Po Božjoj zamisli, naš život bi trebalo da liči na reku mirnog i neisprekidanog toka, svugde kuda prolazi širi blagoslov. A zbog ovog blagoslova bi oni, koji su u našoj neposrednoj blizini, blagosiljali Boga, jer kao i prvi učenici, tako i mi moramo započeti najpre u ”Jerusalimu” a onda tek proširiti svoje delovanje ”sve do kraja sveta”. Zapamtimo ovo dobro.

”Kod sebe”, dakle, treba najpre da započnemo posao. Boraveći u krugu svoje porodice tražimo, bežičnom vezom molitve, da onima koje volimo bude dodeljeno nešto od ove božanske sile. Onda će ih ona osposobiti za to da žive život pobede, ona će im srce ispuniti radošću a usta pesmom slave. Ona će ih sačuvati i od niza poraza, koji budi malodušnost i od obeshrabrenja koja se završavaju porazom. Govoreći o našim bližnjima, kažimo svome Bogu: ”Gospode, daj im Tvoj blagoslov. Ti vidiš da im je on potreban, kad moraju da žive sa mnom koji sam sebičan i koji se tako malo žrtvujem za one koje ipak volim.” Nebo će se spustiti sve do nas, naš dom će biti mali raj uprkos grešaka i nesavršenosti njegovih ukućana. Nažalost ima hrišćana koji nisu uspeli da sačuvaju svoj dom od nevolje. Njihova deca na drugom mestu traže veselje, zabavu i razonodu. Dom nije mesto gde bi oni mogli slobodno da se razvijaju i gde vole da borave. Kad bi Gospod mogao da se obrati takvim roditeljima, On bi im u prvom redu rekao ono: ”Nemate jer ne tražite”.

A naši susedi? Gospod bi voleo kad bi i za njih bilo mesta u našim molitvama.

Kad ih susrećemo ujutru, kažimo Bogu: "Podeli im svoj blagoslov i sve ono što im je potrebno za taj dan." Često puta je teško biti u dobrim odnosima sa svojim susedima. Nespretni sitnice dovode do razmimoilaženja. Kokoška koja pravi kvar, neposlušni pas, prevrnuti ograda, sprečeni prolaz itd. nerazumevanje postaje ubrzo uvreda, hladnoća, neprijateljstvo, te, nažalost, završava svadom. Kad bismo znali da se poslužimo čarobnom snagom molitve, naši odnosi s nedobročudnim susedima postajali bi malo po malo sve ugodniji.

U nekim zemljama vlada običaj da se ljude, koji izjutra idu na posao, pozdravlja rečima: "Neka Bog blagoslovi vaš posao." Moguće je da se to dugogodišnjim upotrebljavanjem već istrčalo, kao uostalom toliko dobrih pozdrava, koje čovek izriče i ne misleći na smisao. Ali ovaj pozdrav o kome govorimo sigurno je nastao iz iskrene želje da Bog blagoslovi rad dotičnog. Zašto da to neželimo? Raditi nije uvek lako. Ima teških dužnosti, morali bismo dakle za svakog prolaznika koji ide na svoju dužnost moliti nešto od one nadprirodne snage koja toliko olakšava i čini napor plodnim.

Bilo kuda da idemo, svugde ćemo naći ljude kojima nešto nedostaje. Kad bi nam Gospod dao pronicljivi pogled ljubavi, vrlo brzo bismo uočili najskrivenije i najvidljivije potrebe i tako bismo neprestano bili u molitvi za ove ili one. Izlažući Mu tako potrebe naše braće, pokoravali bismo se želji Gospoda koji nam kaže: "Molite se bez prestanka." (1. Solunjanima 5,17)

Gustav Jensen ispričao je ovu zgodu: pre nekoliko godina gradila se crkva u jednoj četvrti grada oslo. Jedan hrišćanin koji je stanovao u okolini grada, imao je svoju kancelariju u centru. Svakog jutra izlazio je iz svoje kuće nekoliko minuta ranije nego što je bilo potrebno i odlazio je na gradilište. Tamo se videlo kako tiho moli za radnike za gradnju, za one koji će u toj zajednici služiti i za one koji će tu slušati Božju Reč. Tako je taj čovek posredstvom molitve sarađivao s Bogom.

Moja tetka volela je da priča o poseti jednog kapetana. Ugodno su razgovarali, iznoseći uzajamno iskustva do kojih su došli tokom svog hrišćanskog života. Odjednom taj čovek ustade, pođe prema mojoj tetki, blago položi ruke na njenu glavu i usrdno se stade moliti za nju. Dok se molio, činilo joj se kao da je preobražen. Taj čovek je bio jedan od onih koji je naučio moliti. Nećuda kažem time da bi i mi trebalo da oponašamo tog kapetana i da polažemo ruke na bilo koga, ali želim da imamo nešto od ovog usrdnogžara i da, slično njemu, dobro upotrebimo molitvu.

Ne mislite li da bi i Gospodželeo da često koristimo naše pravo da se molimo za one koje srećemo čak ako ih vidimo prvi put? Onželi da u svakoj prilici posredstvom molitve predamo ljudima, koje možda nikada više nećemo videti, one milosti koje izmiču vidljivom svetu.

Možda će mi se prigovoriti da se sve ovo što tražim ne da sprovesti, da preterujem; ne mislim da je tako. Uveren sam da za to malo dobijamo, jer malo tražimo ili zato što u molitvi nismo dosta marljivi.

Ako dozvolimo da nas Duh Božji ispuni svetimžarom, naći ćemo i vremena i prilike da bar jednim vapajem Gospodu uputimo molitvu za bilo kog prolaznika. Misao je brza. Tek što smo prošli pored jednog prolaznika, već smo u sebi izrekli kritiku o njemu. Ovo se automatski dešava jer je naša stara priroda uvek spremna da dođe do izražaja. a zašto da i naša nova priroda pod kontrolom Svetog Duha ne dođe do izražaja na taj način da molitva a ne kritika iziđe iz nas svaki put kad nekog sretnemo?

Jedan moj prijatelj, misionar, vratio se u domovinu. razgovarao sam s njim o raznim predmetima i među ostalim o njegovom zdravstvenom stanju za vreme njegovog misionarskog rada. Zdravlje je veliki problem za svakog misionara. Groznice narušavaju telo čak iako je još mlado. A moj prijatelj je baš radio u kraju, gde su groznice bile naročito jake.

Kad sam započeo razgovor o tome, učinilo mi se kao da nešto prećutkuje, no s obzirom da sam ga dovoljno dobro poznao da bi mogao da mu postavim sasvim lična pitanja, zatražio sam da mi sasvim otvoreno govori o svom zdravlju. Evo šta mi je odgovorio: "Pre mog odlaska na polje rada koje mi je bilo određeno, obišao sam članove moje zajednice da se oprostim od njih. S tom svrhom sam posetio i jednu stariju sestru koja je stanovala u nekoj velikoj kući. Kad sam odlazio od nje, ona je zadržala moju ruku i gledajući me pravo u oči reče blago: "Moliću se svaki dan Gospoda da vas sačuva od groznice da bi mogli slobodno i sa svim snagama služiti. I kroz sve te godine ni jedan jedini put me nije mučila groznica", završi on, očiju punih suza radosnica.

Ova je stara hrišćanka naučila da radi za Gospoda služeći se molitvom kao sredstvom za delovanje. Ima mnogo načina rada u misiji, čak i za one koji ostaju u pozadini i ne putuju u daleke zemlje. Neka bi Bog dao da ovo shvatio i da u tome istrajno radimo. Koliko bi to pomoglo i radu i radnicima.

U Božjem carstvu molitva je najvažniji rad. Novooobraćeni treba odmah da započne s tim radom. Nastavićemo tako onaj rad koji su naši duhovni roditelji započeli, kome su se posvetili i zbog koga su trpeli i kao pozvani trudili se oko njega. Jedino molitvom možemo da gradimo na temeljima koje su oni postavili. Dozvolite mi da spomenem nekoliko vrsta hrišćanske delatnosti u kojima molitva igra tako važnu ulogu da zapravo jedino ona može da dovede do rezultata.

Isusove reči nam tako jasno govore o nužnosti molitve, da i mi smatramo potrebnim da to istaknemo: "Žetva je velika, ali je malo poslanika. Molite se dakle gospodaru odžetve da pošalje poslanike na svojužetvu." (Matej 9, 37-38). Naša prva dužnost je, dakle, da nađemo radnike kojima Bog želi da poveri izvjesne dužnosti svog vinograda. Budimo sasvim uvereni u to da je molitva jedino sredstvo koje u tu svrhu možemo upotrebiti. Mnogo hrišćana nikada nije s ovog stanovišta osmotrilo to pitanje. Oni se mole za one koji se već nalaze u Gospodnjem polju rada ili za one koji se spremaju za to ali im ne pada ni na kraj pameti da se mole za one koji ni ne misle da odu ili da se pripreme za kakav duhovni rad, a kojima ipak Gospod misli da poveri sasvim određenu dužnost. Navedene Isusove reči govore nam jasno da On ni ne zove, ni ne šalje radnike na svojužetvu bez saradnje naših molitava.

Hrišćanska delatnost izvrgnuta je raznim opasnostima. Jedna od najvećih opasnosti je prisustvo onih ljudi izena na misijskom polju, koje Bog nije onamo poslao. Njihov rad je ljudski, pa čak ako se izvršuje metodski i s izvesnim sposobnostima. U paganskim zemljama ima takvih ,koji tamo ne bi trebali biti, neki od njih nisu ni obraćeni, a kod kuće su ostali takvi, koji bi trebali otići. A to je sve našom krivicom. Trebalo je da se molimo za ovu važnu stvar: moliti da niko ne ode ko nije pozvan, a da ni jedan koga je Bog pozvao da radi u Njegovom polju, ne ostane u pozadini.

Često se ova ista stvar može primjeniti i na naše propovednike. Ponekad se žalimo da su oni tako malo duhovni. Lako je žaliti se. Ali ono za čim bi u prvom redu trebalo žaliti, to je naš sopstveni nemarni način, kojim izričemo molitvu. Po rečima samog Gospoda, naše molitve bi trebalo da utiču na odluku onih koji se spremaju za javnu službu.

Prijatelju, hrišćanine, hrabro se prihvati ovog posla. Uzmi vremena da razmisliš i shvatićeš od kolike je važnosti za crkvu i narod, ako ima koja stotina ili hiljada vernih radnika, punihžara za druge duše. Niste u to uvjereni, možda uzdišetežalosno ili se pak smejete ironično. Ne bi li bilo dobro da ponovno razmotrite Isusove riječi: "Molite Gospodara odžetve da izvede poslanike na svojužetvu." "Ništa vam neće biti nemoguće."

Ovo što sam kazao za propovednike, isto se tako može primeniti na pastore. Ima ih koji su odlični, ima i takvih koji nemarno vrše svoju dužnost. Čini mi se kao da čujem da nam Gospod govori: "Nemate, jer ne ištete."

Zašto naše molitve ne bi poslužile tome da se na jedan opšti način pokažu darovi koje bi Bog hteo da udeli svojoj deci?

Ako duhovni pastir neke zajednice ne izvršava svoju dužnost na zadovoljstvo svih, odmah sa svih strana izbijaju tužbe i kritike. Ne bismo li bolje uradili, kad bismo za njega izmolili one sposobnosti koje bi ga učinile boljim vodičem? - U nekoj drugoj zajednici pak, oni čine greške, koji su pozvani da tumače Reč Božju. Ponovno se zamislimo nad onom istom reči: "Molite Gospodara odžetve da izvede poslanike na svojužetvu."

Konačno, isto tako bi trebalo da savijemo kolena, kada se radi o putujućim propovednicima. Često zaboravljamo da molimo za ovaj važan rad, i mi smo odgovorni ako se tim radom bave oni, koje su ljudi poslali, a ne Bog. S druge strane pak ima zemljoradnika, ribara, trgovaca i ljudi ostalih zanimanja od kojih bi Bog hteo da učini propovednike, ali ih ne može poslati na svojužetvu, jer ne molimo da se pokažu darovi za taj poziv.

Ne napuštajući ovaj redosled misli, dozvolite mi da vam ispričam šta je jednostavna devojka sa sela učinila za jednog velikog propovednika. Jednom je u viziji videla zatočenika u ćeliji. Crte lica su joj se vrlo izrazito prikazale, a jedan glas joj reče: "Ovaj će čovek dijeliti sudbinu svih kriminalaca ako se niko ne bude zalagao za njega u molitvi. Moli se ti za njega i ja ću ga poslati među neznabošce da objavljuje spasenje." Devojka se odmah odazvala nebeskoj viziji. Molila se, borila i trpila za nepoznatog zatočenika. Nadala se da će jednog dana čuti da se jedan kažnjenik obratio i da ga je Bog kao misionara poslao u daleke krajeve. Dugo je čekala. Konačno, posetivši grad Stavagner u Norveškoj, čula je da će te iste večeri držati propoved neki obraćeni kažnjenik. A kad se on popeo na podij, odmah je prepoznala da je to onaj čovek koga je videla u viziji.

Ova djevojka shvatila je smisao Isusovih riječi, kad je On svojim preporučio da se mole za to da ništa ne omete slobodno očitovanje darova Njegove milosti. Koliko razumem Reč Božju i pouke iz istorije Crkve, čini mi se da je ovo najvažnija dužnost od svih ostalih dužnosti koje pripadaju molitvi. Jer što znači rad, koji može da izvrši Božji sluga ako je zaista vernik na svom mestu. Setite se Martina Lutera, Hans Nilsena, Hadson Tejlora.

Biblija nam prikazuje Jovana Krstitelja kao "čoveka od Boga poslanog." (Jevanđelje po Jovanu 1,6). Kad je to slučaj, onda se uvek i nešto desi, bez obzira na to da li je sam čovek savršeno ili manje savršeno obdaren.

Možda ćemo se pitati zašto Bog ne deli svoje darove i ne šalje svoje radnike bez učešća naših molitava? Iako se smatram malo sposobnim da odgovorim na ovo pitanje, ipak ostavljam da ga razmotrim u drugom poglavlju, u kome ćemo proučiti neka posebna pitanja obzirom na molitvu.

Dužnost nam je da u našim molitvama ostavimo široki prostor za naše duhovne vodiče. Oni nose teške odgovornosti. Vođa mora biti ne samo mudar i iskusan, nego mora biti i dovoljno hrabar da se usudi da radi prema sopstvenom uverenju a ne prema stavu većine. Potrebna je velika snaga karaktera i mnogo istrajnosti da se učini, uprkos jake opozicije i izvesne mlitavosti sa strane svojih prijatelja, ono što se veruje da je Božja volja. Kritika je uvek bila laka, kad je nešto učinjeno, svako onda kaže da je trebalo drugačije učiniti, ali niko nije jasno video unapred, onda kad je to bilo potrebno. Baš u takvom času duhovni pastir treba da oproba svoju odluku. A mi podvostručimo naše molitve a ne kritikujmo toliko!

Time ne mislim da ne treba da izrazimo svoje mišljenje i zbe daljnog da prihvatimo sve odluke starešina. Ako mislite da nisu u pravu, recite im u ljubavi i poniznosti. A naročito molite se za njih. Molite dok se ne uvere u svoju zabludu. Radeći tako, postići ćete ne samo to da oni prihvate vaše mišljenje, nego ćete dati prilike da bratska ljubav pobedi.

Molite se i za one koji tumače Reč. Ponekad je vrlo teško propovedati. Velika odgovornost leži na onome koji objavljuje Jevanđelje, kao na onome, koji "deli reč istine". Izložen je naročitim iskušenjima, koja se odnose baš na ovaj poziv. Ako ima uspeha, izložen je opasnosti da se uzoholi, ili ako pretrpi neuspehe, da postane obeshrabren. Ako vam se neki propovednik učini suviše zadovoljnim samim sobom, molite za poniznost duha, da bi opet bio sposoban hraniti stado koje mu je povjereno. Ali ako sretnete jednog, koga muči malodušnost, molite Boga da mu da novu smelost i novi polet.

Na naročiti način sećajte se onih propovednika, koji bi se, znajući da su manje nadareni nego ostali, mogli smatrati nepotrebnim. Tražite za njih da se ponovno obuku u snagu. Uskoro ćete utvrditi da u njihovim rečima ima nove svežine spuštene s neba, čak ako i ne poseduju neki naročiti dar, kao što je npr. onaj da osvaja sve slušaoce.

Ni konferencije koje predlažemo ne bi trebalo da se održavaju i ne mogu da se sprovedu bez saradnje molitve. I u ovom slučaju krivi smo zbog velikog greha propuštanja. Važnost pripreme koja se dešava na koljenima, u većini slučajeva nam izbegne. Na koji ćemo način organizirati buduće sastanke? Obično odredimo mesto sastanka. Zatim utvrdimo datum, odaberemo propovednika i na kraju bavimo se time da obavestimo javnost. Pošto smo tako učinili sve, što smatramo da je bilo moguće da se učini, mirno čekamo početak. Tačno pred sam početak, ako nam je još jedan čas ostao slobodan, molimo se za sastanak, koji će se neposredno održati. Međutim, sotona uvek tako udesi stvar da ne nađemo ni toliko vremena. Onda se još i zakasni, kao što je to svugde običaj. A oni koji su tačni, kako oni koriste tih nekoliko minuta čekanja? Da li se mole za stvar? Ne, dok propovednik ne ustane, oni obično tiho razgovaraju sa drugima o stvarima koje nemaju veze sa tim što će uslediti.

A onda se čudimo što nam rad donosi slab rezultat. Pakao se smeje a nebo plače. I ponovo se sećamo tužnih Isusovih reči: "Nemate, jer ne ištete." O, kad bi Božji narod hteo da razume da se na kolenima dolazi do pobeđe, još pre nego je rad započeo. Onda bi takvi vernici najpre za sebe stekli veliki blagoslov, a sastanci bi se pretvorili u središta iz kojih bi izlazila božanska moć. Čudesno bi se stvari dešavale pred našim očima.

Ovo, međutim, ne garantuje da bi sama propoved dobila na rečitosti, ali Reč Božja bi bila iznesena s novim autoritetom. Tako bi ona pokucala tamo gde treba i delovala bi na savest obraćenih i neobraćenih. Znajmo tako delovati kad su u pitanju javne propovedi, ali znajmo, ne umorivši se, moliti za pojedine neobraćene duše. Mislim da je ovo posao kojeg još najbolje razumjemo i izvršujemo.

Ima mnogo Božje dece koja čeznu za duhovnom obnovom, a naročito tožele oni kojima je rad na spasavanju duša glavna briga. Govori se o probuđenju, radi se na tome da dođe do njega, moli se ustrajno za to. I katkada Bog odgovori.

U vezi s tim pitanjem dozvolite da svratim vašu pozornost na neka gledišta. U prvom redu primećujem da su probuđenja retka. Često puta prođu decenije a da snažni dah Duha ne prođe našim selima i gradovima.

U drugom redu napominjem da su probuđenja, o kojima se obično govori, ograničena samo na jedan predeo i ne privlače pažnju nekim naročitim izlivom snage. Time Nećuda kažem da ne deluje nikakva snaga. naprotiv, pokrenute su takoreći grube snage, ali se ubrzo primeti da je u svemu onome, što se za vreme probuđenja i posle njega ispoljilo, bilo mnogo ljudskog a malo božanskog.

Razlog je uvek jedan te isti. ne znamo raditi moleći se. Gorljivoželimo probuđenje, radimo, molimo da se desi, ali u svemu tome nedostaje ono bitno. U molitvi se naime ne zalažemo do kraja.

Mnogi hrišćani imaju pogrešnu predstavu o načinu kojim Sveti Duh deluje u srcu neobraćenog. Skloni smo tome da mislimo da se delovanje Svetog Duha oseća samo u vreme probuđenja, a da u ostale dane duše nisu podvrgnute Njegovom uticaju. On radi pre i posle probuđenja, jedino su metode i rezultati različiti. Pripremni rad Svetog Duha može se uporediti sa čovekom koji postavlja mine. Dupsti hridinu, to je težak posao na kome Sveti Duh radi naročito za vreme mirnih perioda koja dolaze iza onih nemirnijih tj. iza probuđenja. On minira tvrdoću srca neobraćenog čoveka i oslabljuje otpor grešnika prema Bogu. Zatim dolazi čas da se stavi upaljač. Posao je lak, zanimljiv i čuje se dotonacija, komadići hridine lete na sve strane, rezultat je nposredan i time se postiže zanimanje drugih. Fitolj može da zapali bilo ko ali za buđenje su potrebniiskusni radnici. Lako se nađu hrišćani koji su spremni da učine onaj drugi deo posla. Neki od njih pokazuju dar za evangeliziranje, drugi nose tolikožara da zapaljuju prašak pre nego je pukotina izbušena i pre nego je stavljen eksploziv. Ne treba reći da iz takvog rada proizlazi samo kratkotrajni plamen.

Dok traje probuđenje, aktivnost vernika je vrlo velika. Međutim njihovo učestvovanje je znatno manje na sastancima iza toga, kad probuđenje prođe, često iza toga sledi duhovna suša i povratak u stari utabani načinživota, kod većine vernika splasne ižar a aktivnost spadne na nulu.

Baš u ovom času poziva nas Sveti Duh da bušimo, zove nas na taj teški posao "miniranja" duša jer je usrdna, istrajna molitva najbolja priprema za probuđenje. Činjenica da Sveti Duh ne nalazi baš uvek radnika spremnih da rade na ovom zamornom poslu, razjašnjava nam bar delimično one duge razmake koji protiču pre nego se opet u ovom ili onom obliku pokaže božanska milost.

Sviželimo probuđenja, ali prepuštamo da drugi miniraju stenu. Bogu hvala, u svakoj zajednici ipak ima ljudi ižena koji ne odbacuju ovaj mučni posao. Neka tebi, brate, ili tebi, sestro, sam Gospod bude naknada za takav trud, neka vam pored svega daje i milost da istrajete u toj svetoj dužnosti koju činite Njemu u slavu.

Još nekoliko reči o tome kako treba moliti za probuđenje. Ako u sebi nosimo teret izgubljenih duša, onda ćemo biti srećni da sjedinimo naše molitve s molitvama za probuđenje i to u najširem smislu reči: probuđenje u čitavom svetu. Znamo da je to svetu najpotrebnije, jer se mnogi od nas s teskobom u duši pitaju kako će to sve svršiti? Mržnja između društvenih klasa, sukobi između poslodavaca i radnika, pohlepa za novcem i moći, tajno izrađivanje novog ratnog oružja, ravnodušnost širokih masa prema Božjem zakonu i Jevanđelju Božje milosti, kud će nas sve to dovesti ako probuđenje svetskih razmera ne zaustavi ovu plimu greha i u jezgru svega nereda i meteža ne izazove krizu savesti?

Moliti se za probuđenje u ovo doba, znači moliti se još i za probuđenje sopstvenog naroda. Narod, to ježiv organizam, koji se kao takav prostire od jednog kraja granice do drugog. Žeđ za bogatstvom, ljubav prema uživanju, ludovanje za plesom, nemoral, raskalašnost, napuštanje Boga i Njegove Reči, to su gresi pomahnitalog čovečanstva u selu i gradu, od početka društvene lestvice pa do kraja.

Mirno probuđenje, zdravo, duboko duhovno koje prodire u dušu cele nacije, to je jedino sredstvo da se narod spasi od bezverja i svih zlih sila koje kovitlaju svetom.

Ipak bi trebalo ostaviti mesta u molitvi za opšte probuđenje. Ne zaboravimo onu preporuku da "treba početi najpre u Jerusalimu". Odgovorni smo pre svega za našu neposrednu okolinu: u kojoj ćemo meri tu pokazati vernost u toj meri će Gospod pred nas staviti udaljenije ciljeve. Onda će naše molitve za opštim probuđenjem postati uspešne. Većina nas duguje svoje spasenje istrajnoj molitvi nekog iz svoje porodice ili iz svoje blizine. Je li ikoje stvorenje na svetu osamljenije od onoga za koga se neko ne moli? Učestvujemo svi u tome da redovno molimo za takve usamljene duše iznoseći njihova imena pred Bogom. Sveti Duh će sam pokazati za koje se treba moliti. Kad bi On našao spreman vernike da se optereće ovom dužnosti onda bi On ove neobraćene duše raspodelio

među članove zajednice. Tako bi sve neobraćene duše postale onaj dobitak koji proizlazi iz verne i ustrajne molitve posvećenog hrišćanina. Verujte da tim neobraćenima ne bi više bilo lako živjeti u grehu. Duhovni dinamit bi nadvladao njihov otpor i jednog lepog dana bi došlo do eksplozije.

Probuđenje zahvata one gradove i one crkve u kojima ima ljudi molitve. Verska obnova ne proizlazi ni iz sile ni iz čarolije. Gospod će je poslati čim duhovna temperatura sredine to dozvoli ali često puta je borba za ovakvo probuđenje duga i teška a suprotstavljanje se može savladati samo "molitvom i postom" (Marko 9,29).

U nekim predelima uslišenje dolazi kao žestoki vetar, drugde pak se pojavljuje kao lagani povetarac koji blago duva na duše. U takvom slučaju broj probuđenih nije nikada veliki: dve, tri duše. Ali mirna probuđenja su trajna. Blagoslov traje duže, često puta i godinama. Čuo sam o mestima gde probuđenje, tako reći, uopšte ne prestaje. Svakog dana Gospod uvećava broj spašenih prema lepoj reči iz Dela apostola 2,47.

Svako probuđenje zapravo znači potvrdu, priznanje odozgo, bez obzira na to kakav je spoljašnji oblik; sklon sam da verujem da je ono probuđenje naročito plodno ako se javlja kao rezultat mirnog očitovanja Svetog Duha.

Pre nego završim ovo poglavlje o molitvi kao radu, naglašavam činjenicu da ništa ne može tek tako zauzeti mesto u Božjem carstvu. Nije besmisleno ovo naglasiti jer po prirodi naginjemo da mislimo suprotno. Mislimo da radom možemo zameniti molitvu. Ovaj način gledanja tako je prirodan da je tako reći usađen u čoveka. Sotona to dobro zna, pa zbog toga i nagomilava prepreke na put molitve i to u onom času kada je molitva najpotrebnija.

Ova istina treba da bude utisnuta u naša srca vatrenim slovima. Rad koji izvršavamo na kolenima, sami sa svojim Bogom, daleko od buke sveta i pljeskanja mase, taj rad treba da bude na prvom mestu. On je najvažniji od mnogih ostalih, preduslov je za svaku delatnost, bilo da se radi o propovedanju, pastirskoj službi, administrativnim pitanjima, organizaciji ili nečemu drugom. Ako molitva ne prethodi onome što radimo za Gospoda i ne prati to, onda će ovo naše delovanje biti samo ljudsko, više ili manje uspešno, izvršeno s teškim naporima što je nad i druge stajalo umora i muke.

Udruživanje molitve je neizbežni preduslov za svaki rad duhovne vrste i to jednostavno zbog toga jer je molitva "poziv za vezu" između ljudske nemoži i nebeske sile. Sila, sposobna da promeni vodu u vino, da premešta gore, da probudi one koji su zaspali, da osvoji i najneosvojivije tvrđave a nemoguće učini mogućim.

Većina vernih ne uočava molitvu kao oruđe za duhovni rad. Oni smatraju molitvu najboljim sredstvom da u sebi održe duhovni život koji je međutim kojiput tako slab da atmosfera koja ga okružava preta da ga svakog časa uguši. Suženi krug u kome se odvija naše duhovno kretanje obuhvata obično nas same i naše bližnje. Proširuje se malo tek u dodiru s ostalim hrišćanima preko kojih dobijamo uvid u neizmernost nesavladive dužnosti Božjih slugu na celoj zemlji. Ali vrativši se kućama ponovo upadamo u uobičajenu svakidašnjicu i krug naših molitava opet se sužava.

Jedino nas duh molitve može naučiti da upotrebljavamo molitvu onako kao što se inače u radu upotrebljava neko oruđe. Svaki put kad smo zanemarili molitvu, bilo zbog lenjosti ili sebičnosti trebalo bi da vičemo Bogu koji daje bez prigovora i izvlači sve iz ništavila.

Treba znati naći vremena za molitvu. Svaki rad zahteva vremena. Kad jednom budemo shvatili da molitva treba da sačinjava deo našeg svakidašnjeg programa i to isto onako kao i ostale, zaživot neizbežne stvari, kao npr. hraniti se, oblačiti se, onda ćemo među našim dužnostima i molitvi, shvaćenoj kao rad, naći dovoljno prostora.

Molitva zastupanja tj. posrednička molitva, ovako shvaćena, zahteva mnogo vremena. Oni koji će znati žrtvovati svoje vreme, postaću pravi ljudi molitve. Svi ostali će najčešće navoditi za opravdanje kao izgovor, samo da se ne opterete ovom dužnosti, baš nedostatak vremena. Da bi molitveni rad bio plodan, treba da činiti metodički. Mnogi hrišćani ni ne znaju organizovati svoj život molitve. Baš zbog te činjenice, taj život ostaje neplodan. Oni ne ostavljaju za molitvu onaj deo dana koji je najprikladniji za to da se tada učini taj napor koji molitva iziskuje. Oni se mole kad im se pruži prilika, kad ih njihovo trenutno raspoloženje na to goni. Sve je prepušteno slučajnosti spoljašnjih prilika. Sadržaj molitve takvih hrišćana neodređeno je izražen. Dešava se čak da se tih sadržaja ne mogu ni setiti u času kada idu na molitvu. Isprekidanost, neredovnost našeg molitvenog života daju maha neprijatelju. On će učiniti sve što može samo da i u buduću imamo što manje raspoloživog vremena, tako da našu delatnost na tom polju svede na najnižu tačku. Potrudite se takođe i za to da premeti svest o onome za šta se treba moliti.

Postupajući ovako, nećemo ni do čega doći. Moliti se, bez nekog cilja pred sobom, moliti se bez metode, ne vodi ničemu.

Pre nego što prodrem u središte svog bića, treba da budem svestan lica i onih grana hrišćanske delatnosti koje hoću da iznesem pred Boga. Što će se više moje zanimanje za Božje delo povećati tim pre će se i širiti krug moje molitve. S obzirom da ne smem dozvoliti da me slučajni zaborav odvrti od ovog posla, jer mi je teško da se setim svake osobe i svakog slučaja pojedinačno, zabeležiću ono što treba da iznesem u crkvi.

Veliki norveški misionar Johanse Džonson, pričao je kako je jedna misionarka po malo naučila ovo molitveno umeće. Imala je toliko predmeta za molitvu da ih se uopšte nije mogla setiti. Potrudila se i zapisala ih u svesku koju je pre molitve prelistala. molila se za svaki predmet i za svki slučaj pojedinačno. Čim je čula o nekoj novoj potrebi ili nevolji, odmah je to unosila u svoju svesku. Ukoliko joj je molitva bila uslišena, brisala je taj predmet iz sveske i na stranu napisala: hvala. Molitvenici s određenim molitvama - jutarnjim, večernjim, molitvama za naročite životne događaje - nikada mi nisu ulivali poverenje. Moguće da je i od toga bilo koristi ali ja preporučujem već spomenute male beležnice. Međutim i u ovom slučaju moram da se čuvam da molitva ne postane stvar rutine. Neka ona bude što više lična. Nemojmo uopštavati nego imenujmo osobe, njihove okolnosti, njihove porodice, a ako se radi o nekom božjem delu imenujmo sve radnike, navedimo pojedinačno njihove poteškoće i dužnosti koje ih čekaju. Molitva shvaćena na ovakav način, traži toliko vremena da nam je nemoguće da se odjednom bavimo svim predmetima koji su nam na srcu. Razdelićemo ih, dakle, na šest dana u sedmici ali u našim nedeljnim molitvama spomenućemo ih sve. Jasno je, a da to i ne kažem, da ako imamo važnih molbi, onda ćemo ih iznositi svakog dana.

Hrišćani našeg veka su vrlo zauzeti ljudi. Nismo bez razloga deca veka kojeg naročito karakteriše rad. U istoriji Crkve nikada se nije videlo toliko rada, radnika, organizacija. Svaka grana duhovnog rada ima svoju naročitu vrstu delatnosti pa se time sav duhovni rad specijalizirao. Idući tak ou tom smeru, taj rad zahteva od onih koji su ga započeli naročite napore, veliku žrtvu vremena, energije i novca.

Činjenica da većina tih hrišćanskih aktivnosti podržavaju skoro uvek iste osobe, predstavlja ozbiljnu poteškoću jer, konačno, broj davaoca nije veliki. Kad dođu teška vremena, mogu nedostajati sredstva onima koji su imali mogućnost da podržavaju više delatnosti. Iz toga proizlazi u samom radu neka vrsta rivalstva koja šteti dobrim odnosima i koje s vremenom uzrokuje umor pa čak i gorčinu.

Ustrojstvo različitih hrišćanskih radova postaje sve komplikovanije. Već se sa mnogo buke traži smanjenje troškova. Protivi se osnivanju novih aktivnosti, zagovara se čak da se dosadašnji rad smanji. Neki pak nisu za tako odlučne mere. Oni naprotiv žele još umnožiti grupe koje će biti aktivne, misleći da će na taj način savladati poteškoće nedostatka vremena. A oni koji nemaju šta da

savetuju, zadovoljavaju se time da uzdišu i da se pitaju koliko će vremena trajati ovakvo stanje. Meni se ne čini da je položaj tako beznadežan. Svi ćemo se u tome složiti da postoji velika nesrazmera između zamršene mašinerije našeg rada i pokretne sile kojom ona raspolaže. ne čini mi se međutim umesnim smanjiti prvo, tako dugo dok postoji mogućnost da se poveća ovo drugo.

Ovo me podseća na vreme kad se u kraju gde sam živeo, za vršenje žita upotrebljavala ručna sprava. ovaj je posao bio vrlo zamoran i više smena se smenjivalo da bi se ova sprava, koja se morala brzo okretati, dovela u pogon.

Danas se međutim sasvim drugačije radi. zahvaljujući motorima, posao se odvija sto puta brže, a čovek je znatno rasterećen. Motor zapravo sve čini: vrši, rešeta i čisti zrno, sve u jednom mahu, na taj način osetno skraćuje rad.

Svega se ovog sećam kad posmatram stanje duhovnog rada u svetu. Mašinerija je postala suviše teška. da bi se pokrenula, pribegava se više ljudskim sredstvima, nego snazi odzgo. Vrlo dobro znam da se svugde pojedinačno i zajednički moli, ali imam utisak da još uvek ne znamo od molitve učiniti pravo oruđe rada. Ne stavljamo sve naše pouzdanje u božansku snagu zato da bi se naš rad pokrenuo i napredovao. Naše se rezerve tako brzo iscrpe, a nebeska snaga ostaje neupotrebljena. Da li je uspostavljena veza između te snage i nas? Tražimo sve upornije da nam se da Duh molitve. On će nas uvesti u radionicu nad čijim vratima stoji natpis: "Ništa vam nije nemoguće."

Budućnost hrišćanskog rada ne zavisi toliko od eventualnih ograničenja ili reorganizacije, koliko od naše poslušnosti Svetom Duhu, koji bi nas hteo uveriti da moliti znači raditi.

Molitva kao borba

I

"Bdite i molite se da ne padnete u napast." (Matej 26,41)

Neki od nas imaju muke da shvate zašto nam je molitva teška i često praćena teskobom; zašto je ona ponekad i patnja, u kojoj se odigrava neprestana borba.

ako o tome razmislimo, doći ćemo do zaključka da drugačija i ne može biti. Molitva je, kao što smo videli, bitna funkcija života vere i njegov regulator te je prirodno da baš ona postane nišan na koji će sotona bacati svoje najoštrije strelice. On bolje shvata važnost molitve nego mi. Ako mu uspe da naš molitveni život oslabi toliko da uspava našu budnost, on ima dosta izgleda da prekine našu vezu s Bogom i to tako da mi o tome ništa ni ne slutimo. Operacija je bezbolna i tako se mirno vrši da ne izaziva nikakvo protivljenje sa naše strane.

Sotona se iznad svega trudi da bude okružen sa nazovi hrišćanima. Da se suprotstavi našim molitvama, on mobilise sve snage koje može da nađe. On ima i jednog vernog saveznika - našu staru, gelesnu prirodu koja je prema Svetom Pismu i našem sopstvenom iskustvu neprijateljstvo Bogu (Rimljanima poslanica 8,7); ona unapred vidi sva poniženja koja je čekaju svaki put kad se približavamo Bogu kroz molitvu.

Potrebno je da se prisećamo ovih činjenica. U prvom redu time ćemo lakše protimačiti odbojnost koju ponekad osećamo prema molitvi. Tako malo revnosti ne mora ni začuditi ni mučiti. Na taj je način samo došla na videlo ona stara istina: telo se bori protiv duha. Naša stara priroda ostaće svo vreme našeg života na zemlji i drugo nam ne preostaje nego da podnosimo neugodnosti koje ona prouzrokuje.

Ovu poteškoću da se molimo treba razlikovati od ostalih želja tela koje osuđujemo. I ovu poteškoću

treba sasvim jednostavno izneti Bogu, ispovediti mu je i krv Isusa Hrista oprae nas i od ovog greha, kao i od svih drugih.

U drugom redu, ova smetnja u molitvi treba da posluži kao znak za oprez u odnosu na samog sebe. Bez tog opreza, našem molitvenom životu preti opasnost da ubrzo splasne. Stara priroda neprijateljstva prema Bogu, neće se otvoreno suprotstaviti tome da se udruži s našim molitvama. Kad bi to bio slučaj, onda bi rat koji vodimo sa telom bio relativno lak.

Međutim, baš obratno, taj telesni duh postupa s mnogo spretnosti te u pogodnom času, samo zato da spreči molitvu, istupa s na oko opravdanim razlozima: "Suviše si zaposlen, u mislima su ti druge brige: nisi u raspoloženju koje je potrebno za molitvu; kasnije, kad ti duh bude odmoren i kad gospodariš svojim telom, molićeš se s više pribranosti." Uprkos tome idemo na molitvu, ali odjednom se setimo neke dužnosti koju treba odmah da obavimo. "Učiniću to odmah", mislimo. "Kad to završim, ostaće još dosta vremena za molitvu." I tako, od jutra do mraka, našu pažnju ometa jedna stvar za drugom, dan prođe a da nismo našli ni jednog časa da provedemo s Bogom. Naša će se telesna priroda uvek opirati molitvi. Ako ne budemo bdeli, podeći ćemo lukavosti zavodnika, a misliti da ćemo lako naći vreme za molitvu, značilo bi omalovažavati lukavstva nešeg telesnog srca. kad uočimo sve spoljašnje poteškoće isprečene na molitvenom putu, bolje ćemo razumeti i ono da "naš rat nije s krvlju i telom, nego s poglavarstvima i vlastima tame ovog sveta, s duhovima pakosti ispod neba" (Efescima poslanica 6,12). Tako dakle kad dođe određen čas za susret s Bogom, vama se čini kao da se sve urotilo protiv vas - životinje i ljudi, pa čak i telefon udružuje se da nam zakrči put. Nije teško prepoznati ruku koja sve to čini pod maskom sasvim bezazlenih prilika i neprilika. Ali jao hrišćaninu koji je nemaran, pa ne prepoznaje neprijatelja. usredsredimo našu prvu bitku baš na ovo mesto i po svaku cenu onemogućimo protivniku da zauzme ovo prvo uporište. Ako smo izvojevali pobedu nad jednom tačkom, ne mislimo da je borba završena. naši neprijatelji će nas progoniti sve do naše tvrđave. A sotona i njegov saveznik tj. naša telesna priroda, obновиće ofanzivu s novom taktikom.

Ova stara priroda ne odriče se borbe ne za šta na svetu. Ako nije uspela da onemogući molitvu, svim sredstvima će gledati da skрати taj susret s Bogom, da odvrati naš duh od one misli i svrhe koju u molitvi sledimo, te da nam otme blagoslov tih časova zajednice s Bogom.

Prijatelju, poznaješ li nešto od ove borbe koja iscrpljuje? Tek što si kleknuo pred Gospoda kad se hiljadu i jedna dužnost, koje te čekaju, stanu kovitlati u tvom duhu. Gledaš na hitnost jednih dužnosti, druge nabrajaš. Misao ti neprestano putuje između Boga i dužnosti koje te zovu, pokušavaš da izguraš sve ovo nevažno, te da se sabereš pred Gospodom, ali to ti ne uspeva za dugo. To je najnemirniji čas tvoga dana, duh ti je doslovce rastrgan; radost, mir i odmor su tako daleko od tebe kao što je istok od zapada. I što duže nastavljaš taj položaj lica k licu sa svojim Bogom, tim više osećaš da zanemaruješ svoj ostali posao. Priznajmo to bez okolišanja, tebi se čini da gubiš vreme, pa onda odjednom, naglo prekidaš taj sastanak.

Protivnik se raduje na svim linijama. Suočavamo se s neprijateljem koji je mnogo jači od nas; dokle god ne shvatimo tajnu molitvenog života uvek ćemo biti pobeđeni. A koja je to tajna? Otvori vrata Isusu, dozvolivši Mu da priđe našim potrebama. Već smo kazali da slabost nije smetnja molitvi, naprotiv, ona nas gura na molitvu. Naše misli-skitnice, dakle, više neće biti prepreka našem molitvenom životu.

Isus hoće da smiri nemir mog duha, da utiša oluju koja buči u mojoj duši, da nadvlada razbesnele valove. Ne piše li u Filipljanima poslanici 4,7: "I mir Božji koji prevazilazi svaki um, sačuvaće vaša srca i vaše misli u Gospodu Isusu?"

Jedino sredstvo da se obuzdaju naše lutajuće misli i naš rastreseni duh, jeste da misli i duh usredsredimo na Isusa i da Mu dopustimo kontrolu nad našim težnjama i zanimanjem. Od tog časa

će i misli i duh postati robovi Njegove volje, te će tako u Njemu naći svoje središte privlačnosti, isto onako kako se krakovi jednog točka sabiru u središnjem čvoru. I tek tada će naše molitve postati susreti s Bogom. Tako dugo dok ćemo hteti sopstvenim silama usmeriti naše misli na Njega, nećemo naći odmora, ni radosti u molitvi, ali čim postanemo svesni svoje nesposobnosti da kontrolišemo svoje misli, te čim prepustimo našem svemogućem Prijatelju brigu da porazi neprijatelja, Božji mir će ući u naše duše i izliće u njih melem koji isceljuje. Onda će Sveti Duh moći i očitovati i proslaviti Hrista u nama, a naše misli - sada u ropstvu Isusa Hrista - usmeriće se sasvim prirodno na Njega.

Zašto treba da se redovno molimo? Da li je to običaj koji proizlazi iz spasenja kroz dela kako to neki tvrde? Ili pak navika nasleđena iz srednjeg veka ili je još jedno sredstvo da se dobije tim veća zasluga, čim su molitve češće i izrečene u znak poštovanja Onog gore?

Bez sunje da molitva može da bude sve to, ali po mišljenju ljudi. Mnogobrojni su oni koji u molitvama vide način kojim se može učiniti užitak Bogu. Jednom za uvek urežimo u svest da Bogu nisu potrebne naše molitve. One su potrebne nama. U ostalom, ima hrišćana koji tvrde da moliti uvek u određeno vreme može da dovede do formalizma ili do nedostatka duhovnosti te da je bolje uzdignuti svoja srca Bogu svaki put kada se oseti potreba, pa bilo to kod posla ili odmora. Molitva će, tako oni kažu, izvirati neposrednije i zajednica s Bogom će biti lakše ostvariva. Ovim ću odgovoriti da ova dva načina postupanja ne isključuju jedan drugog, već naprotiv da se nadopunjuju. Međutim o ovoj temi govoriću u poglavlju posvećenom različitim oblicima molitve.

Ovde hoću da kažem nekoliko reči o potrebi za redovnom molitvom. Odredimo za molitvu čas koji nam najbolje odgovara i znajmo da ga se pridržavamo. Sasvim je tačno da se kaže da imamo slobodu da govorimo Bogu o svemu što nam je na srcu i to bilo gde i bilo u kom času, no ako se naše molitve ograniče samo na to, nikada nećemo dobiti smirenost duha koja je neophodna za naše susrete s Bogom.

Iako je Isus živeo u neometanoj zajednici sa svojim Ocem, ipak je tražio časove samoće, daleko od komešanja sveta. pogledajte Jevanđelje po Marku 1,35, Mateju 14,23, Luki 6,9., 12,18.19.22.41. Veza sa svetom i njenim raznolikostima razlog je rastrešenosti i unutrašnjeg razdvajanja pa je potrebno da se u redovnim razmacima povlačimo da bi se tako uspostavila ona unutrašnja tišina koja nam omogućuje da čujemo Božji glas.

Mi nismo samo duh. Zavisni smo i od spoljašnjih stvari i okolnosti. Baš zbog toga je samoća tako veliki blagoslov. Mnogo bolje osećamo prisutnost Boga onda kada nas niko ne vidi i ne čuje; ako nismo pod uticajem nečije prisutnosti i nepazimo ni na koga. Mir do kog smo došli udaljavanjem spoljašnjih stvari, pomaže nam da ostvarimo ovakvo stanje duše. Rasterećena svakog stvarnog upliva, duša se može slobodno izliti pred Bogom.

Da kažemo nešto o unutrašnjem stavu, poznatom pod imenom sabranosti. Čim nam uspe da se potpuno odvojimo od sveta i njegovog šarenila, sam Bog će staviti našu dušu unutar sfere molitve. Ovo se može uporediti s glasnikom koji prethodi dolasku nekog suverena. Bog pokazuje mnogo naklonosti prema svojoj deci. Njegova božanska prisutnost oslobađa dušu od svega zemaljskog, te je priklanja molitvi. Pa ipak mnogi od onih koji se mole, ne postignu ovo. Oni govore Bogu čim pređu prag svoje sobe. Prijatelju, ne čini tako. Uzmi vremena da se središ, prožmi se mišlju da ćeš ostati sam s Bogom i daj Njemu vremena da pripravi tvoju dušu za molitvu. neka ti ovo stanje sabranosti, omogućeno posvećenim odricanjem, širom otvori vrata duše i dovede te u carstvo večnih stvari.

Već smo rekli da je molitva rad; pa ipak ne preterujmo ni u čemu. Obuzdajmo potrebu da govorimo Bogu celo vreme dok klečimo, kao da mnoštvo reči ima učinka na kvalitet molitve. Iskoristimo tihe časove posvećene božanskom prisutnošću i dozvolimo da nas posmatra veliki Lekar duša.

Pristanimo na to da nas Njegova moćna i prodorna svetlost pretraži, da nas, na neki način, rentgenski snimi, da pronade i lokalizira zlo od koga bolujemo.

Svi znamo da prirodna i veštačka svetlost imaju iznenađujućih lekovitih osobina. Već više godina se upotrebljava u modernoj medicini. Na mnogobrojne načine primenjuju se kod lečenja izvesnih delova ljudskog tela i to tako da se telo izlaže delovanju različitih svetlosnih zraka. Ljudska duša boluje od bolesti koja se jedino leči postupkom sličnim rentgenskom zračenju. Božanska svestlost prodirući iz jednog dela u drugi ima isti učinak na bolesne delove duše, kao rentgenski zraci. Nedovoljno bi bilo kada bi se ovakav postupak primenjivao samo u vreme duhovnog probuđenja ili pak kod obraćenja, kad nebeska svetlost pretražuje sve skrivene kutke duše i iznosi na videlo prošle i sadašnje grehe. Onda se desi to, da se tok bolesti zaustavi, ali klika još nije iskorenjena. Dok smo god na zemlji, ova se operacija mora dnevno ponavljati, te baš njoj treba da posluži onaj tih čas koji provodimo pred Božjim licem. Nažalost, ovaj cilj uvek ne postižemo. Iznosimo Bogu mnogo lepih stvari, govorimo mnogo ali čim dođemo do kraja našeg nabiranja, koje je duže ili kraće, izgovaramo završni amin i odlazimo.

Pretpostavimo da se isto tako ponašamo kod nekog lekara. kad na nas dođe red da uđemo u njegovu ordinaciju, sedamo na ponuđenu stolicu i odmah započnemo s opisom naših nevolja i nemira od kojih bolujemo. A kad nam se učini da smo ga dovoljno upoznali sa stanjem našeg zdravlja, pristojno se oprostimo ne davši mu vremena da izgovori i jednu reč ili da on kaže svoje mišljenje.

Šta će misliti doktor? Teško je reći, ali bi verovatno slegao ramenima, pretpostavljajući da se radi o duševnom bolesniku koji je zabunom ušao u njegovu ordinaciju.

Božja čekaonica puna je svakog dana pacijenata ove vrste. Ova činjenica bi bar delimično mogla da objasni zašto imamo tako malo koristi od naših časova molitve. Izlazimo isti onakvi kakvi smo i ušli, ne upitavši za mišljenje i savet velikog Lekara.

Nemojmo činiti kao bezumnik o kome smo upravo govorili! Pustimo da nas Bog posmatra do dna; prihvatimo dijagnozu i savete koje On postavi na temelju naše bolesti. Ako se radi o nekoj nevolji koja se uvukla u najosetljivije delove duše ili savesti, ne bojmo se da Mu to prizamo. Ali ako ne znamo koje je prirode ta bolest, a znamo za nju po tome što nam nikada ne da mira, uzmimo vremena da nas on pregleda svetlošću svojih svemoćnih zraka. Recimo s psalmistom:

”Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje,
ispitaj me i poznaj pomisli moje,
I vidi jesam li na zlu putu.
I vodi me na put večni.” (Psalam 139,23-24)

Onda će se nešto desiti dok se molimo. Uočićemo sve ono u našem srcu što ometa naš duhovni život i službu Bogu. To će onda biti jedna vrsta obračuna, zbog koga ćemo plakati ali će nam doneti i radosti. Posle ovakvog bolnog iskustva, prihvat ćemo se ovog posla sa srcem ispunjenim mirnim pouzdanjem, a naročito novom snagom. ”Jer oči Gospodnje gledaju po svoj zemlji da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je srce celo prema Njemu” (2. Dnevnika 16,9). Sve ovo se ne odigrava bez borbe. Dužnost je Svetog Duha da nam pokaže greh. Vreme molitve je naročito podesno za rad ove vrste. Kad u tišini i samoći ničice padnemo pred Bogom, tada čujemo Njegov glas bolje nego u bilo kom drugom času.

On nam najpre govori o gresima koji su najviše vezani za nas tj. o gresima s kojima se vrlo lako može živeti. Ni jedan hrišćanin, doličan tog imena, ne veže se otvoreno sa zlom; međutim, dešava mu se da se potajno veže s njim. Uveravamo se da takva sitnica, iako ona po malo uznemirava našu savest, ipak nije greh. Branimo i opravdavamo svoja dela. Želite li jedan primer?

Pretpostavimo da se jednog dana u vašem srcu Sveti Duh dotakne pitanja novca. Po malo ste prisvojili krivi stav u odnosu na novac. Više puta Sveti Duh je pokušao da skrene vašu pažnju na to pitanje. Tako, kad otvarate svoju Bibliju, pogled vam pada na mesta gde je pitanje o novcu. Čak i u propovedi se govori o tome. Reklo bi se kao da su se svi propovednici urotili i dogovorili da govore samo o mamonu. A kad ste na molitvi, i Sveti Duh govori samo o tome, a to je tek neugodno. On neprestano ponavlja: novac, novac, novac. Sasvim je nepotrebno da se u takvim časovima molite.

Bogželi da govori s vama o vašim finansijskim stvarima, a vi nećete ni da čujete. Čemu onda u takvom slučaju naprezati se za molitvu. Danas se još sećate strašne borbe koja se odigrala u najvećoj dubini vaše savesti. Sve u svemu znali ste da je Sveti Duh bio u pravu, ali niste hteli popustiti. Nastavljate odbranom svog stava: "Škrt, ne, to nisam, ja sam samo štediša."

S obzirom da je sad bitka sa Svetim Duhom postala suviše jaka, pribegavate đavolskoj lukavštini. Da bi utišali glas koji vas optužuje, sasvim zanemarujete predmete koji se odnose na vas lično i počinjete da se bavite bližnjima. Zaista je istina da je čoveče srce podmuklo iznad svega.

Soba u kojoj se molimo kojiput ima izgled krvavog bojišta. Eto baš tu, daleko od buke i pogleda odlučuje se o sadašnjoj i večnoj sudbini duše.

Moliti znači otvoriti svoje srce Isusu; ali ako Mu zaprečiš put, pa bilo to samo na ovoj tački, gde bi te Sveti Duh hteo uveriti o grehu, onda je to tako, kao da si Mu zatvorio sve ulaze tvog bića. Od tog časa teško ćeš se moći moliti, a reči koje budeš izgovarao da olakšaš svoju savest i stišaš svoju uznemirenu dušu, biće samo prazne reči, lišene svakog sadržaja. Baš u ovom času, mnogi hrišćani gube bitku. duh molitve ih napušta i isključuje iz zajednice pravih ljudi molitve.

Možda će ova knjiga pasti u ruke nekoga koji je baš u ovom tužnom stanju. Ako je to slučaj, onda bih još jednom hteo da skrenem pažnju na reči ispisane na početku ove knjige: "Isus stoji na vratima i kuca". Onželi da uđe k tebi; On poznaje stanje u koje si pao iželi da te izvuče iz njega. Ti znaš da si teško sagrašio posluživši se dvoličnošću prema Njemu ali te zaklinjem da iznova izvagaš reči iz Svetog pisam: "Ako neko čuje moj glas i otvori vrata ući ću k njemu."

Hoćeš li otvoriti vrata?

Ti vrlo dobro razumeš šta Isus misli ovim poređenjem. Hoćeš li konačno prepoznati kao tešku grešku ovaj tvoj greh, koji si do sada opravdavao i branio? Ako hoćeš, onda ćeš time u isti mah otvoriti vrata Isusu. On će odmah priteći u pomoć nevolji koju je prouzrokovao taj pritajeni nepriznati greh, On će izgnati ukorenjenog čoveka iz tvoje duše.

Ponoviom ukratko zaključke do kojih smo došli tokom ovog proučavanja o borbi u molitvi. Na kom god da se uporištu odvija borba, na mora da nas dovede do sve savršenije usklađenosti s Duhom molitve. Videli smo da sve naše poteškoće proizlaze iz nesuglasica između Duha molitve i nas. Razumemo li sada zašto je molitveniživot ponekad tako mučan, iscrpljujući i zašto su naše molitve retko uslišene, a Duh molitve često prisiljen da se povuče od nas?

Naša nesposobnost da se molimo će se sve više pokazivati tokom ove borbe koja nas čini tako malaksalim i kao oštećenima. Nećemo moći ništa drugo nego da molimo Boga da nam da Duha molitve. Pa, kakve god prirode bila naša molitva, bilo da se radi o našim potrebama ili potrebama drugih, malim ili velikim stvarima, bićemo unapred podređeni Duhu i Njegovimželjama, a naša molitva će se pretvoriti u mirno iščekivanje pred licem Gospoda.

Kogod ima neko iskustvo s molitvom, taj dobro zna da nam treba mnogo hrabrosti i istrajnosti da uspemo ponizno da slušamo ono što Duh hoće da nam kaže.

Ta disciplina, ta poslušnost zapovestima Duha je u prvom redu potrebna. "Bdite i molite se, rekao je

Isus, duh je srčan, ali je telo slabo” (Marko 14,38). Napor će biti nagrađen radošću koju se onda okusi kad je molitva ponovo usklađena s Duhom molitve, i nije više u suprotnosti s Njegovim željama.

U drugom redu, činjenica da za vreme molitve oslušujemo glas Svetog Duha, sama po sebi dovodi do borbe. Najteža je stvar primiti osudu svojih krivih navika, kojih nećemo da se odrekemo. Isto takva budnost je neophodno potrebna onda kad nam Duh ukazuje na osobe i stvari za koje Onželi da se molimo.

Kad budemo shvatili koliko je važno da se dođe do ovog sklada, ovog unutrašnjeg jedinstva, biće nam moguće da se molimo čak i onda, ako nam je koji put duh zauzet zemaljskim stvarima. Tada više nećemo smatrati molitvu nečim što nadilazi nas same niti nekom privilegijom nekolicine retkih ljudi, tome posvećenih. Shvatićemo da je to pre svega posao Svetog Duha.

II

”Ali vas molim (opominjem), braćo, zarad Gospoda našeg Isusa Hrista i zarad ljubavi Duha, pomozite mi (borite se) u molitvama za me k Bogu, da se izbavim od onih koji se protive u Judeji...” (Rimljanima 15,30-31)

Ove reči apostola daju nam novi uvid u pitanje molitve. Ovde je molitva prikazana u obliku borbe. Apostol izražava misao koja je slična s onom u Kološanima 4,12-13; ”Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista, pozdravlja vas; on se jednako trudi za vas (ne prestaje da se bori) u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božjom. Jer ja svedočim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Ladikeji.”

Ovakva vrsta borbe često je bila pogrešno shvaćena. Htelo se tu borbu prikazati kao nešto što ima agresivan karakter. Oni koji podržavaju taj stav, mišljenja su da Bog svoje darove ne deli drage volje; treba Mu ih istrgnuti, dosađivati molbama, dok Ga ne ganu. Tek zahvaljujući našoj istrajnosti, našoj nepopustljivoj volji da dobijemo ono što smo tražili, dolazimo do darova.

Nije potrebno ništa dodavati Bibliji, a da bi se uvidelo da ovaj način shvatanja molitve ima sasvim pagansko poreklo.

Bog je po prirodi dobar. Nikako nije potrebno da Ga se prisiljava da pokaže darežljivost: ”On daje svakome bez razlike i ne kori nikoga” (Jakov 1,5). On je i sveznajući i uvek zna šta je potrebno svakome od njegovih stvorenja. Sve što bismo mogli da kažemo ili učinimo da Njega uverimo o tome da nam da ono što smatramo da je za nas od koristi, bilo bi samo izgubljeno vreme.

Pobornici ove teorije, čije neispravnosti upravo iznosimo, Pozivaju se na neka mesta iz Pisma. Iz Starog Zaveta uzimaju primer borbe Jakova u Fanuilju, oslanjajući se na oštrinu borbe izilavosti Jakova koji je uzviknuo: ”Nećete pustiti dok me ne blagosloviš”, ali Bog ga je ipak udario u bok.

Kao dokaz ovoj misli, citira se takođe razgovor Isusa izene Hananke zapisan u Novom Zavetu (Matej 15,21-28). Tažena paganskog porekla susreće Isusa u blizini grada Tira. Ona Ga moli da izleči njenu kćer, opsednutu demonom. Isus joj ne odgovara ni jednom rečju. Zalažući se za ovu nesretnicu, učenici mole Učitelja: ”Gospode otpusti je, jer više za nama”. Ovo njihovo zalaganje izaziva primedbu: ”Ja sam poslan k izgubljenim ovcama doma Izrailjeva”. Međutim, žena se ne obeshrabruje, približava se i ponizno klanja pred Isusom, te ponovo usrdno moli: ”Gospode, pomozmi nam”. Učitelj se, na oko, ne da taknuti. Njegov odgovor zbuñuje: ”Nije dobro od dece uzeti hleb i baciti psima”. Žena odmah shvata smisao ovih reči, pa odgovara u istoj slici: ”Da, Gospode, ali psi jedu od mrva što padaju sa stola njihovih gospodara.” Tada joj Gospod udeljuje ono što je tražila. Ne može se negirati da ova dva događaja ne opravdavaju stanovište koje je citirano maločas: da bi dobila ono što je tražila, duša koja moli mora na neki način da istrigne Bogu uslišenje. Videćemo da

je ovo tumačenje protivno nauci čitave Biblije. Treba, dakle, naći u Bibliji jedno drugo tumačenje koje će se bolje poklapati s pravim poznavanjem božanske ličnosti i uloge molitve, kako nam je prikazana u čitavom Svetom Pismu.

Zaustavimo se časak ovde.

Zašto Isus nije odmah odgovorio tojženi koja je tako poznizno molila Njegovu milost? Da li možda zbog toga, jer se nije brinuo za nju? Ne, hiljadu puta ne. A zašto je, odgovarajući učenicima, učinio primedbu da je poslan samo izgubljenim ovcama doma Izraeljeva iako je već učinio jedan izuzetak od ovog pravila, samo pod drugim okolnostima? (Matej 8,5).

Onaj koji dobro poznaje Gospoda taj zna da On nije delovao sa suprotnim duhom. Služeći se ovim čudnim načinom, On je išao za sasvim određenim ciljem. Svako Božje dete koje iole ima duhovnog iskustva, reći će vam da ovaj slučaj nije usamljen već da se češće ponavlja uživotu.

Isus ponekad ne odgovara ni reč. Preklilnjemo Ga za pomoć, molimo svaki put sve usrdnije, ali sve biva uzalud, jer ni jedna reč ne dolazi iz Njegovih usta. Tako pušta da prođe duži ili kraći vremenski razmak, a onda odjednom odgovori. Njegove reči su stroge; On se služi čak i izrazima iz Biblije, rečima koje režu i prodiru u našu dušu i savest, prouzrokujući isti onakav efekat kakav je morala osetiti Hananskažena, ili Marija u Kani, kad joj je On rekao: "Ženo, što je meni do tebe"? Ili oficir iz Kapernauma, koji moli za ozdravljenje svog sina, a dobija odgovor: "Ako ne vidite znakove i čudesa, ne verujete." (Jovan 4,48). Zašto ovakav, na izgled, okrutan način izražavanja? Ne piše li da On daje svima i bez ustezanja? Sigurno je da se ne izražava ovako oporo, zato da na uvredi. Naprotiv, Njegova ga ljubav nagoni na to da se služi ovim načinom, načinom koji zbunjuje. On hoće da nam da, ne samo ono što smo tražili, nego i više od toga. Luther je kazao: "Mi od Boga tražimo srebro, a On nam daje zlato."

Ne dajmo se zaplašiti ili odbaciti načinom koji Gospod upotrebljava. Nemojmo misliti da nas On nije čuo, ako na sve naše molbe odgovara samo ćutnjom. Znamo dobro da se naša molba uzdigla do Njega, tek što je izašla izi naših usta. Ali kad bi uslišenje odmah usledilo, onda ono ne bi moglo biti popraćeno ostalim milostima i blagodatima koje Gospod čuva za nas. Tipičan primer za ovo što govorimo naći ćete u jedanaestom poglavlju Jevanđelja po Jovanu.

Lazar je teško bolestan. Njegove sestre šalju Isusu ovu dirljivu poruku: "Gospode, onaj koga ljubiš, bolestan je." One su uverene da će Isus požuriti da izlečiti njihovog brata.

Ali Isus ne dolazi. Stanje bolesnika se pogoršava. On umre i bi pokopan. Kakvog iskušenja za sestre umrlog! Zašto se Učitelj nije odazvao njihovom prvom pozivu? Je li ikada odbio da pomogne nekome u nevolji? A njima je On bio čak i prijatelj, omiljeni gost njihovog doma. I u ovakvom času On ih je napustio. Pa to nije moguće. Zar ih više ne ljubi? Ili, ne razume li On šta bi ozdravljenje voljenog brata značilo za njih dve?

A sada je već prekasno. Lazar je mrtav, pokopan je i na njegovom telu već se vide prvi znaci raspadanja.

Možemo zamisliti njihovu smetenost, njihovu muku u odnosu na neshvatljivo držanje Isusa. Evo odgovora na sva njihova "Zašto". Sigurno je da Isus nije imao nameru da baš u iskušenju napusti svoje prijatelje. Imao je svoje razloge da ne priskoči odmah u pomoć. Ako je oklevao to je onda samo zato da im da više nego što su tražili. Umesto da ozdraviživog čoveka, uskrsnuo je mrtvacu. A zašto? Prije svega zato, jer je ovakvo čudo bilo silnije i veće od svih onih koja su se do tada desila. Ono je bilo na slavu Bogu, kao što je to i sam Gospod kazao (Jovan 11,40). A sestre su dobile ono što su tražile tj. povratak zdravlja bolesnog brata; njihova vera i povjerenje u Gospoda se učvrstilo.

U drugom redu On je hteo da da tim dvemaženama lekciju poniznosti. Tokom dugih dana i

beskrajno dugih noći iščekivanja, vrlo je verovatno da su one postale nestrpljive, s mišlju i rečima kudile i mrmljale na odsutnog. Nisu li Ga i dočekale s prigovorom: "Gospode, da si Ti bio ovde, moj brat ne bi umro." Vrlo je verovatno da je porodica u Vitaniji postala nešto ponosna zbog bliske veze s Isusom. Nije li On više puta hvalio njihovu veru i revnost, kojom su Mu služili?

Međutim, što se više odužavalo vreme iščekivanja, s tim više je nestajalo taštine, koju su te dvežene prisvojile. Mislile su: eto, pored svega, Isus ne pridaje veliku važnost njihovoj odanosti i poverenju u Njega. Njihov se ugled čudnovato smanjio u svemu tome, a i ponos je nestao. ali kad se čudo Lazareva uskrsnuća desilo, onda im je to bilo kao dvostruki blagoslov.

Isus je ovde imao isti cilj, kao kad se radilo oženi Hananejki. ne treba drugde tražiti razlog za Njegov zakasneli odgovor, Njegovu bolnu ćutnju i stroge reči. Ovojženi nije hteo da i ona ponese nešto za svoju sopstvenu ličnost.

Iako se reči kojima se On poslužio da pokuca na vrata srca ovežene, čine tvrđe, ipak one kriju u sebi neku prisnost; te reči su upravo savršeno postigle svoj cilj:žena Mu je otvorila svoje srce. Ona se nije uvredila ni zbog Njegove ćutnje, ni zbog Njegovih reči. Naprotiv, te reči su joj dale spoznaju o njenom sopstvenom stavu, te je mogla udovoljiti Isusovojželji: ona se bacila pred Njegove noge, mrmljajući jednostavno: "Gospode, pomози mi", ona se sasvim predala Njegovoj milosti. čak i više, ležeći tako u poniznosti, ova se zaista skromna duša znala "još više poniziti pod silnu Božju ruku", pristajući na to da bude upoređena sa psima.

Dobivši ozdravljenje kćeri kroz Isusovu reč, ova je majka u isti mah, ne samo bila izbavljena od te nevolje, nego oslobođena od svoje sebične prirode. Kad je shvatila niskost svoga stanja, niskost sebe same, ona onda više nije zahtevala, ona je sada molila za ozdravljenje svog deteta, videći u tome nezasluženu milost.

Borba Jakova s Bogom se isto tako tumači. Uočite činjenicu da je to večni Bog koji u ljudskom liku susreće Jakova da se s njim bori. Jakov strepi pred svojim bratom; sresti Isaka nije tako opasna stvar u poređenju s ovom mnogo opasnijom u kojoj se nalazi. Sam Bog je postao njegov neprijatelj, ove iste noći dakle mora najpre s Njim da se izmiri.

Bog je hteo da blagoslovi Jakova. Još mnogo ranije bog ga je izabrao da bude patrijarh među izabranim narodom. Ali, s obzirom da je Jakov teško sagrešio Bogu i sagrešio u odnosu prema bratu Isavu i svom starom ocu Isaku, ova čast mu je bila oduzeta. I Bog hoće baš te iste noći da porazgovara s Jakovom o tom grehu. Dok se spoljašnja borba odigrava, u njegovom nepokornom srcu rešava se ta kriza.

Imamo pravo da smatramo, kao i mnogi verni, da je Jakov mislio da Bog nije voljan da mu da darove, već da on treba slimo da Mu ih istrigne. Ne upotrebljava li onu značajnu rečenicu: "Nećute ostaviti dok me ne blagosloviš?"

Gospod je bio spreman da pomogne Jakovu onog trenutka kad bi on ispovedio svoj greh i pokazao se spremnim da se pomiri s Bogom. Jakovu se desilo što i drugima: dobio je više nego što je tražio. Pogođen od brata punog mržnje,žednog osvete i spremnog da uništi njega i sve njegovo, Jakov je povikao Bogu usrdno moleći zaštitu za sebe i svoju porodicu. Bog mu je udelio još više: lični susret s Višnjim, susret koji Jakov nikada nije zaboravio. Taj događaj je imao takav efekat da ga je izraelski narod ovekovečio u odricanju toga da jede tetivu sa zgloba buta tj. s onog mesta gde je Gospod Bog udario Jakova. A što mu je On dao te noći, učinilo ga je poniznim za ceo njegovživot. Ovako oslabljen na svoje sopstvene oči, Jakov je u buduće hodio u zavisnosti od Boga; a ovo stanje telesne nemoći udobrovoljilo je njegove neprijatelje, koje je njegov neiskreni, pomamni karakter izazvao.

Posle ove analize, vratimo se na borbu o kojoj govori apostol Pavle i kaže da u njoj treba da uzmemo učešće u molitvi zastupanja. Posle svega što smo upravo videli, ova borba nikako ne znači da treba od Boga da istrgnemo uslišenje koje On nije sklon da nam da. Baš naprotiv. Naša nastojanja treba da idu pute koji smo naznačili, s tom razlikom što se u borbu koju apostol navodi, borimo za druge, a ne za sebe (Rimljanima 15,30-31).

Ova molitva zastupanja iziskuje isto tako veliki napor kao i onaj o kome smo govorili na prethodnim stranicama i to iz istog razloga. Lični stav Boga u odnosu na ovu ili onu našu molbu, postavlja ponekad znak pitanja te se baš u tome dešava borba.

Ne borimo se mi s Bogom, nego vodimo bitku sa samim sobom. Ima u nama stvari koje predstavljaju prepreku našim molitvama. U času kad na njih ukazuje Sveti Duh, borba počinje. Dozvolite da spomenem neke od tih prepreka.

Najpre naša sebičnost.

Činjenica, da se mi i naši bližnji krećemo u vrlo uskom krugu, ometa Duh molitve da u nama stvori pravi interes za druge ljude. Ovo ograničavanje koči rad u molitvi za druge tj. rad kroz molitvu za druge, i u većini slučajeva ga čak onemogućava. Sveti Duh hoće da nas uveri u taj greh. Čim smo prepoznali našu grešnu sebičnost, On nas oslobađa od nje i ispunjava naše srce, nekada tako ravnodušno, svetom samilošću. Doziva nam u sećanje sve one predmete molitve koji čekaju našu poniznu i vernu molitvu zastupanja. Da bi sačuvali i zadržali ovaj molitveni duh, treba da pristanemo na borbu. Gospod je govorio: "Bdite i molite se da ne padnete u napast jer je duh srčan ali je telo slabo." Bez ove neprestane budnosti, brzo ćemo izgubiti interes za druge. Verni ljudi molitve to dobro znaju. Zbog toga oni neprestano obnavljaju tu svoju revnosti na neiscrpnom izvoru hrišćanske ljubavi.

U drugom redu: traženje sopstvene udobnosti.

Isus je razumeo opasnost koja je kroz to pretila molitvenom životu.

zbog toga i upućuje svojim učenicima slikovitu priču da bi im prikazao kako se uvek treba moliti i ne malaksati. To je ona priča o nesrećnoj udovici i nepravednom sudiji, napisana u Luki 18,1-8. Takođe vas podsećam i na tugu kojom se Isus obraća svojim učenicima u Getsimanskom vrtu: "Ni jedan sat niste mogli bdeti sa mnom".

Jadni učenici. San ih je savladao kao što često i nas savlada! Koliko smo puta u času kada smo hteli da se pomolimo za ovu ili onu stvar podlegli osećaju umora i prekinuli molitvu. Ko nije upoznao ove ponižavajuće poraze, za koje nismo bili sposobni da ih izbegnemo, zato jer nismo istrajali uprkos svemu? Apostol Pavle je pisao vernima u Kolosima: "Epafras ne prestaje da se bori za vas u molitvama." Sada znamo šta to znači. Borba u koju se uključujemo je neprestana borba. nema sumnje da istrajna molitva traži napor: s naše strane ona traži upornost doslednosti sve dok ne dođe uslišenje. Moliti se na ovakav način nemoguće je dok ne naučimo živeti, osećati, trpeti s osobom za koju molimo, a i ovo je teško naročito onda ako s tom osobom nismo vezani rodbinskim vezama ili osećajem. Treba na neki način da prokřimo put molitvi kroz sve smetnje koje ugrožavaju slobodno i istrajno izricanje molitve.

Ovakav stav budnosti omogućiće Svetom Duhu da nas upozori na naše slabosti i da nam pomogne u tome, jer je i ovde On odlučujući faktor borbe.

Utešimo se mišlju da je opet Sveti Duh onaj koji nam ukazuje na predmete naše molitve i koji nas ponovno podseća na taj predmet u času kad je to Njemu ugodno. Sve to ipak pod uslovom da smo spremni da Ga slušamo, te da iskreno priznajemo klonulost i nemoć koju ponekad kod molitve osećamo.

Uočimo još i onu zajedničku tačku koja postoji između rada kroz molitvu i borbe u molitvi. kad se prihvatimo te vrste rada i borbe, Sveti Duh nam onda neće prikriti poteškoće. Ako molitva znači raditi, onda ona isto tako znači i boriti se, i evo, baš zbog toga Bog ne nalazi dovoljan broj onih koji bi se prihvatili molitve zastupanja tj. posredničke molitve. Ali o ovome ćemo podrobnije govoriti u glavi: U školi molitve.

Šta znače Isusove reči izrečene u Jevanđelju po Marku 9,29: "Ovaj se rod ničim ne može isterati nego molitvom i postom"? Ovde se radi o najvećoj borbi molitve.

Jednog je dana Isus bio na brdu s trojicom svojih učenika. Dole u nizini, jedan čovek pristupa sa svojim detetom, obuzetim nemim duhom, ostalim učenicima. On se nada da će oni moći isterati demona, ali to čudo se ne dešava. Kad se Isus spustio s gore Preobrađenja, otac se obraća Njemu. Privodi Mu svog sina, koga Isus odmah isceljuje. Kad su jednom opet bili samo sa svojim Učiteljem, učenici Ga pitaju za razlog njihovog neuspeha. Govoreći o tom zlom duhu, Gospod im daje sledeći odgovor: "Ovaj se rod ne može ničim isterati, do molitvom i postom."

Pogledajmo najpre šta je to post, pre nego što budemo govorili o njegovom odnosu prema molitvi.

Postiti znači odreći se jela, pića kroz duži ili kraći vremenski period. Mojsijev zakon je prisiljavao izraelski narod da se pridržava posta. Tko je npr. u određena godišnja razdoblja, sav narod morao da posti (3. Mojsijeva 16,29). Posle povratka iz zarobljeništva, narod je postio nekoliko puta u godini (Zaharija 8,19). Fariseji su išli još dalje i postili dva puta u sedmici (Luka 18,12).

Na hebrejskom jeziku reč postiti ima dva značenja: podvrgnuti svoju dušu svetom Bogu. Zato je veliki dan pomirenja, a jedanput godišnje se to održavalo u znak pomirenja s Bogom, držan svečani post; pridržavali su se posta i posle neke velike narodne nesreće ili neke velikežalosti (Sudije 20,26., Joilo 2,12., Jona 3,5., 1. Samuilova 31,13).

Isus ne ukida post. On ga oplemenjuje, ako se tako može reći, premeštajući ga iz zakona Starog Zaveta u novozavetnu slobodu. Post, taj spoljašnji čin, trebalo bi da uvek bude izraz unutrašnje potrebe (Matej 9,14-15). Isus otvoreno prekoreva one koji poste zato da javno pokažu svoju bogobojažljivost ili da skrenu pažnju na sebe (Matej 6,16-18).

Treba li i mi da postimo?

Pitanje je aktuelno, jer ono danas zaokuplja mnoge hrišćane. Za jedne je post deo ceremonijalnog zakona Starog Zaveta; u katoličkoj crkvi je on uslov za spasenje. hrišćaninu, koji se zaklanja za slobodu dece Božje, misao na post toliko je strana njegovom načinu mišljenja da mu on uglavnom ne pridaje velike važnosti.

Sve ovo je vrlo udaljeno od Isusove nauke i apostola. Vreme je da slabi, apatični hrišćanin našeg razdoblja, koji teži za uživanjem, ponovno osmotri ovo pitanje u svetlosti Pisma i da se ozbiljno upita koje mesto post treba da zauzme u njegovom životu molitve i posvećenja? Postiti ne znači odreći se samo jela i pića; ono znači tokom izvesnog vremena, dobrovoljno se uzdržavati od raznih životnih potreba kao što je jelo, piće, san, odmor, prijateljstvo itd.

Svrha ovakvog dužeg ili kraćeg odricanja je da se oslobodimo upliva materijalnog sveta i naše uobičajene okoline, te da tako omogućimo usredsređivanje naših duhovnih snaga na nevidljiva pitanja, na pitanja večnosti. Postiti, u hrišćanskom smislu te reči, ne znači da treba potrebe života da posmatramo neispravnim i svetovnim. Naprotiv, apostol Pavle nas poučava da "ništa nije nečisto samo po sebi" (Rimljanima 14,14) i da je Bog dao hranu da se prima sa zahvalnošću (1. Timotiju 4,3). Ako za neko vreme ne primamo stvari koje su inače dozvoljene i potrebne, to je samo zato da se u tom trenutku što bolje zaokupimo važnim i bitnim pitanjima.

Post se dakle potpuno poklapa s onim što smo izneli govoreći o unutrašnjoj sabranosti i molitvi; post je zapravo njihov produžetak. Osnovao ga je Bog, ali ne za sebe, nego za nas; nama je post potreban. sigurno bi se moglo o ovome još mnogo govoriti, ali ograničimo se ovde na to da osmotrimo način kojim post utiče na naš život molitve. Pogledajmo ukratko koje su to okolnosti u kojima bi hrišćanin trebalo da posti.

Na početku liste nalaze se iskušenja naročite vrste. Tako je Isus pre iskušenja u pustinji postio i posle svog krštenja kad je bio ispunjen snagom odozgo. Tako se ozbiljno odnosio prema borbi koja Ga je očekivala s kušačem, da je postio punih četrdeset dana. Šta sada da kažemo o našoj ravnodušnosti s kojom primamo naša iskušenja? A On koji je bio bez greha, osećao je potrebu za tim da osnaži svoju dušu pre nego što uđe u borbu sa Sotonom.

I onda kad je umnožio hlebove i kad Ga je narod hteo proglasiti carem, Hrist je postio. Ovoga puta se radilo o jednostavnom postu tj. bdenju jedne noći (Matej 14,23), a sve sa svrhom da u zajednici s Ocem ojača i dobije snagu da odoli novim navalama neprijatelja.

Ukoliko postom ne tražimo prisutnost Boga, utoliko smo pred napastima razoružaniji. Post je još jedno sredstvo milosti koje bi nam omogućilo da se hrabrije suočimo s iskušenjem i da ga nadvladamo; a mi ga uopšte ne koristimo.

U drugom redu: hrišćanin bi trebalo da oseti potrebu za postom, onda kad stoji pred nekom odlukom. Pogledajte Isusa. Uoči onog dana kad je izabrao dvanaest apostola, izbog koji je bio od važnosti za celi svet Isus je celu noć proveo sam sa svojim Ocem (Luka 6,12). On je živeo s Ocem u stanju potpune poslušnosti; Njegovo rasuđivanje nikada nije bilo zasenjeno grehom, pa ipak je hteo da iskoristi časove noćnog mira za to da bude siguran da će sutrašnji izbor biti u saglasnosti s voljom Oca. Isti smisao ima događaj koji iznose Dela 13,2. "I dok oni služahu Gospodu i poščahu, reče Duh Sveti: odvojte mi Varnavu i Pavla za delo na koje ih pozvah". Dok su postili, dakle, Sveti Duh je izgovorio presude reči od kojih je proisteklo prvo Pavlovo misionarsko putovanje među neznabošce.

Naši izbori su, međutim, često nepromišljeni i neduhovni; desi se da pre odluke dugo oklevamo. A kad bismo postili u hrišćanskom smislu te reči, te tako dali prilike Svetom Duhu da govori našoj duši, onda bismo bili manje zaokupljeni spoljašnjim stvarima, manje nagluvi, duhovno rečeno.

U tećem redu: post je potreban onda kad se radi o organizaciji ili izvršenju nekog naročito teškog posla. Prvi hrišćani imali su običaj da se postom pripreme za sva važna pitanja Crkve, kao što je izbor starešina i odašiljanje misionara. cilj im je bio jasan. Stavljajući se postom sasvim pod vlast Svetog Duha, oni su postajali Njegovi posrednici i delili braći milosti koje su im trebale za buduću službu.

Ovi prvi hrišćani, ispunjeni Duhom, razumeli su korisnost posta. No, ovi današnji, vezani uz zemaljske stvari, uvek zaposleni, u neimaštini duhovnih dobara, sasvim su odbacili post. nemaju potrebu za njim. Bez sumnje da post mora biti dobrovoljan. Jedino nas Duh molitve može dovesti do takve poniznosti da pristanemo i na ovaj način milosti.

U četvrtom redu: post je naznačen u naročito važnim okolnostima. Svojim učenicima, razočaranim jer nisu mogli isterati demona, Isus objašnjava njihov neuspeh ovim rečima: "Ova vrsta demona ne izlazi nego molitvom i postom". Iz toga zaključujemo da neka čuda zahtevaju više snage nego druga. Isus hoće da dokaže da je post način kojim molitva vere dobija količinu moći potrebnu da se izvrši čudo. Poslužimo se konkretnim primerom: svako zna da kod elektriciteta dimenzije i otpornost transformatora moraju da budu proporcionalne sili toka struje.

Već smo videli da transformator molitve, ujedinjujući dušu s Bogom treba da bude utoliko jači

ukoliko je veća zatražena snaga.

Kako se ovo odigrava? Već smo pokazali da sve zavisi od Duha molitve. Ako naše molitve pođu smerom koji je protivan Duhu, one onoliko gube na svojoj uspešnosti koliko ulazimo u sukob s Gospodom izalostimo Ga.

Post nas čini oštroidim; on nam daje ispravnu viziju onih potreba za koje Sveti Duh želi da se molimo. On nas i očičava izgoneći iz našeg srca svaku ličnu želju. Baš za vreme posta i unutrašnje sabranosti, otkrivamo u našem srcu težnju za oholosti, traženjem časti i toliko drugih nečistih pobuda, koje se podmuklo uvlače u naše molitve. Neka bi nam bila udeljena milost da sve to možemo ispovediti Gospodu i reći: "Očuvaj me od toga da sebi pripišem i najmanji deo slave koja Tebi pripada. Radije ne dozvoli čudo, nego da ja otmem bilo šta što Tebi pripada; ali ako možeš to čudo da udeliš, a da ja ne učinim taj strašni greh, onda, Gospode, usliši moju molbu."

Loša upotreba molitve

"Molite i ne primajte, jer zlo molite". (Jakov 4,3)

Kad nas problem molitve po prvi put zaokupi, onda ga obično posmatramo sa sasvim krivog stanovišta. U našoj neograničenoj sebičnosti smatramo da sve stvari treba da služe nama i našoj ličnoj koristi. Mislimo i radimo tako kao da sve stvari, živa bića, ljudi, pa čak i naša sopstvena duša, moraju da zadovolje naše sebične želje.

U tome čak ni prema Bogu ne činimo izuzetak. Čim Mu se približimo, primamo Ga kao neku vrstu providnosti koja treba da bdi nad našim ličnim interesima. Tako bar čovek po svojoj prirodi razume ovaj odnos prema Bogu: Kako će izvući blagoslove od Njega u svoju korist. Kako da dođem do toga da se On bavi mojim težnjama danas, sutra i u večnosti?

I onaj koji je neobraćen ne posmatra svoju molitvu drugačije. Tražeći uvek da molitva služi proračunatim ciljevima, on će, pre ili kasnije, primetiti da ta molitva, koja ga košta tolikog napora, malo donosi. Takva molitva mu uzima mnogo vremena, a ništa ne donosi, ili gotovo ništa; takav čovek onda sasvim napušta molitvu.

Ali kad se taj isti čovek nađe u velikim poteškoćama, iz kojih sad ne zna da izađe, a od ljudi ne prima nikakvu podršku, onda on pomišlja opet na to da bi se mogao obratiti Bogu. On počinje da se moli i to sasvim ozbiljno, vičući u svojoj nevolji. A ako odgovor odmah ne dođe, onda se oseća ne samo prevaren, nego i uvređen. "Zašto postoji Bog, ako ne stoji na raspolaganju onima koji Ga za nešto mole?" A ne pada mu ni na pamet da Bog ne postoji samo zato da ispuni sveželje sebičnog čoveka. Posle bilo kakvog neuspeha, mnogo njih se odvraća sasvim od molitve. Čemu da se mole kad ne dobijaju ono što traže?

Nama koji već imamo neko iskustvo s molitvom, neće biti teško uvideti da ovakvi ljudi ne dosežu pravi smisao molitve. Njihovo shvatanje molitve je sasvim pogrešno, čak protivno samoj prirodi molitve. Treba li se čuditi, ako oni ne dobijaju ono što traže, pa zbog toga molitva postaje izvor razočarenja? Međutim, nisu samo telesni oni koji loše upotrebljavaju molitvu. Nažalost i mnogi verni padaju u istu grešku. Naša telesna priroda ne protivi se molitvi, ako u njoj vidi neku prednost za samu sebe, ili sredstvo da iziđe iz nekog čorsokaka. Ona čak pokazuje interes za molitvu, tako živ interes da skoro i do čuda dovodi. Tipični primer nalazimo u Mateju 20,20-23. majka sinova Zavedejevih pristupila je jednog dana Isusu da Ga zamoli da njenim sinovima odigura počasna mesta u budućem scarstvu za koje se nadala da će biti uskoro uspostavljeno. nema sumnje da su i ona i sinovi verovali i bezazleno molili. Nisu li oni bili rođaci Gospoda i nisu li zajedno s Petrom ulazili u krug Njegovih bližih prijatelja? Sada su unapredželeli sebi osigurati važno mesto u

poslovima budućeg carstva. Ostali apostoli bili su zbog toga ozlojeđeni i energično su se protivili. Međutim Isus reaguje sasvim drugačije. Baš to sam hteo podvući. Istina je da je Gospod odmah ukazao na neispravnost takve molbe, ali ukor i reči bile su protkane blagonaklonošću, tolikim razumevanjem da nam je još i danas duša ganuta tim prizorom.

Isus je uvek isti. Kad sa svojom porodicom stojimo pre Njegovim licem i preporučujemo Mu se i molimo da nas sačuva od svake opasnosti i neugodnosti, On se tada neće naljutiti, mada se mi toga pribojavamo. On nas razume, blago nam odgovara i upućuje na to kako Mu se treba moliti. Sveti Duh isto tako deluje. Svaki put kad nismo znali da se molimo i kad smo u molitvi mislili samo na sebe i na naše lično zadovoljstvo, Sveti Duh nas podseća sa dobrotom ali i odlučno da loše upotrebljavamo molitvu. Ukazuje nam naše greške i pokazuje kako bi trebalo da postupimo. Desi se da odmah ne razumemo ono što Sveti Duh očekuje od nas. Tada se javlja neka nelagodnost, ne možemo da se slobodno molimo i posle toga primećujemo da nam molitva nije uslišena.

Posle ovog prvog iskustva, svako iskreno srce povlači se u sebe, dajući tako prilike Svetom Duhu da govori još jasnije. Takva duša sada shvata da se reči jakova: "Molite i ne primajte, jer zlo molite, da u slastima svojim trošite", vrlo jasno mogu primeniti na njegovu molitvu.

Verni su uznemireni i zabezeknuti kad otkriju da molitvenižar koji imaju prema izvesnim duhovnim delatnostima potiče od ličnog interesa tj. tajžar proizlazi iz toga što oni lično učestvuju u takvom jednom poslu.

Pretpostavimo da molitveni sastanak treba da se održi u kući takvog jednog vernika. On će se neprestano moliti da Bog blagoslovi taj čas. Ali, ako bi se isti takav sastanak morao održati u susednoj kući, tda njegov interes ne bi bio isti, čak bi i zaboravio da se za to pomoli.

Ako treba da propoveda, svedoči, peva, onda se u molitvi dugo priprema za to. Ako se, međutim, izabere neka druga osoba da posluži, onda njegova molitva neće biti tako usrdna.

Ako crkva kojoj pripada objavljuje naročiti sastanak evangelizacije ili sastanak misionara, on će sigurno moliti za ovu stvar. Ali ako se isti takvi sastanci održavaju u bilo kojoj drugoj zajednici, njegov se interes znatno smanjuje.

Ako se radi o nekoj važnoj odluci, moliće Gospoda da ga vodi i da ne dozvoli da se udalji od Njegove volje. Možda će otkriti da glavni predmet njegove molitve nije u tolikoj meri činiti Njegovu volju koliko to da uskrati tu Božju volju sa svojim planovima. Svaki koji je samog sebe iznenadio uvidevši da moli na ovakav način, sasvim će se složiti s rečju apostola Jakova, koju smo čas pre citirali. Shvatiće više nego ikada u kolikoj je meri njegovo lice uprljano sebičnošću i to sebičnošću koja je prodrla čak i u njegov molitveniživot i uzviknuće iz dna srca: "Gospode, nauči me moliti".

Od toga časa imaće pouzdanje u samog sebe i u svoj način molitve; u svim svojim slabostima privinuće se Svetom Duhu, Duhu molitve. Želeće tada samo jedno, a to je da nikada više ne oskvrne svetu službu molitve zastupanja. Vrata će biti otvorena Svetom Duhu i On će ga malo po malo naučiti pravom značenju molitve.

Smisao molitve

"Sve što zamolite oca u ime moje, ja ću vam učiniti, da se proslavi Otac u Sinu". (Jovan 14,13)

Uoči prvog svetskog rata pošao sam u Nemačku na studije. Moj se boravak tamo odužio i osetio sam potrebu za odmorom. Uputio sam se u Švajcarsku, jer sam hteo da sretnem časnog starca Samuela Celera iz Menedorfa. On je upravljao jednim "duhovnim sanatorijumom", smeštenim na

obalama ciriškog jezera. Taj sanatorijum je služio svima koji su osetili potrebu za odmorom duše i tela. Celer je bio naročito nadaren čovek. Prirodni duhovni darovi sačinjavali su ovu bogatu ličnost. Kao izvršni administrator malo po malo je uspeo da sagradi instituciju u kojoj je primao i negovao osobe kojima je bilo narušeno duševno i telesno zdravlje, one koji su u bilo čemu preterali, bili nervozni ili utučeni.

Imao je dar govora, koji je ostavljao poseban utisak. Čuo sam mnoge govornike čija je rečitost bila iznad njegove, ali nikada nisam sreo propovednika kao Celera. On je posedovao tajnu da svoje slušaocce dovede u samu prisutnost Boga i to je postizao propovedajući jedino Reč Božju. To bi trebalo da bude svrha svake propovedi. Ovi pastirski darovi nisu ništa ometali njegove ostale talente. Do dna je poznavao ljudsku prirodu; pored toga imao je isto tako razumevanje za patnje drugih i prisnu i srdačnu simpatiju za sve tegobe.

Molitvom vere još je dobio dar isceljivanja. Koliko se bolesnika okoristilo njegovom pomoći i vratilo se svojim kućama zdravi dušom i telom.

Međutim, sve ovo nije ostavljalo takav utisak kao sam Celer u molitvi. Mislim da ne preterujem ako kažem da nikad nisam čuo nikoga da se tako moli. Poznavao sam Božje sluge koji su to činili s više osećaja izjara. Međutim, Celer se molio s mirnim pouzdanjem. Tako je dobro poznavao Boga. Nije mogao a da ne bude ispunjen poverenjem.

Obratno od onoga što se obično dešava, Celer je očekivao mnogo od Boga, a vrlo malo od svojih molitava. Jednostavno Mu je iznosio svoje i potrebe svoje braće, siguran da će se On dalje pobrinuti. Njegove molitve uvek pune poštovanja, ipak su međutim imale oblik slobodnog razgovora, kao da je Bog bio u prvoj klupi, a Celer stojeći pred Njim.

Sadržaji jutarnjih molitava zastupanja bili su mnogobrojni. Celer se najpre molio za naš duhovni život, zatim za sve one koji su bili pod njegovim krovom, za starce, nemoćne, bolesne i one koji su mu se odasvud pismeno obraćali i tražili da se za njih moli. U ono nekoliko dana što sam proveo u Menedorfu, on je dobio pisma iz svih evropskih zemalja, osim Norveške i Švedske. Tako se on dnevno molio za mnoge ljude i za mnoge predmete. Dok sam ga slušao, govorio sam sam sebi: u suštini se njegove molitve svode na jednu molbu, a to je da se proslavlja Božje Ime. Često je molio i za čuda; nije se bojao da traži neposredno ozdravljenje samo ako je ozdravljenje bilo na slavu Boga, ali nikada nije ni pokušao da nalaže Gospodu šta da radi, niti da ga prisiljava na nešto, podsećajući Ga na Njegova obećanja. Dar koji je dobio nije bilo sredstvo za iskušenje. Često se molio: "Ne usliši, Gospode, ako ovo ozdravljenje nije Tebi na slavu; ali onda daj bolesnome snagu da Tebe proslavlja i u bolesti." Na ovakav način nije molio samo za druge. On koji je bio oruđe kojim se Bog služio da vrati zdravlje tolikima, sam je teško bolovao na unutrašnjim organima, a ta bolest je mogla svakog časa da prouzrokuje smrt proupraćenu jakim bolovima. On je, dakle, znao da je i sam pozvan na to da u bolesti proslavlja Boga.

I baš pored ovog Božjeg čoveka po prvi put sam shvatio smisao i svrhu molitve. Tada mi se otvorilo ono što je u molitvi prvo: slaviti Boga i Njegovo ime. Otvorile su mi se oči; odjednom sam shvatio kako često se pogrešno služimo molitvom. Uočio sam sve teškoće koje se javljaju s tim pogrešnim načinom i uočio sam preteranu važnost koju mi pridajemo našim sopstvenim naporima.

Temeljni zakon molitvenog života, jer i taj život ima svoje zakone kao i sve štoživi, jeste sledeći: služiti se molitvom jedino zbog proslavljanja Boga. Gospod nas treba zato da u svetu kroz nas primeni svoju moć spasenja. Naše će molitve tome doprineti; one će Mu na neki način prodrčiti put do naših domova, do mnoštva vernih i mnoštva nevernih u celom svetu.

Svrha molitve nije da Bogu otrgnemo izvesne lične koristi, niti da izbegnemo razne teškoće i muke, nego da slavimo Njegovo Ime. Ako molimo u tom smislu, naša slaba vera će videti kako se

ispunjavaju najčudesnija i iznenađujuća obećanja, koja su data u molitvi. Ono što ćemo tada da dobijemo nadvisiće svaku našu pomisao.

Napisano je da "imamo pouzdanje u Njega, da ako nešto molimo po Njegovoj bolji, poslušna nas, i kad znamo da nas sluša, šta god da molimo, znamo da će nam dati ono što ištemo od Njega." (1. Jovanova poslanica 5,14-15). Apostol ne kaže bez razloga da ako nešto ištemo po Njegovoj volji da ćemo dobiti u tom istom času: njegovo sopstveno iskustvo i iskustvo njegovih čitalaca mu je to više puta potvrdilo. Uslišenje molitve već je na putu; to ne znači da će se desiti odmah, neposredno, ali onaj koji poznaje Boga može mu, s punim mirom, preporučiti izbor časa i prepustiti se s radosnim uverenjem da će pre ili kasnije stići odgovor.

Posle svega ovog što smo izneli, moguće je da se neki od čitalaca, koji se iskreno mole, osećaju obeshrabreni. Počinjete da shvatate da ste se do sada pogrešno odnosili prema ovoj svetoj prednosti koju ima molitva. Obično govorite Bogu o svemu što se odnosi na vas, svakog dana Mu iznosite svoje potrebe, velike i male, molili ste Ga čak i za beznačajne stvari. A sada se eto bojite da je sve to pogrešno i kažete sami sebi da je već krajnje vreme da se naučite moliti. Uzdišete misleći na ono što ćete morati podneti sve dok se ne naučite moliti.

Ne, prijatelju, nastavi s molitvom kao i do sada. Neka tvoji razgovori s Bogom budu spontaniji. Traži od Njega milost da Mu govoriš zanemarujući sve više ono što se odnosi na tvoju sopstvenu egzistenciju. To je ono što On želi i očekuje od tebe. Sećaš se da piše: "Ne brinite se ni za šta, nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu vaša iskanja." (Filipljanima 4,6).

On dobro zna da se naš dan sastoji od raznovrsnih sitnih stvari koje sačinjavaju život, a koje su i glavni uzrok naše uznemirenosti. zbog toga nas On i poziva da ih sve jednostavno donesemo Njemu. Nije li uvek spreman da nam pomogne?

Setite se da sve ono što se tiče nas samih, u Njegovim očima nije beznačajno. Jeste li izgubili ključeve koje bezuslovno morate da nađete, tražite ih uzalud, a vam se žuri, recite to Gospodu. Igra li se vaš dečacić na ulici, a vi potreban vam je da nešto brzo obavi; sami nemate vremena ni da ga tražite, ni da obavite taj posao. kažite sve to vašem Ocu, koji je na nebu.

Međutim, ne zaboravite ono što smo rekli gore: da svaka molitva treba da proslavlja Boga. zbog toga, bilo da molite za velike ili male stvari, ne zaboravite nikada da kažete: "Iznad svega, neka se slavi Božje Ime. ako tako ne bi bilo, ostavi me u nevolji u kojoj sam i dam mi milost da Te slavim u svakoj teškoj situaciji."

Moglo bi se pomisliti da se s ovakvim ograničenjem ne može moliti predano. No, to bi značilo pogrešno shvatiti pravu ulogu molitve. Moliti znači pustiti Isusa da uđe u sva područja našeg života, dati Njemu punu slobodu i pustiti da Njegova snaga deluje ne samo kako On hoće, nego i kada On hoće.

Prema tome prepustićemo Gospodu brigu o tome da li bi brzi ili neposredni odgovor na našu molitvu proslavio Njegovo Ime, ili pak jedan kasniji. Tek ovako shvaćena molitva, kojoj je glavna snaga proslaviti Boga, takva molitva može postati užurbana. Da čujete jedan primer.

Prisni prijatelj Martina Lutera -F. Mikonije - teško je oboleo 1540. godine. Njegova okolina, a i on sam očekivali su skori kraj. Jedne večeri drhćućom rukom napisao je nekoliko reči oproštaja svojem prijatelju Luteru, koga je iskreno voleo. Luter mu je odmah odgovorio ovim rečima: "U Ime boga zapovedam ti da živiš. Potreban si mi u daljem radu reforme koju sam započeo usred crkve. Gospod neće dozvoliti da ti za mogućivota umreš; naprotiv, ti ćeš mene preživeti. Molim se u tom smislu. To je moja volja i moja volja će se ispuniti, jer tražim jedino da proslavim ime Božje."

Mikonije je već izgubio govor, kad je ovo pismo stiglo. malo iza toga on se oporavio, i zaista je za dva meseca nadživeo Lutera.

Odvažnost u molitvi je, dakle, dozvoljena, ako se može gledati u lice Božje i reći Mu: "Ti znaš da ne tražim svoju ličnu dobrobit, niti pokušavam da izbegnem bilo kakvom iskušenju, niti se suprotstavljam Tvojim volji; ono što želim, iznad svega je to da se slavi Tvoje Ime." Ovako shvaćena molitva smiruje nam duh, čak ako i nismo u pravu u onome za šta se molimo.

A sada nekoliko reči o neuslišenim molitvama. To je pitanje koje naročito uznemiruje našu decu. Učili smo ih da se mole u Ime Isusa. Ponavljali smo im da je Gospod dobar, milosrdan i da je, dok je još bio na zemlji, blagosiljao sve koji su k Njemu dolazili. Stekavši tako poverenje, naša Mu deca iznose sve svoje velike i male brige i naravno da očekuju da budu uslišeni. Ali onda uživotu deteta dolazi do krize. Molio je, a nije dobio šta je tražio. Zašto? Roditelji sad treba da im priteknu u pomoć dajući im objašnjenje u što stvarnijem obliku. Može im se reći npr. kako novine ponekad izveštavaju o nesrećama u kojima su deca, koja su se igrala opsanim predmetima, poginula ili za čitav život osakaćena.

Kako je do toga došlo?

Deca su molila svoje roditelje da im daju takve predmete i, na njihovu nesreću, dobila su ih. Da su roditelji bili dovoljno razumni i da im nisu dali, nesreća se ne bi desila. Na taj način dete uči da ne sumnja u Božju dobrotu, čak i kada nam ne da ono što tražimo. Međutim, ovu lekciju, kojoj učimo našu decu, nije li potrebno da je samo uvek ponovno učimo? Imamo toliko pouzdanja u naše sudove da mislimo da znamo bolje od bilo koga šta je za nas dobro. Misli li Bog drugačije nego mi, odmah Ga optužujemo da je ravnodušan prema nama.

Ni veliki apostol Pavle nije bio uvek sličan. on nam kaže da je tri puta molio Gospoda da ga oslobodižalca od koga je patio. To je bilo naročito opterećenje u njegovom misionarskom radu i smatrao je opravdanim da moli da se toga oslobodi. Upućujući Boću ovu molbu, on je više mislio na napredak dela, nego na svoju ličnu udobnost. Ali ta molba mu nije bila uslišena. Bog je znao da će ga njegov sluga u iskušenju bolje proslavljati, nego oslobođen od iskušenja. Ovažalost koja je apostola dovodila u poniznost, tako ga je pročišćavala, da je postao samo prenosno sredstvo božanske snage. Tako je apostol pavle naučio onu veliku tajnu o kojoj smo govorili sasvim na početku ovog proučavanja: "Kad sam slab, onda sam jak."

Isus je Svom Ocu uputio molitvu koja nije bila uslišena. Tri puta Mu je iznosio istu molbu: "Oče, ako je moguće da me mimoide ova čaša." Krajnjim naporom pokušavao je neprijatelj u Getsimanskom vrtu da zamrači ono što je Božjem Sinu uvek bilo sasvim jasno, a to je da mora da trpi i umre da spasi ljude. Pored moralne tame koja je obavila Gospoda, Njegov duh, uvek ispravan i poslušan, nije poznavao nikakve klonulosti. On je jednostavno iznosio pred Svog Oca klonulost i teskobu svoje duše, a ono što je bilaželjia celog Njegovogživota, to se izrazilo jošj jednom u ovoj poslednjoj molitvi: "Ne moja volja da bude, nego Tvoja."

Sledeći dakle u tome primer koji nam je ostavio Gospod, ne bojimo se upućivati Bogu sasvim detaljne molitve, čak ako i nismo sigurni da je nešto ispravno. ne ustručavajmo se da mu iznesemo sve ono što nam je na srcu, ali pazimo da uvek dodamo, kao i Isus one reči: "Ne moja volja, nego Tvoja da bude."

Različiti oblici molitve

"Izlivajte svoje srce pred Njim." (Psalam 62,8)

S obzirom da je molitva funkcija života duše, ona je gotovo isto tako raznolika i istančana kao i život uopšte. Molitva se na vrlo različite načine izražava: može biti smirena i misaona, goruća i čak borbena. Molitva je stnje duha, stav srca, što se ponekad izražava jednim jednostavnim uzdahom ili neizraženom misli ili pak izgovorenim rečima.

Molitva suočava dve ličnosti, jednu božansku, drugu ljudsku i time ostvaruje nešto vrlo lično, intimno. Svi znamo da se razgovor između dve ili više osoba ne uspostavlja prema nekim strogo postavljenim pravilima. Razgovor je slobodan, nestegnut, vođen prilikama toga časa. Ali baš to mu daje svežinu i živahnost izražaja što je vrlo cenjeno. Što je predmet razgovora ličniji, tim je i povezanost realnija, a izmena misli dragocenija. Život govori životu.

Tako je i s molitvom. Ona se mora slobodno izraziti, nezadrživo, ona treba da bude životna veza koja sjedinjuje stvorenje sa svojim Stvoriteljem i kroz koju se život spaja sa životom.

Ovaj način ophođenja s Bogom, dakle, poprma različite oblike; razmatranja i mirnog razmišljanja s pogledom usmerenim u Božji pogled; ili to može biti samo jedan uzdah koji izvire iz dubine našeg bića ili pak iznenađujući uzvik, poklik radosti, zahvalnosti ili ljubavi i poštovanja. Može biti samo jedna reč: "Bože, Isuse." Ali i razgovor od nekoliko minuta, kad nije upućen teskobni zov duše, koja se nalazi u smrtnoj borbi. Ove različite oblike molitve svrstaćemo pod sledećim nazivima:

1. MOLBA

Tim podrazumevamo molbu koju upućujemo Bogu sa svrhom da nešto dobijemo. Najviše se molitava izražava baš u ovom obliku. Reč koja se najčešće upotrebljava u Pismu, kad se odnosi na molitvu, upravo je reč: molba. Ima u tome nečeg vrlo lepog. Naš nebeski Otac hoće da se Njegova deca približavaju Njemu u punoj slobodi i da Ga upoznaju sa svim svojim potrebama. Ovaj stav neusiljenosti i poverenja razveseljuje Njegovo srce isto onako kao što raduje srce roditelja kad im deca slobodno izražavaju svoje želje. Na roditeljima je onda da odluče jesu li ove bezazlene izrečene želje ostvarive ili nisu. ako nisu, to ipak ne obeshrabruje decu da se u punoj slobodi i dalje poveravaju roditeljima. Molim Boga da ništa od onoga, što sam malo pre kazao, ne prekrije ovaj dragoceni vid molitve.

Napisano je: "U svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša." (Filipljanima 4,6). U svemu? Da. Čak i u onome za šta smo naknadno otkrili da nije trebalo da molimo. Drugim rečima: nemojmo dozvoliti da se ukočimo od straha pred tim da nešto pogrešno iznosimo u molitvi, pa da onda zbog toga ne možemo da slobodno govorimo Bogu.

Prijatelju koji se moliš i koji nisi uvek na ispravan način molio, nastavi dalje da upoznaješ Boga sa svim tvojim potrebama. Izmjena misli među prijateljima uvek je od koristi i pomaže da se nađe rešenje za različite probleme. Prepusti Gospodu da odluči da li ti može dati ono za šta si Ga molio. A ako ne može, daće ti da to shvatiš istom onom srdačnošću kojom je uverio sinove Zavedejeve (Matej 29,20,23) i apostola Pavla (2. Korinćanima 12,7-10), kad je odbio njihove molbe. na taj način ćeš uvideti tri važne stvari: Božju brigu za tebe koja unapred vidi: tvoj nedostatak poslušnosti i tvoju sebičnost koja čak i u molitvi dolazi do izražaja, raspolaganje bezgraničnom slobodom da Bogu iznosiš sve želje tvoga srca.

2. ZAHVALJIVANJE

Ovo sasvim prirodno sledi molbi. Samo se po sebi razume da se zahvali pošto se nešto primilo. Pismo nas često opominje da zahvaljujemo. U Efescima poslanici 5,20 naročito preporučuje: "zahvaljujte neprestano za sve bogu u ime Gospoda Isusa Hrista."

Takvo je dakle zahvaljivanje po Božjoj volji. Zahvalnost je dakle bitni element molitve. To je navika koja se ne stiče jednostavno. Ako je teško naučiti moliti, još je teže biti zahvalan. Pogledajte

decu. Nije potrebno da ih se nauči da mole za nešto, ali koliko muke dok kažu hvala.

Možda pomišljamo da je Bog toliko iznad nas, da ne pridaje važnost izrazima naše zahvalnosti. Ako tako rasuđuješ, znači da nikada nisi uvideo kolika je nežnost u Božjem srcu. Ništa nije suviše maleno i suviše bezvredno a da On na to ne obrati pažnju, bilo da se radi o nekom dobru ili zlu. Nije li Isus rekao da ni čaša hladne vode neće biti zaboravljena ako je data u Njegovo ime?

Priča o desetorici gubavih iz Luke 17,17-19 pokazuje na koji je način Isus bio ganut onim jednim koji se vratio da mu zahvali. Pripazite na ton Njegovog pitanja: "Ne isceliše li se desetorica? Kako se među njima koji ne nađe da proslavi Boga, nego ovaj stranac?"

Zahvaliti znači, dakle, proslaviti Boga. Isus nam to sam kaže. Ovo u isti mah tumači blagoslov koji proističe iz zahvalnosti. I najmanji napor koji činimo da bi zahvalili Bogu, odmah je nagrađen radošću koja ispunjava naše srce. To je zbog toga tako, jer smo stvoreni da proslavljamo Boga sada i u večnosti. Zahvaljivanje nas dovodi u sklad s planovima koje Bog ima za nas i ono postaje sastavni deo nas samih. Zbog toga je ono tako blagosloveno.

No to nije sve. Zahvaljivanje igra vrlo važnu ulogu u našem molitvenom životu. Činjenica da smo uslišeni i da smo zahvalili, hrabri nas na daljnju molitvu. Ispravno je dakle da počinjemo naše molitve sa zahvaljivanjem. Ovo je tim podesnije, jer dobijamo "Izobilnije od svega što ištemo" (Efescima 3,20). Nismo uvek ni svesni svih naših dnevnih potreba. Ponekad nas nešto odbije od toga da ih iznesemo pred Boga. No, međutim, Bog se ipak za sve to brine. Kakvom zahvalnošću bi trebalo da bude ispunjeno naše srce?

Prijatelju, ako si nazahvalan, kao što sam i ja često, dozvoli mi da ti dam savet. Počni da zahvaljuješ Bog na svim prolazni dobročinstvima, na telesnom zdravlju, sposobnostima, snazi kojom obavljaš sve dnevne potrebe; na radosti u poslu i sreći da voliš i da si voljen. Počni s tim pa ćeš videti da će ti biti lako da slaviš Bog zbog duhovnih darova koje On s tolikim izobiljem nad tobom izliva.

Ako ti je neko učinio uslugu ili te izveo iz nevolje, osećaš potrebu da ga sretneš, da mu stisneš ruku i iz dna srca kažeš "Hvala za sve što ste za mene učinili". Čini isto prema Gospodu. Njegov srce nije kamen. Svaki put se ono raduje kad vidi da znaš da ceniš Njegova dobročinstva. Uhvati Njegovu ispruženu ruku govoreći mu: "Zahvaljujem Ti, Gospode, što si umro za mene." zahvali Mu i na blagoslovu koji ti dnevno daje. Čini to češće tokom dana, bilo da si na poslu ili na odmoru. Njegovo će se srce radovati, ali i tvoje takođe.

3. SLAVOSPEV

Već se u Starom Zavetu Gospod slavio molitvom. Tadašnji verujući ljudi bili su upravo majstori u tome da pevaju slavospeve Bogu. Pogledajte Psalme. Većina Psalama su himne posvećene slavi i veličini Stvoritelja, Njegovoj dobroti i dobronaklonosti prema ljudskim sinovima. A oni Psalmi kojima glavna tema nije slavljenje Boga, i oni počinju ili završavaju sa hvalospevom.

"Prvednima dolikuje slaviti" (146,2)

"Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda i sve što je u meni sveto ime Njegovo (103,1)

"Hvaliću Gospoda za života svoga" (146,2)

"Blagosiljam Gospoda u svako doba" (34,2)

"Gospodom se hvali dušo moja"

"Veličajte sa mnom Gospoda" (34,3-4)

”Lepo je hvaliti Gopsoda i pevati imenu Tojemu, Višnji” (92,2)

Zahvaljivanje Bogu i slavospev usko su povezani. Praktično, nemoguće ih je rastaviti. Već odavno je pokušano da se učini razlika između ta dva stava i rečeno je sledeće: zahvaljivanje je izraz naše zahvalnosti prema Bogu za ono što je učinio za nas; slavospev je izraz poštovanja koji Mu dugujemo za ono što je On sam po sebi. Oboje se sastoji u davanju slave Bogu. Ako je ta definicija ispravna, onda je slavospev iznad zahvaljivanja i to zbog toga jer dok zahvaljujem, još sam uvek donekle zauzet samim sobom. Međutim, dok proslavljam Gospoda molitvom, moja duša, oslobađajući se same sebe, vidi jedino veličinu, snagu i spasonosnu milost oNoga koga u ljubavi poštuje. Posmatrajući u isti mah veličinu i dobrotu Božju, razumećemo da se slavospev i zahvaljivanje nadopunjuju. Zahvaljivanje se služi rečima slavospeva, a slavospev izvire tamo gde ima razloga da se zahvaljuje Bogu.

Isus je u dva navrata izgovorio slavospev. Prvi se odnosi na Oca ”Hvalim Te, Oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrih i razumnih, a kazao si jednostavnima, da, Oče, jer je tako bila tvoja volja.” (Matej 11,25-26) Drugi je na završetku molitve kojom je učio učenike da se mole: ”Jer je Tvoje carstvo, sila i slava u vijek vijeka, amin.” (Matej 6,13)

Himne hrišćanstva slave najveću od Božjih milosti a to je dar Njegovog ljubljenog Sina, koji je u telu došao da trpi i umre za naše grehe: ”Hvala Bogu na Njegovom neiskazanom daru” (2. Korinćanima 9,15) Jovanovo Otkrivenje nam pokazuje da će se na nebesima iz večnosti u večnost oriti slavospevi. A sadržaj ove pesme večnosti biće: ”Onome što sedi na prestolu i Jagnjetu blagoslov i čast i slava i moć u vijek vijeka”. (Otkrivenje 5,13)

Slavospev će biti savršen na nebu. Tada će konačno Bog dobiti slavu koja Mu pripada. Odasvuda će se dizati izrazi trijumfa na koje će se sva nebeska bića odazvati kao jeka. Kao harmonične, sasvim usklađene harfe, tako će se i naši raznoliki glasovi stopiti u jednu jedinu čudesnu simfoniju koja će obradovati Božje srce.

Apostol poziva iskupljene da pojedinačno i zajednički slave Gospoda: ”Govorite među sobom u psalmima i himnama i duhovnim pesmama, pevajući i slaveći svim srcem svojim Gospoda.” (Efescima 5,19., Kološanima 3,16)

Čini mi se da mi to vrlo retko činimo. Tako bogata ostavština nekadašnjih vernika dovodi do pretpostavke da su oni lakše slavili Boga. Upotrebljavamo dakle njihove divne pesme kad se sastajemo da odamo Bogu slavu i čast. Te pesme će nas izdignuti daleko iznad doline suza i uzdahati i odvesti do vrhunca večnosti. A gledajući s te visine ugledaćemo svo zemaljsko zbivanje, dobro i zlo, u njegovoj pravoj perspektivi, pa kad poprimimo način izražavanja kojim su nekadašnji vernici slavili večnoga Boga, onda će iz naše sopstvene duše poteći novi slavospevi.

4. RAZGOVOR

S obzirom da je molitva izvanredno sredstvo saobraćanja duše s Bogom, prirodno je da ona često poprima oblik razgovora. Moliti, kažimo to uvek, znači pustiti Isusa da uđe u naš život. On ne kuca samo u posvećenim časovima skrovite molitve kad klečimo i sklapamo ruke da Bogu iznesemo važne molbe ili kad s braćom izričemo zajedničke molitve. Ne, On kuca u svako doba dana u časovima rada i dnevne užurbanosti. A nije li tako da nam je baš u tim časovima najpotrebniji?

On uvek pokušava da nam se približi i večera s nama. On zna dobro da nam je Njegova blagotvorna prisutnost najpotrebnija u vrtlogu svakodnevnih poteškoća. Zbog toga slušaj uvek kad kuca. Osluškuj glas Duha koji ti savetuje da sve očekuješ od Onoga koji te sledi dan i noć.

Došavši do ove tačke našeg proučavanja, morali bismo već da budemo uvereni u to da moliti znači više nego tražiti. Onaj koji nam je dao takvu mogućnost, nikada nije umoran da sluša naše molbe,

ali On bi takođe hteo da naša molitva poprimi oblik razgovora.

Ovu sam istinu bolje razumeo kad su u moj dom došla deca. Ona mi ispovedaju sve svoje greške s apsolutnim uverenjem da njihov otac može ispuniti sve njihove budalaštine. A ako njihovi drugovi ima nešto, što oni nemaju, onda to traže od mene s istim takvim poverenjem.

Ovo poverenje mi je vrlo dragoceno, iako ne mogu da ispravim sve njihove neispravnosti a još manje da udovoljim njihovim željama. Radost mi je kad dođu k meni, gurajući se užurbano ko će prvi da podeli sa mnom neko novo otkriće. Nošeni mladalačkim oduševljenjem, govore bez predaha, jer toliko žele da me upoznaju s onim što ih zanima.

Isto se tako Bog raduje kada delimo s Njim sva naša dnevna iskustva i sve ono što sačinjava naš život. A nije li tako i među onima koji se vole? Oni dele sve dobro i zlo, nevolje i radosti. A baš to ulepšava i obogaćuje život.

pričajte bogu i pojedinosti vašeg dana. Detalji Ga zanimaju isto tako kao i važne stvari. Jeste li srećni? Kažite Mu to. Jeste ližalosi, neodlučni, obeshrabreni? On je uvek spreman da vas sluša.

Po Božjoj zamisli hrišćanski život se ne može živeti bez upliva duhovne snage, koja će nam pomoći da se oslobodimo nas samih, da sežrtvujemo u službi za druge, da podnosimo nepravdu, da prepuštamo drugima zadnju reč. Bog hoće da nosi naš teret s nama, a to čini olakšavajući nam materijalne i duhovne dužnosti. On nam se potpuno daje.

Ništa nije tako dragoceno kao ta duboka i stalna zajednica s Njim. Duša je ispunjena mirom, radosti, zadovoljstvom i do tada nepoznatim osećajem sigurnosti. nevolja i briga gube svoj žalac kad sve delimo s Gospodom.

Oni koji su otkrili tajnu ovog svakodnevnog obnavljanja, samo oni poznaju radosti i pobede hrišćanskog života. Duhovna slabost od koje pati toliko hrišćana, sigurno je prouzrokovana činjenicom da je ova strana njihovog molitvenog života bila zanemarena. Molitva je disanje duše. Dišući održavamo svoj fizički život. Jedemo i pijemo tri do četiri puta dnevno, ali dišemo celog dana i cele noći. I kao što je nemoguće disati jedanput ujutro za celi dan, isto je tako nemoguće moliti jedanput za celi dan. Molite bez prestanka, rekao je apostol.

Neka bi se naša duša neprestano uzdizala bogu, bilo osećajem ili izrečenom rečju, već prema postojećim prilikama.

5. NEIZREČENA MOLITVA

Videli smo da je molitva pre svega stav srca pred Bogom. Ovo se izražava ponekad rečju, a ponekad i bez reči, kao što to često biva među onima koji se vole. Ukoliko se radi o čestitim i savesnim osobama, rečima im izražavamo ono što u sebi osećamo. Ovo čovekovo svojstvo da saobraća sa svojim bližnjim, zapravo je izvor bogatstva, a čoveka stavlja iznad ostalih bića. Međutim ne zaboravimo da se u krajnjoj liniji naš složeni život ne može uvek izraziti rečima. Ako je nešto neizraženo i neizrečeno, ipak može biti zajedničko iskustvo dvoje ljudi koji su navikli da sve kažu.

Kad duša stoji u vezi s Bogom, ona to izražava najpre rečima. To smo već spomenuli. Ima, međutim, časova kad su reči nemoćne, da izraze ono što osećamo; to je možda ono što apostol naziva u Rimljanima poslanici 8,26 "neiskazani uzdisanjem".

Jednog dana kad sam radio u svojoj radnoj sobi, moj sinčić proturi glavu kroz otškrinuta vrata. On je dobro znao da me za vreme rada ne sme smetati, pase to očitivalo na njegovoj, po malo uznemirenoj savesti. On podigne svoj bezazleni dečjački pogled prema meni i reče: "Tata, obećavam

ti da ću biti sasvim miran, dozvoli mi samo da sedim pored tebe". Koji bi otac mogao odbiti ovakvu molbu?

Ovo malo iskustvo dovelo me je do razmišljanja; nije li to ono isto što često osećamo kada kucamo na vrata svog nebeskog Oca? Bilo koje doba, mi Ga ipak ne smetamo. Počinjemo s time da Ga upoznamo s onim što nas zaokuplja, a onda dolazi čas kad nemamo više šta da kažemo. Kad bismo nastavili s molitvom samo bismo ponavljali. kako je divno kazati tada Bogu: "Dozvoli mi da ostanem pored Tebe, čak ako i ćutim. Gospode, tako je dobro uživati Tvoju prisutnost."

Dešava se da s nekim osobama, koje vrlo dobro poznajemo, dugo ćutimo; ti prijatelji se ne vređaju, ali s ljudima koji nam nisu bliski, moramo tražiti predmet interesantnih ili dubokih razgovora, već prema tome s kim smo. S onima s kojima smo bliski možemo govoriti i o beznačajnim stvarima ili ćuteti ako hoćemo. Kad boravimo u prisutnosti Boga, nismo prisiljeni da govorimo. Dolazimo k Njemu umorne duše da jednostavno u razmišljanju o Njegovoj ličnosti potražimo tako potreban odmor našem telu i duhu. Naši uzdasi dolaze do Njega i pokazuju Mu bolje nego reči, koliko zavisimo od Njega.

Naš mali dečak igrao se celog dana. Uveče, sav umoran, neprimetno se približio svojoj majci i lagano se smestio na njeno krilo, mesto koje je naročito voleo. ne rekavši ni reč, nasloni svoju umornu glavu i dok je uživao njeno milovanje, san mu je blago zaklopio oči.

Mi smo takođe često umorni, umorni od nasa samih, od drugih, od sveta, života i svega. kako je dobro ako se zna mesto gde se može odmoriti umorna glava, govoreći nebeskom Ocu: "Gospode, Ti vidiš da sam na kraju svoje snage i hrabrosti. Ništa nemam da Ti kažem; dozvoli mi samo da ostanem jedan čas u Tvojim prisutnosti. Sve će onda bolje ići kad se odmorim u Tvom naručju."

Ovu ćemo molitvu izreći, ako ne ranije, a onda bar u času poslednje borbe, koja će nam uzeti svu našu energiju. Moguće je da će se od nas tražiti da se predamo u ovoj poslednjoj borbi pre nego dođe kraj. Prisustvovao sam zadnjim časovima mnoge dece Božje i video sam njihovu fizičku i moralnu patnju. No to nije bilo njihovo najveće iskušenje. Gledajući me teskobnim pogledom, govorili su mi: "Što će biti od mene kad ne budem mogao ni misliti, ni moliti?"

Ah, kad bi oni koji čekaju da postanu teško bolesni, pa onda da se obrate, zaista mogli to ostvariti. Prijatelju, kad budeš na pragu večnosti, patnje će tako nemilosrdno zaokupiti tvoje fizičke i duševne snage, da nećeš više biti sposoban da razmišljaš. Seti se šta ti govorim: sada se pokaj, danas je dan spasenja.

Kako je dobro kad se onima koji su spremni za odlazak, može reći: "Izgnajte sav strah; vi sami ste molitva, sve vaše patnje su u isti mah krikovi koji stižu do Boga. On čuje bolno jadikovanje i čuje uzdahe koji se ne daju izraziti. A ako bol na čas popusti, zahvalite Bogu da ste već pomireni s Njim i da već počivate u Njegovom večnom naručju."

Nekoliko problema u vezi s molitvom

"Zaista vam kažem, ako imate vere koliko zrno gorušičino, reći ćete ovoj gori: pređi odavde tamo i preći će; i ništa vam neće biti nemoguće." (Matej 17,20)

Život je pun problema. Nije čudo da i molitva ima svoje probleme. Napomenuću ukratko neke od njih:

1. Kako može molitva, sama po sebi tako slaba, da ostvari tako velike stvari?

Ovo pitanje površnim ljudima ne predstavlja nikakvu poteškoću. Oni kažu: piše da, ako imamo

dovoljno vere, možemo premeštati planine. Za njih se dakle sve svodi na pitanje vere. Naše molitve će imati učinka ako je naša vera velika. Ako to nije slučaj, naše molitve neće biti uspešne.

Međutim, ovo olako rešavanje tog pitanja, ne zadovoljava one koji imaju potpunije iskustvo s molitvenim životom. Za njih ovo rešenje nije konačno. Istina, oni znaju da su ljudi vere dobijali velika uslišenja. Zaista ima časova kada Duh molitve šapuće našem srcu: "Traži i dobićeš", i onda s punim uverenjem iznosimo Bogu našu molbu, sigurni da ćemo dobiti odgovor. krivo bi bilo uopštavati. Neki su bili naročito uslišeni onda kada uopšte nisu bili sigurni da će dobiti ono što traže. Čini se kao da se Bogu svidelo da sakrije nedostatak njihove vere.

Ovakve stvari se ne objavljuju u novinama, ali one se ipak događaju u prisnom krugu poniznih prijatelja gospoda. Neka bude slavljeno Njegovo ime!

A oni koji su došli do takvog iskustva, čude se i pitaju kako to da su njihove slabe molitve donele takve rezultate. Rešenje problema leži u samoj prirodi molitve. Budući da moliti znači pustiti Isusa da uđe u srce, to onda i uslišenje završi u prvom redu od toga, a ne od vere onoga koji moli, njegove revnosti ili bilo čega drugog. A ovo je, kako smo već videli, stvar volje. Jesam li zaista odlučio da pustim Isusa da se bavi mojim potrebama? Ne zaboravimo da je molitva tajnoviti instrument koji, u krajnjoj liniji, dovodi do najboljeg uspeha, ako ga upotrebljavaju oni, koji su oličenje slabosti. DA prikazem ovo slikom iz svakidašnjice, upoređiću molitvu s električnom strujom. Struja mi stoji na raspolaganju, ali je potrebno da okrenem prekidač. mali pokret i cela je kuća osvetljena kao kakvom čarolijom. A znamo da ne treba mnogo snage da se ukopča prekidač.

Kad je čovek pao u greh, ne samo da je njegova duša bila odvojena od Boga, nego je bila prekinuta i svaka veza s nebom. Trebalo je da Isus trpi i umre, pa da kroz to ponovno dobijemo vezu sa snagama duhovnog sveta. Molitva je ono čudesno rešenje, koje našu dušu i telo stavlja u vezu s Božjim velikim spasenjem, a kraj nas i druge, bar ako je naša duhovna gorljivost i uverenje na visini ove svete dužnosti.

2. Zašto moramo da se molimo?

I ovaj problem se većini čini jednostavnim. "Molimo", kažu oni, "da dobijemo nešto od Bog". Da li je zbilja to tako jednostavno? Nekoliko časaka razmišljanja uvereće nas da je ovakav način shvatanja molitve više paganski nego hrišćanski. U nama ima još toliko paganskog da po prirodi molitvu smatramo kao sredstvo kojim umirujemo božanstvo da bi dobili od njega ono što želimo. Međutim, sve ono što znamo o Bogu osuđuje ovakav način razmatranja. Bog je u svojoj suštini dobar. On je dobar još od večnosti, dakle mnogo ranije nego što je čoveku palo na um da Mu se moli. Pismo nas uči da je On dobar i da nas voli bilo da usliši ili ne usliši molitvu.

Neki misle da je cilj molitve "iznositi svoje potrebe Bogu". Ovo mišljenje ne tumači potpuno pitanje hrišćanske molitve. Onim što je Bog o sebi objavio, vernik zna da nije potrebno da upoznaje sa svojim potrebama Onoga koji ih sve mnogo bolje poznaje nego on sam. Često činimo velike zablude moleći Ga za nešto što bi, kad bismo dobili, bilo vrlo štetno. Tek vremenom počinjemo da razumemo da je Bog mudro postupio odbivši nas, iako smo uporno molili. Međutim, sve ovo ne objašnjava pitanje: "Zašto moramo da se molimo?" S jedne strane Bog nam daje svoju naklonost, a s druge strane pak vidimo da ga nije potrebno upoznavati sa našim potrebama. Prema tome se još jednom postavlja pitanje: zašto da se molimo?

Ovo pitanje nije sasvim teoretskog karaktera. Ono čak u praksi ima veliku važnost. A svodi se na sledeće: s obzirom da je Bog dobar i spreman da nas potpomogne u našim potrebama i da nije potrebno da Mu ih iznosimo, zašto On to onda ne čini bez naše molitve. Naš odgovor ćemo temeljiti na Isusovim rečima iz Mateja 5,45: "Vaš otac... zapoveda suncu te obasjava zle i dobre i daje kišu pravednima i nepravednima". Ove reči nam daju uvid u savršenu Božju ljubav, na osnovu koje se

Njegova dobročinstva odnose na sve ljude ukoliko oni to hoće da prime.

”Pravednima i nepravednima”. nepravedni ništa ne traže, a ipak dobijaju; pravedni traže, ali kad bi dobijali samo ono što traže, ne bi to bilo ne znam šta. Tako dakle i jednim i drugima je zajedničko to da dobijaju mnogo od Boga, a da nisu tražili. Glavna osobina ljubavi je darežljivost: ona daje što god joj je u moći, daje ne škodeći voljenom biću, daje sve što biće može da primi. Neki darovi se lako primaju u celom svetu kao npr. prolazna dobra. Ali ima i drugih darova koja čovek odbija kao npr. spasenje. Bog ne može čoveka spasiti bez njegovog pristanka. Trebali i sada da ponovimo da je funkcija molitve kazati ”da” u času kad Bog kuca; tada On nailazi na srce koje je dalo svoj pristanak, nailazi na volju spremnu da primi dar koji On donosi. Ovo nam omogućava da bolje razumemo sve ono što zahteva molitveni život: borbe, napore, rad i post. Sve ovo vodi do istog cilja a taj je: odstraniti svaku rasonodu koja bi nas sprečavala da čujemo Isusov glas. zatim dobiti naš pristanak i pripremiti naše srce da primi sve što Isus hoće da da jer Bog čeka samo na naš pristanak da izlije na nas obilje svoje milosti.

3. Jesu li Bogu potrebne naše molitve?

Od svih problema koji se odnose na molitvu, ovo je sigurno najveći problem. Upravo smo videli da je molitva preko potrebna našoj zajednici s Bogom. Osmotrimo sada ulogu molitve i pitajmo se da li je ona potrebna za ostvarenje Božjih planova u svetu.

I ovaj problem kao i pređašnji nije teoretskog karaktera. praktična strana tog problema sastoji se u tome što se određuje način shvatanja triju bitnijih pojmova: Boga, sveta i molitve u njihovim međusobnim odnosima.

Odgovorićemo u prvom redu ovako, bez čovekove saradnje bogu nije moguće usmeriti svet prema izvršenju njegove sudbine. Zapravo, otkada postoji istorija, Bog je upravljajući svetom pridružio čoveka. Bog uspostavlja svoje kraljevstvo svuda gde nalazi ljude dobre volje. Iz toga sledi logički da je Bog svoje delo učinio zavisnim od naših molitava jer molitva igra tako važnu ulogu u životu onih koji su se posvetili Njegovoj službi. Ono što činimo u Božjem kraljevstvu u srazmeri je s onim što jesmo. Zavisimo od onoga što primamo, a to opet zavisi od molitve. Ovo je istinito ne samo s obzirom na delo Božje u nama, nego i na ono što On hoće da sprovede našim posredstvom.

Iz Nećusamo jedan primer, reč Isusovu u Mateju 9,37-38. ”Žetva je velika, ali je malo radnika. Molite se dakle gospodaru odžetve da izvede radnike nažetvu.” Bog, dakle, šalje, no potrebno je još i da molimo. Gornji stihovi izvorno osvetljavaju taj zajednički rad Boga i čoveka, o kome govorimo.

Neprestanim ulaganjem nadprirodne snage, čovečanstvo će se obnoviti i uvesti u Božje carstvo. Ova snaga obnavljanja skoncentrisana je u Isusu Hristu. Ali Bog je hteo baš da čovek prenosi tu snagu drugim ljudima; za ovaj je posao izabrao one koji su primili spasenje. U Starom zavetu malo je bilo onih koji su bili sposobni da prenose na druge nešto od Božanske milosti. Ali drugačije je posle dana Duhova. Zapamtimo da je svaki vernik dužan da izvršava ovu dužnost svakog dana. Delovanje Svetog Duha u našem ličnom životu omogućiće nam da utičemo na celu našu okolinu. U Božjim rukama molitva vere je najbrže sredstvo da se svet stavi u vezu s nebeskim snagama, pre Hristovog povratka i pre uspostavljanja Njegovog kraljevstva.

Kada će Hristova crkva shvatiti ove odgovornosti? Istina, ona će uvek ostati malo stado, ali kad bi se znala ujediniti u molitvi zastupanja, onda bi delovala na politiku sveta. Rezultat ovog delovanja bilo bi opšte probuđenje ili pojava Antihrista.

4. Da li molitva ima neki određeni upliv na upravljanje zemaljskim stvarima?

Pismo i naše sopstveno iskustvo naučili su nas da molitva neosporno može da utiče na način božjeg upravljanja pojedincima i društvom, narodom i celim svetom.

Neki nisu u to uvereni, pa postavljaju pitanje: "Može li Bog zaista da upravlja sudbinom sveta u sasvim određenom pravcu ako molitva jednog pojedinca može da promeni Božje planove? Neće li to dovesti do potpunog haosa? Jedan bi tražio kišu, drugi sunce, treći oluju, a četvrti potpunu tišinu."

Takvima odgovaramo da je takav način moljenja apsolutno suprotan Božjoj volji.

Prvo, Bog nije nikada obećao da će uslišiti bilo čiju molitvu; On u prvom redu odgovara na molitvu svoje dece ili onih koji hoće to da postanu.

Drugo, On nije obećao da će uslišiti sve molitve svoje dece. On sluša molitve izrečene u ime Isusovo, a koje se poklapaju s Njegovom voljom: "Ako što molimo po volji njegovoj, poslušaj nas" (1. Jovanova poslanica 5,14).

Ove reči znatno ograničavaju učinak molitava na tok događaja. Samo one molitve koje su nadahnute Hristovim Duhom imaju pravo na uvažavanje i to zato, jer takve molitve uvek teže prema Božjim planovima.

Kad smo rekli da Bog ponekada preinačuje svoje planove kao odgovor na molitve Njegove dece, odna smo time zapravo hteli da kažemo da On svetom upravlja takvom elastičnošću da se njegove metode mogu menjati prema prilikama. Njegovi planovi se ne menjaju, nego sredstva kojima On izvršuje planove. Čim jedno Njegovo dete izreče želju saglasno s Njegovom voljom, odmah se ta želja uvažava, te se nešto promeni, što ne bi bio slučaj da niko nije molio. Uviđamo li sada da se Gospod, vodeći svet prema određenom cilju, a to je Njegovo kraljevstvo, služi i molitvama svoje dece?

5. Da li Bog uslišava molitve neobraćenih?

I ovo pitanje ima zanimljivo praktično značenje. Dešava se da neobraćeni tačno i brzo dobijaju uslišenje, i to oni smatraju kao dokaz da su uredili svoj odnos sa Bogom.

Za druge je to opet vrlo zbunjujuće pitanje. I oni su bili uslišeni još onda kad su bili udaljeni od Boga. Otkad su obraćeni, zaokuplja ih pitanje: da li je Bogu svejedno da li odgovara na molitve neobraćenih ili obraćenih? U ovome oni vide neku tajnu i što više misle, njihova zbunjenost je veća. "Pa šta je onda molitva, ako i neobraćeni dobijaju što traže?"

Na ovo pitanje odgovaram napomenom da se obećanje Gospoda odnosi samo na Njegovu decu. Ali s obzirom da je to Njegovo pravo da da više nego što je obećao, On može uslišiti molitvu neobraćenog koliko god puta hoće. Evo primera: Sveto Pismo piše u 1. Mojsijevoj 4,13-16 da je Bog uslišio Kaina, iako se ovaj nije pokajao za svoj greh. On se jedino iz straha prema posledicama okrenuo prema Bogu.

Zašto Bog uslišava takve i slične molbe? Iz više razloga. Da spomenem samo ove: Bog ponekad uslišava i blagosilja neobraćene jednostavno zato jer ga ljubi i želi da ga spasi. Na taj mu način dira srce i dovodi do pokajanja. Poznajem ljude koji su se predali Gospodu pošto su doživeli naročita uslišenja. Ali znam i druge, koji su se, kao Kain, uvijek izgovarali i padali sve dublje u zlo.

Takav je zakon spasenja: ili ga primi ili odbaci.

U školi molitve

"Gospode nauči nas moliti se" (Luka 11,1)

Usudite li se reći Bogu: "Gospode, nauči me da se molim"? Budim iskreni. Bojimo se iskušenja, a moramo da priznamo da se i Boga bojimo. Instinktivno mislimo da će On biti strog prema nama. S druge strane, oslanjajući se na sopstveno rasuđivanje, mislimo da sami znamo da razlikujemo dobro i zlo.

Setimo se jedne stvari: dok se ne predamo u ispružene ruke našeg Spasitelja, nećemo spoznati pravu radost. Ako se predamo, onda ćemo se uvrstiti među one, koji su dobrovoljno ušli u školu molitve, u kojoj Sveti Duh oblikuje one koji još ne znaju da se mole. Zašto među nama ima tako malo pravih ljudi molitve? Zato što nismo shvatili da molitva iziskuje dugotrajno posvećivanje. Program nije lagan, a poteškoće zemaljske ili duhovne nisu jedine. Naše strpljenje je naročito stavljeno na iskušenje. Sam Isus se u više navrata vraćao na to kao npr. u Luki 18,1-8 gde poziva svoje učenike "da se treba svagda moliti i ne dati da dotuži" tj. ne malakše.

A mi se tako brzo umorimo. Koliko puta smo odlučili da molimo za ovu ili onu osobu ili delo. Posle nekog vremena tako smo se umorili da smo čak zaboravili da se molimo za taj predmet. Napor nam je bio preveliki i nismo mogli da istrajemo.

Sveti Duh kao mudri odgajitelj nikada ne iznosi odjednom mnoštvo predmeta za molitvu. Njegovo podučavanje se usredsređuje na bitnu tačku a ta je: nije potrebno biti upućen u mnoge duhovne discipline da bi se znalo moliti. Spomenuću ukratko dve, tri činjenice:

U prvom redu Sveti Duh želi da nas svakog dana stavi u vezu s ličnošću Isusa Hrista. Ovo je bezuslovno potrebno. Ako vidimo Njega, molitva će sama od sebe izvirati iz našeg srca. Znamo da Hrist odgovara na molitve, da se On čak raduje tome, a i mi ćemo naći radost radeći s Njim. Molitva za sebe i molitva za druge postaću tako zanimanje puno miline.

Podučavanje Svetog Duha težiće, dakle, da od nas udalji sve ono što bi ometalo sve bolje upoznavanje ličnosti Isusa Hrista. Ovo pitanje smo već spomenuli u poglavlju "Molitva kao borba".

U drugom redu, Sveti Duh hoće da od nas učini savesne molitelje za druge. Molitva zastupanja tj. posrednička molitva slična je elipsi čija su dva žarišta Isus i naše potrebe. Sveti Duh će na njih privući našu pažnju, ne na sasvim teoretski način, nego pokazujući nam, dan po dan, njihovu praktičnu i životnu važnost.

Ponovimo da je Sveti Duh onaj koji djeluje u našem srcu. Nije potrebno da se trošimo u velikim naporima zatim da usredsređujemo naš pogled na Spasitelja i potrebe svijeta. Ne, nego slušajmo jednostavno Njegov glas kad govori kroz Svoju Reč i kroz molitvu, pa ćemo utvrditi, a da to pre nismo ni primetili, da smo uznapredovali u umeću molitve.

U trećem redu, Sveti Duh nas uči da se odrekemo sami sebe. Ni jedna druga duhovna delatnost ne traži toliko odricanja i pregora kao molitva. Najveći deo ovog rada odigrava se u tajnosti, daleko od ljudskih pogleda. Činjenica da nas drugi vide kako radimo, jak je podsticaj, priznajmo: ni ja ni ti nismo neosetljivi na pohvalu, a ohrabrujuće je videti da se nismo uzalud trudili. Volimo da vidimo plodove našeg rada. Pa dobro, no, baš ovo zadovoljstvo nam je često uskraćeno u službi molitve. Kako možemo biti sigurni da su dobijeni rezultati zaista zasluga moje molitve, a ne nečije druge? Ponavljamo dakle da treba mnogo samozaborava ako se hoće ustrajati u ovoj dužnosti. Ali malo je ljudi spremnih da se njome optereće. Lakše je naći propovednike.

Propovedanje je poziv koji mnogi cene, a oni kojima je uspelo da zauzmu propovedaonicu pokazuju toliko žara da bi bilo teže skinuti ih sa tog mesta, nego uspeli ih na njega. Međutim povučeni posao na molitvi malo koga mami.

Moguće je da ste se dugo molili za neke neobraćene osobe. Odjednom bukne probuđenje i baš vaši susedi za koje ste se tako verno molili, prvi su se obratili. Niko nije znao šta ste radili za njih. To je

bila tajna između Boga i vas, i kad je došlo uslišenje, vaše se ime nije ni spomenulo. Međutim ime propovednika spominjaće se na sva usta. Svaki je govorio hvalospeve: "Zaista, kakve li moći u tog propovednika."

Prijatelju hoćeš li se umoriti od ovog nevidljivog posla, sakrivenog ljudskim očima?

Seti se da će Onaj koji vidi sve tajno jednog dana tebi platiti javno. On je čuo tvoje molitve i sasvim tačno zna koji je tvoj udeo u spasenju tih duša. Na veliki danžetve, ako ne ranije, pojaviće se noseći svoje snopove kao plodove svog rada.

Od svih oblika molitve sigurno je da je posrednička molitva najteža. Međutim, koliko mogu prosuditi, to je najpotrebnija od svih dužnosti, koje su stavljene na čovjeka. To je i najvažnija služba. (Pogledaj: "Molitva kao rad".)

Svi oni koji su posetili već spomenuti dom u Menedorfu odmah su videli da je Celer bio glava kuće, čovek koji je upravljao svim vrstama službe ove zamašne ustanove. Celer je toga bio svestan. Zbog toga nam je jednog dana pričao o jednoj strijoj osobi, koja je više od njega nosila veliki deo tereta. To je bila Doroteja Trudel, koja je od samih početaka rada učestvovala u toj kući. Kroz dugi niz godina, ona je u svoj poniznosti i odolevajući svim iskušenjima, istrajno molila za delo koje joj je toliko ležalo na srcu. Ali onda su joj snage popustile, pa je morala da leži u krevetu, a sam Celer je suznih očiju rekao da je ona svoj život doslovce provodila u molitvi, iznoseći svakog dana Gospodu sve saradnike tog Gospodnjeg dela.

Treba li da se čudimo ako ovo teško umeće molitve zahteva dugotrajno podučavanje? Istina je da Gospod svoje vodi različitim putevima. Čuvajmo se toga da Njemu namećemo pravila; međutim, ne bojmo se svedočiti ono što smo videli. Mogu da kažem sa svoje strane, da su najbolji i najverniji ljudi molitve, koje sam ikada sredo, bili oblikovani baš u školi trpljenja. Mnogi od njih, osuđeni da svoje zadnje dane provedu na bolesničkoj postelji, jedva su mogli oterati dosadnu muvu s lica. Tako je bilo sa Dorotejom Trudel u Menedorfu.

Kako li su se ti ljudi znali moliti! Stavljani u pozadinu, daleko od ljudskog pogleda, oni su bili žarišta duhovnog života, najbolji stubovi rada koji se je odigrao bilo u njihovom susedstvu bilo u zajednici ili zemlji ili svetu uopšte. Oni su me potsećali na veliku električnu centralu, često puta sakrivenu u udaljenim dolinama, a ipak vrlo važnu. To naročito onda primećujemo ako te centrale ne rade: nema svetla u kući, mašine stoje, sve je na mrtvoj tački.

Jedan zakupnik poseda mog oca bio je takav čovek molitve. Ime mu je bilo Jorn. Još od detinjstva je bio slabušan. Imao je vrlo slab vid i teško je zarađivao svoj hleb. Verni hrišćani tog kraja imali su dobar običaj da bode brigu o svakom bratu ili sestri kako ne bi bili prisiljeni da zatraže neku javnu milostinju. Pa ipak je brat Jorn imao teških časova. Ali on je znao da se ponizi pod silnom rukom Božjom i po malo je to iskušenje donelo svoj plod i on je dobio naročitu sposobnost za molitvu. Dan i noć je molio za crkvu kojoj je pripadao, a Bog ga je nagradio time što je postao svima duhovni savetnik.

Sa svih strana dolazili su ljudi u njegov mali stan da traže pomoć i savet. Ako im nije mogao dati savet, onda ih je obdario onom ljubavi koja je popunjavala njegovo srce i posetioci su se vraćali lakšeg koraka i rasterećenog srca. Osim toga, s njima bi se molio, pa je većina napuštala njegovo skromno prebivalište učvršćene duše.

Poslednjih godina njegovog života zdravlje ga je sve više napuštalo. Dve starije sestre koje su ga negovale, pričale su mi da je veći deo noći bio budan i molio se za svakog pojedinog člana crkve kojoj je pripadao. Nije to činio površno kako to često mi činimo. Kad smo užurbi zadovoljavamo se s tim da Gospodu iznesemo sve one za koje se molimo zajedno, ne pojedinačno, moleći da ih On

sve blagoslovi. Stari Jorn služio se drugom metodom. On je spominjao svakog po imenu, ulazeći mišlju u svaku kuću, svaku porodicu, imenujući čak i decu koju nikad nije video, nego je samo čuo da su rođena.

Znamo li odmeriti vrednost ovakvih zagovornika? Kakva li je praznina ostajala posle njihove smrti. O jurnu se mislilo da će njegovi poslednji časovi biti pravo ulaženje u slavu. Mnogi su mislili da će imati mogućnost da prisustvuju njegovom odlasku ali je Gospod omeo njihove planove. niko nije prisustvovao Jornovoj smrti. Sestre koje su ga negovale bile su baš u kuhinji kad je Bog uzeo sebi svog slugu.

Nikada nije bilo veće sahrane u našem selu. Jornovi roditelji nisu bili u blizini, ali strani ljudi iz okoline u masama su dolazili na pokop. Mnogi su ga oplakivali kao što se oplakuje voljeni otac. A neverni, koji nikada nisu pokazali zanimanje za Boga, došli su u velikom broju, oplakujući ga sa ostalima.

U smrti kao i u životu, Jorn je bio mnogima blagoslov. Sav njegov život bio je slika one reči iz Svetog Pisma "Tražite i daće vam se".

Duh molitve

"I izliću na dom Davidov i na stanovnike jerusalimske duh milosti i molitava." (Zaharija 12,10)

"Jer ne znamo za šta ćemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas neiskazanim uzdisanjem". (Rimljanima 8,26)

Glavna tema svega što sam do sada napisao u ovoj knjizi je Duh molitve. Želeo sam da Njegova ličnost kao crvena nit bude provučena kroz svako poglavlje, vezujući u jedno raznolike istine koje se odnose na molitveni život.

Završavajući, hteo bih sažeti sve ono što je rečeno u tom smislu, i to zato da još jednom podvučem onu direktnu pomoć koju nam donosi Duh molitve.

On baca svetlo na sve detalje molitvenog života. Ta svetlost daleko je od toga da bude samo osvetljenje duha, nego ona je takođe praktična, korisna i delujuća, ona nam osvetljava put molitve.

prijatelju, ti ćeš se složiti s time da molitva ostaje za nas dobrim delom neiskorišćeno područje. Traži jednostavnošću malog deteta da ti se udeli Duh molitve. Doći ćeš do novih iskustava i ići ćeš od otkrića do otkrića. Svestan si da još nisi ispitao dubine molitve i da ti često izmakne njena stvarnost. Traži od Duha molitve da ti otkrije lepote u koje se ne može sumnjati.

Molitveni ti se put čini pun nepremostivih poteškoća; na granici si da podlegneš razočarenju. Traži za sebe novi izliv Duha molitve. On će ti pomoći u tvojim slabostima, pokazaće ti u čemu si pogrešio i označiće ti lakši put.

Kad ti rad na molitvi postane zamoran i ruke i srce klonu u molitvi zastupanja, onda traži novi izliv Duha molitve. Napisano je da će Gospod izliti svoj Duh na svako telo. Ne pokušavaj da svojim naporom dođeš do onog stava i raspoloženja koji odgovara molitvi.

Molitvena borba se pretvara u bitku koja iscrpljuje, postoji nesklad između tvoje duše i Boga, tvoje reči padaju u prazno. Traži s verom Duha molitve i pokazaće ti greh koji koči tvoju molitvu i pomoći će ti da ga ispovediš. Zahvaljujući Njegovoj ulozi, ličnost Isusa Hrista postaće ti toliko dragocena da ćeš s lakoćom moći odbaciti ono što je ugrožavalo tvoju zajednicu s Bogom.

Primećuješ da si zloupotrebljavao molitvu u sasvim sebične ciljeve; ova činjenica ti oduzima svaku želju da se moliš. Pozovi još jednom Duha molitve. Ne samo da će te podsetiti na značenje molitve i na njen pravi smisao, nego iz samilosti prema tvojoj slabosti, On će te dovesti do izvora božanske ljubavi. Tada ćeš se ponovno moći moliti po Njegovoj volji i u skladu s Božjim planovima.

Nisi li sposoban da se moliš, da zahvaljuješ, i da izričeš čast i slavu? Usrdno moli Duha molitve, On će te u svemu podučiti, a učiniće to s radošću.

Molitva stavlja suviše zamršene probleme, preteške za tvoj razum; ti jednostavno ne znaš više kako da se moliš. U svojoj nevolji prizovi Duha molitve. On će ti pomoći u onome što ti se čini da je ispunjeno tajnovitošću. On će ti objasniti da je stanje slabosti zbog koga trpiš upravo najpodesnije za molitvu, a Bogu omogućava da te potpuno usliši.

Škola molitve ti se čini dosadna i zamorna. Reci to Duhu molitve. S obzirom da On upravlja tom školom, učiniće tako da podučavanje ne bude teže od tvojih snaga. Blago će postupati, sećajući se da si samo prah, te će ti dati povremene odmore.

Sve ove molitve izrečene u dečjoj jednostavnosti, proizvešće velike promene u našem životu. Te promene će dati našem brzom, grozničavom životu, koga razvodnjava mnoštvo razonoda i raznih interesa, skladnu celovitost misli i cilja. Često osećamo potrebu da razgovaramo s Bogom. Naša porodica, naši prijatelji, naši neprijatelji, naša braća po veri, ljudi iz sveta, male i velike stvari, lagane kao i teške, jednom rečju, sve što ispunjava život i oblikuje ga, sve će to biti predmet razgovora s Bogom. Duh molitve toliko će nas približiti Bogu da ćemo sežuriti da s Njim podelimo i najmanju tegobu, kao i najmanju radost. Takav razgovor će imati oblik čas vruće molbe, čas uzdaha, čas pesme hvale i slave.

Tako ćemo se rasteretiti od naših briga i odgovornosti i sve ćemo staviti na Boga. uskoro ćemo razumeti da je od svega što možemo činiti, molitva ono najvažnije. Molićemo se bez prestanka sami, s nekim na poslu, na odmoru, kod kuće ili na ulici, svugde gde nam se pruža prilika da uzdignemo svoju dušu prema Bogu. nećemo moći bolje koristiti svoje vreme.

Spominjaćemo u molitvi sve one koji su nam dragi, zatim osobe koje smo tokom dana susreli, spomenućemo sebe same i sve one kojima nešto nedostaje. Nećemo odgađati, učinićemo odmah, a na sve te naše molbe stavićemo natpis "Neka se usliši samo ako je na slavu Tvog imena". Ovu poruku poslaćemo bežinim putem molitve. Ona će biti gore brižljivo zabeležena, a odgovor će stići u vreme koje Bog odredi.

Slobodnije ćemo moliti ako Njemu prepustimo izbor časa uslišenja. Bićemo iznenađeni brojem Njegovih odgovora. Budemo li provodili takav život, uslišenja će se umnožiti. Kao što snežne pahuljice blago i pravilno padaju u zimskim danima, tako će na isti način i Božji odgovori sići na nas. Istorija našeg života biće niz molbi i odgovora.

"Dobrota i milost tvoja pratiće me sve dane života mojega", kaže Psalam 23. Kako je to istinito. Odgovori Gospoda pratiće nas do sumraka našeg života, a da se ne izgubi na putu. Uostalom ti odgovori postaju naši već onog časa kad smo izrekli molitvu u ime Isusa. Nekim odgovorima treba više vremena dok stignu nego ostali. Sasvim je beskorisno bilo šta preduzimati da bi se ubrzao njihov dolazak. Oni će stići u vreme kad Bog odredi. Ova kiša blagoslova nastavljaće se sve do našeg zadnjeg časa, a kad odemo, onda će oni za koje smo se molili uživati plodove i dalje. Sve što smo za njih molili dobiće u potpunosti u času koji Bog odredi.

U mojoj porodici moli se već kroz tri pokoljenja. Stari su verno molili za mlade. Celog svog života sledio sam brazdu koju su urezale molitve mojih roditelja i dedova. Zapravo, jažanjem gde su drugi

sejali.

Prijatelju, koji hoćeš da ostaviš nasledstvo svojoj deci, a nemaš ni kuću, ni novca, veruj mi, nemoj narušavati svoje zdravlje da stekneš imetak za nasledstvo. Nećeš moći osnovati bolji kapital od onoga koji leži u neprekidnim molitvama. Od toga će tvoja deca imati koristi kroz celi život. Napustićeš ovu zemlju puno laganijeg srca, nego da si od njih učinio milionere. Onaj kome je njegova budućnost neprestani predmet molitve, taj može očekivati da će biti potpuno uslišen za vreme života i sve do smrti.

Molimo se takođe za čas naše smrti. Mislimo o tome često pred našim Bogom.

Moj otac nam je pričao baš u vezi s tim o jednoj hrišćanki koju je pre mnogo godina poznavao. Bila je neudata i nije imala bližih rođaka. Stareći tako mislila je na svoju usamljenost pa se uputila do suseda, bogatog seljaka, s ovim predlogom: "Imam 400 franaka", reče mu. "Poklanjam ih vama ako mi date utočište pod vašim krovom i pobrinete se za mene dok živim.

- Ne, odgovorio je seljak. To što mi predlažete moglo bi postati suviše tegobno. Mogli biste se razboleti i dugo biti prikovani uz krevet, a to bi nama otežalo život.

- Nećuse razboleti.

- Kako to možete znati? Niko to ne može reći.

Ona pogleda pravo u oči i reče s mirnom sigurnošću: "Ja ipak znam, molila sam za to Gospoda."

Čovek se nije dao nagovoriti, a žena pođe da zakuca na druga vrata. Učinila je isti predlog drugom zemljoradniku, koji je takođe hrišćanin. Ovaj se odmah s tim saglasio i uveo je u kuću. Živela je još mnogo godina u dobrom fizičkom i duhovnom zdravlju. Bila je na veliki blagoslov svojoj okolini, radeći radosno u kući i marljivo predući kao i ostaležene te porodice. Jednog se jutro nije pojavila na doručku. Našli su je mrtvu na krevetu. Crte lica nisu ostavile nikakve tragove patnje ili straha. Gospod ju je nežno uzeo k sebi dok je spavala. Njena je molitva bila uslišena. Dan uoči toga ona je bila sveža i radosna kao i obično.

A zašto je molila gospoda da je poštedi bolesti? Da li zbog toga jer se bojala patnje? Ne. Ona se samo bojala da ne postane teret onima koji su je primili pod svoj krov.

Ovaj događaj često mi je bio na blagoslov. Kroz njega sam naučio da i ja sam mislim na svoje zadnje časove. Molim Boga da umrem ne samo kao vernik, nego da umrem smrću koja će Njega proslaviti. Neka moji dobiju potvrdu i sigurnost da umirem kao grešnik, milošću spašen, opran krvlju Hristovom.

Još jednu reč. To će biti zadnja.

Ako imaš suviše poteškoća u molitvi, reci jednostavno: "Gospode, nauči me da se molmi". To upravo želi da učini za tebe Duh molitve.